

Az Európai Unió Hivatalos Lapja

C 200



Magyar nyelvű kiadás

Tájékoztatások és közlemények

64. évfolyam

2021. május 27.

Tartalom

IV Tájékoztatások

AZ EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYEITŐL, SZERVEITŐL, HIVATALAITÓL ÉS ÜGYNÖKSÉGEITŐL
SZÁRMAZÓ TÁJÉKOZTATÁSOK

Európai Bizottság

2021/C 200/01

A Bizottság közleménye – Iránymutatás az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségeknek az európai strukturális és beruházási alapok (ESB-alapok) keretében történő alkalmazásáról – felülvizsgált kiadás

1

HU

IV

(Tájékoztatások)

AZ EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYEITŐL, SZERVEITŐL, HIVATALAITÓL ÉS
ÜGYNÖKSÉGEITŐL SZÁRMAZÓ TÁJÉKOZTATÁSOK

EURÓPAI BIZOTTSÁG

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE – IRÁNYMUTATÁS AZ EGYSZERŰSÍTETT KÖLTSÉGSZÁMOLÁSI
LEHETŐSÉGEKNEK AZ EURÓPAI STRUKTURÁLIS ÉS BERUHÁZÁSI ALAPOK (ESB-ALAPOK) KERETÉBEN
TÖRTÉNŐ ALKALMAZÁSÁRÓL – FELÜLVIZSGÁLT KIADÁS**

(2021/C 200/01)

**Útmutató az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségekről: Százalékos átalányfinanszírozás,
átalányalapú egységköltségek és egyösszegű átalányok**

(az 1303/2013/EU rendelet 67., 68., 68a. és 68b. cikke, az 1304/2013/EU rendelet 14. cikke és az
1299/2013/EU rendelet 19. cikke alapján)

Felülvizsgált kiadás az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet hatálybalépését követően

FELELŐSSÉGGIZÁRÓ NYILATKOZAT:

„Ezt a munkadokumentumot a bizottsági szolgálatok állították össze. Az alkalmazandó uniós jog alapján technikai iránymutatást nyújt az európai strukturális és beruházási alapok nyomon követésében, ellenőrzésében vagy végrehajtásában részt vevő kollégáknak és szervezeteknek. Az útmutató nem befolyásolja a Bíróság és a Törvényszék értelmezéseit.”

TARTALOMJEGYZÉK

	Oldal
1. fejezet Bevezetés	6
1.1. Cél	6
1.2. Miért alkalmazzuk az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségeket?	6
2. fejezet Horizontális elvek és hatály	7
2.1. Mikor alkalmazzunk egyszerűsített költségelszámolást?	7
2.2. Egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazása	7
2.2.1. Alapelv	7
2.2.2. Kivétel: az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazása az alábbi esetekben kötelező [a salátarendelet alapján felülvizsgált szakasz]	7
2.2.3. Időbeli alkalmazás és átmeneti rendelkezések	10
2.3. Lehetőségek kombinálása	11
2.3.1. Általános elvek	11
2.3.2. Példák a lehetőségek kombinálására	11
2.4. Közbeszerzés & egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazása	12
2.4.1. Egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazása közbeszerzés esetén	12
2.4.2. Átalány alkalmazása a közbeszerzés útján végrehajtott műveletekben felmerülő közvetlen személyzeti költségek kiszámításához	14
2.5. Az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségek összeegyeztethetősége az állami támogatásokra vonatkozó szabályokkal	15
2.5.1. Az egyszerűsített költségelszámolási módszerek összeegyeztethetősége az általános csoportmentességi rendelettel és a mezőgazdasági csoportmentességi rendelettel	15
2.6. Egyszerűsített költségelszámolás alkalmazása nettó bevételt termelő műveletekben	16
2.6.1. A befejezést követően nettó bevételt termelő műveletek (a közös rendelkezésekről szóló rendelet 61. cikke)	16
2.6.2. A végrehajtás során nettó bevételt termelő műveletek, amelyekre nem kell alkalmazni a közös rendelkezésekről szóló rendelet 61. cikkének (1)–(6) bekezdését	17

	<i>Oldal</i>
2.7.	ERFA- és ESZA-specifikus szabályok: keresztfinanszírozás 18
2.7.1.	A közös rendelkezésekről szóló rendelet 98. cikke (2) bekezdésének hatálya alá tartozó tevékenységek bejelentése az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségekkel összefüggésben . . 18
2.7.2.	Példák 18
2.8.	EMVA- és ETE-specifikus szabályok 19
3. fejezet	Az egyszerűsített költségelszámolási módszerek típusai 19
3.1.	Százalékos átalányfinanszírozás 19
3.1.1.	A költségkategóriák meghatározása 19
3.1.2.	A közös rendelkezésekről szóló rendeletben és az alapspecifikus rendeletekben részletezett költségkategóriák kiszámítására szolgáló egyedi átalányfinanszírozási rendszerek 20
3.1.2.1.	A közvetett költségek kiszámításának módszerei 21
3.1.2.2.	Százalékos átalány a közvetlen személyzeti költségek meghatározásához 21
3.1.2.3.	A műveletnek a közvetlen személyzeti költségeken kívüli összes egyéb költsége meghatározására szolgáló átalánymérték 22
3.1.2.4.	A közös rendelkezésekről szóló rendeletben meghatározott átalánymértékek indoklása 23
3.1.2.5.	Az alkalmazás időpontja 23
3.2.	Átalányalapú egységköltség alapján meghatározott költségek 25
3.2.1.	Általános elvek 25
3.2.2.	Órabér alapján kiszámított személyzeti költségek (a közös rendelkezésekről szóló rendelet 68a. cikkének (2)–(4) bekezdése) 26
3.2.3.	A támogatható személyzeti költségek meghatározása a kiszámított órabér alkalmazásával 27
3.2.4.	A műveleten részmunkaidőben, havi rögzített munkaidő alapján dolgozó személyzet 28
3.2.5.	Az alkalmazás időpontja 28
3.3.	Egyösszegű átalányok 29
3.3.1.	Általános elvek 29
3.3.2.	A salátarendelet által bevezetett módosítások és azok alkalmazásának ideje 29
3.3.3.	Példák egyösszegű átalányra 29

	Oldal
3.4. A technikai segítségnyújtás százalékos átalányfinanszírozásának konkrét esete	30
3.4.1. Hatály	30
3.4.2. Kifizetési kérelmek és visszatérítések	31
3.4.3. A százalékos átalány hatása a technikai segítségnyújtás operatív programon/vidékfejlesztési programon belüli allokációjára	32
3.4.4. Ellenőrzési nyomvonal és a korrekciók hatása	32
4. fejezet Egyszerűsített költségelszámolási módszerek megállapítása	32
4.1. Az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségeket előre meg kell határozni	33
4.2. Igazságos, méltányos és ellenőrizhető számítási módszer	33
4.2.1. Általános elvek	33
4.2.1.1. Igazságosnak kell lennie	33
4.2.1.2. Méltányosnak kell lennie	33
4.2.1.3. Ellenőrizhetőnek kell lennie	33
4.2.2. Módszerek a gyakorlatban	34
4.2.2.1. „Statisztikai” adatok, szakértői vélemény vagy más objektív információk használata (67. cikk (5) bekezdés a) pont i. alpont).	34
4.2.2.2. Az egyes kedvezményezettekhez vonatkozó adatok felhasználása (a közös rendelkezésekről szóló rendelet (CPR) 67. cikke (5) bekezdése a) pontjának ii. és iii. alpontja)	34
4.3. Költségvetési tervezet	35
4.3.1. A költségvetési tervezet más alapok általi alkalmazása egységköltségek, egyösszegű átalányok és százalékos átalányok megállapítására a salátarendelet hatálybalépése előtt	37
4.4. Más területekről származó átalányalapú egységköltség, egyösszegű átalány és százalékban meghatározott átalány alkalmazása	37
Más uniós szakpolitikák	37
A közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke (5) bekezdésének b) pontja	37
A közös rendelkezésekről szóló rendelet 68. cikke, első albekezdésének c) pontja	38

	Oldal
A kizárólag a tagállamok által finanszírozott támogatási rendszerek	38
A 2007–2013-as időszakra vonatkozó százalékos mértékű átalányok	39
A műveletek és a kedvezményezettek hasonlóságának értékelése	39
4.5. A közös rendelkezésekről szóló rendeletben és az alapspecifikus szabályokban meghatározott ráták alkalmazása	39
4.6. A százalékos átalányfinanszírozás, az egyösszegű átalányok és az átalányalapú egységköltségek időben történő kiigazítása	39
4.7. Az alapspecifikus szabályok alapján kidolgozott egyedi módszerek az összegek meghatározására	39
5. fejezet Az auditot és kontrollt érintő következmények	40
5.1. A közös audit- és kontrollmegközelítés szükségessége	40
5.2. Az ellenőrző hatóság szerepe az egyszerűsített költségelszámolási módszerek kialakításában	40
5.3. Általános irányítási ellenőrzések és ellenőrzési megközelítés	40
5.3.1. Az egyszerűsített költségelszámolási lehetőség megállapítására szolgáló számítási eljárás megfelelő meghatározásának ellenőrzése	41
5.3.2. A módszer helyes alkalmazásának ellenőrzése	41
5.3.2.1. A százalékban meghatározott átalányok helyes alkalmazásának ellenőrzése	42
5.3.2.2. Az átalányalapú egységköltségek helyes alkalmazásának ellenőrzése	42
5.3.2.3. Az egyösszegű átalányok helyes alkalmazásának ellenőrzése	43
5.3.2.4. Ellenőrzés ugyanazon műveleten belüli lehetőségek kombinációja esetén	43
5.3.3. Az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazásával kapcsolatos lehetséges hibák vagy szabálytalanságok	43
I. melléklet: Példák az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségekre	45
II. melléklet: Példa az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségek állami támogatási szabályokkal való összeegyeztethetőségére	51
III. melléklet: Egyszerűsített költségelszámolás és EMVA-specifikus programok	54
IV. melléklet: Egyszerűsített költségelszámolás és ETHA-specifikus programok	60

1. FEJEZET

Bevezetés

1.1. Cél

Ez a dokumentum technikai iránymutatást nyújt az esb-alapokra alkalmazandó átalányösszegek, egyösszegű átalányok és standard egységköltségek (a továbbiakban: egyszerűsített költségelszámolási módszerek) alapján bejelentett költségekre vonatkozóan, célja a bevált gyakorlatok megosztása, és a tagállamok általi alkalmazásuk ösztönzése. A dokumentum az esb-alapok jogi kerete által a 2014- 2020-as programozási időszakra kínált lehetőségeket tárgyalja.

Az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet ⁽¹⁾ (a továbbiakban: salátarendelet) 2018. augusztus 2-i hatálybalépését követően az útmutató e felülvizsgált kiadása figyelembe veszi az 1303/2013/EU rendeletnek ⁽²⁾ (közös rendelkezésekről szóló rendelet) és az 1304/2013/EU rendeletnek ⁽³⁾ (az Európai Szociális Alapról szóló rendelet) a salátarendelet által bevezetett módosításait. Ezek a módosítások a 2014-ben bevezetett lehetőségekre épülnek és bővítik azokat, figyelembe véve az egyszerűsítéssel foglalkozó magas szintű munkacsoport ajánlásait ⁽⁴⁾. Emellett számos olyan lehetőséget is kiterjesztenek, amelyekről korábban az alapokra vonatkozó rendeletek csak az összes esb-alap vonatkozásában rendelkeztek.

Az iránymutatás e felülvizsgálata a tagállamok és az érdekelt felek által a jelenlegi programozási időszakban feltett kérdések alapján további pontosításokat is tartalmaz.

Az iránymutatás nem terjed ki a közös cselekvési tervekre, az ESZA-rendelet 14. cikkének (1) bekezdése keretében alkalmazott egyszerűsített költségelszámolási módszerekre ⁽⁵⁾ vagy a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke (1) bekezdésének e) pontjában említett, költségekhez nem kapcsolódó finanszírozásra.

1.2. Miért alkalmazzuk az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségeket?

Egyszerűsített költségelszámolási lehetőségek (SCO-k) alkalmazásakor a műveletek elszámolható költségeit a kimeneteken, az eredményeken vagy más, előre egyértelműen meghatározott költségeken alapuló, előre meghatározott módszer szerint **számítjuk ki** egységenkénti összeg vagy százalékos arány segítségével. Az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségek tehát a műveletek elszámolható költségeinek kiszámítására alternatív megoldást kínálnak a hagyományos módszerrel szemben: a ténylegesen felmerült és kifizetett költségek alapján történő számítás (a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke (1) bekezdésének a) pontja, a továbbiakban: tényleges költségek). Egyszerűsített költségelszámolás esetén **nincs többé szükség arra, hogy a társfinanszírozott kiadások keretében minden EUR felhasználását egyedi dokumentumokkal igazolják**: ez az egyszerűsített költségelszámolás kulcseleme, mivel jelentősen **csökkenti az adminisztratív terheket**.

Az egyszerűsített költségelszámolás azt is jelenti, hogy az esb-alapok kezelésébe bevont humán erőforrás és adminisztratív munka **a szakpolitikai célkitűzések elérésére összpontosítható**, mivel kevesebb erőforrást köt le a (pénzügyi) dokumentumok összegyűjtése és ellenőrzése.

Ezzel egyidejűleg az irányítási folyamat egyszerűsítésének köszönhetően megkönnyíti a **kisebb kedvezményezettek esb-alapokhoz** ⁽⁶⁾ (ESZA, ERFA, EMVA, ETHAA, KA) **való hozzáférését**.

Végezetül, az egyszerűsített költségelszámolás elősegíti az esb-alapok hatékonyabb és szabályszerűbb felhasználását (**alacsonyabb hibaarány**). Az Európai Számvevőszék évek óta több ízben is javasolta a Bizottságnak, hogy ösztönözze és terjessze ki az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségek alkalmazását, különösen azért, mert így kevesebb hiba fordulna elő. 2017. évi éves jelentésében ⁽⁷⁾ a Számvevőszék megállapította, hogy az előző öt évben az 1 437 ellenőrzött

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2018/1046 rendelete (2018. július 18.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról.

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1303/2013/EU rendelete (2013. december 17.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről.

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1304/2013/EU rendelete (2013. december 17.) az Európai Szociális Alapról és az 1081/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről.

⁽⁴⁾ Az esb-alapok kedvezményezettjei számára történő egyszerűsítés nyomon követésével foglalkozó magas szintű szakértői csoport 2. ülése.

⁽⁵⁾ Erre a két eszközre külön iránymutatás vonatkozik.

⁽⁶⁾ Európai Szociális Alap (ESZA), Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA), Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA), Európai Tengerügyi és Halászati Alap (ETHAA), Kohéziós Alap (KA).

⁽⁷⁾ Elérhető itt: <https://www.eca.europa.eu/hu/Pages/DocItem.aspx?did=46515>

műveletből 135 esetében alkalmazták az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségeket. Ezekben az esetekben nem találtunk számszerűsíthető hibát, és a Számvevőszék arra a következtetésre jutott, hogy az egyszerűsített költségelszámolási módszereket alkalmazó projektekben kisebb a hibaelkövetés valószínűsége, mint a valós költségek elszámolását alkalmazó projektek körében ⁽⁸⁾. Emellett „A vidékfejlesztési projektek finanszírozásának új lehetőségei” című 2018. évi különjelentést követően a Számvevőszék arra a következtetésre jutott, hogy az egyszerűsített költségelszámolási módszerek jelentős egyszerűsítést eredményeznek és csökkentik az adminisztratív terheket mind a kedvezményezettek, mind a tagállami hatóságok számára ⁽⁹⁾.

2. FEJEZET

Horizontális elvek és hatály

2.1. Mikor alkalmazunk egyszerűsített költségelszámolást?

Egyszerűsített költségelszámolás csak vissza nem térítendő támogatás és visszatérítendő támogatás esetén alkalmazható (a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikkének (1) bekezdése).

Az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazásának kötelező esetei túlmenően ajánlott egyszerűsített költségelszámolást alkalmazni, ha az alábbi körülmények közül egy vagy több fennáll:

- ha a tagállam az ESB-alapok irányítását a bemenetek helyett inkább a kimenetekre és az eredmények elérésére szeretné összpontosítani;
- a tényleges költségek ellenőrzése nehézségekbe ütközik (olyan kis összegekre vonatkozó sok igazoló dokumentum, amely összegek nem vagy nem jelentősen befolyásolják a műveletek várt kimenetét, bonyolult megosztási kulcsok stb.);
- megbízható adatok állnak rendelkezésre a műveletek pénzügyi és mennyiségi végrehajtásáról ⁽¹⁰⁾;
- egyszerűbb dokumentumkezelés;
- a műveletek valamely szabványos keretrendszer részei;
- nemzeti finanszírozási program vagy más uniós eszköz keretébe tartozó hasonló típusú műveletek és kedvezményezettek tekintetében már léteznek egyszerűsített költségelszámolási módszerek.

Megjegyzés: Egyszerűsített költségopciók nem alkalmazhatók, ha valamely művelethez pénzügyi eszköz vagy pénzdíj formájában nyújtanak támogatást. Abban az esetben azonban, ha a művelethez nyújtott támogatás **vissza nem térítendő támogatás vagy visszatérítendő támogatás és pénzügyi eszköz vagy pénzdíj együttese**, akkor a vissza nem térítendő támogatás vagy visszatérítendő támogatás formában nyújtott részre alkalmazhatók egyszerűsített költségelszámolási módszerek. Bizonyos kivételektől eltekintve a kedvezményezettek által közbeszerzés útján végrehajtott műveletek esetében az egyszerűsített költségelszámolási módszerek nem relevánsak.

2.2. Egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazása

2.2.1. Alapelv

A közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke (2a) bekezdésének ⁽¹¹⁾ hatálya alá tartozó műveletek kivételével a tagállamok számára nem kötelező az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazása. Az irányító hatóság vagy az ETE-programok monitoringbizottsága dönthet úgy, hogy a projektek és tevékenységek összes kategóriája vagy bizonyos kategóriái, illetve valamely művelet egésze vagy egy része tekintetében az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazását opcionálissá vagy kötelezővé teszi. Az átláthatóság és a kedvezményezettekkel szembeni egyenlő bánásmód elvének tiszteletben tartása érdekében a pályázati felhívásban meg kell határozni és közzé kell tenni az alkalmazandó egyszerűsített költségelszámolási lehetőségek alkalmazási körét, vagyis azt a projekt- és tevékenységi kategóriát, amelyben ilyen lehetőségek igénybe vehetők.

2.2.2. Kivétel: az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazása az alábbi esetekben kötelező [a salátarendelet alapján felülvizsgált szakasz]

A közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikkének (2a) bekezdése előírja, hogy az ESZA- és ERFA-műveletek esetében a legfeljebb 100 000 EUR összegű közpénzből származó támogatások átalányalapú egységköltség, egyösszegű átalány vagy átalányfinanszírozás formáját ölthetik. Ezért az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazása kötelező.

⁽⁸⁾ Éves jelentés a költségvetés végrehajtásáról, 2017/C 332/01, Európai Számvevőszék.

⁽⁹⁾ Elérhető itt: https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR18_11/SR_SCO_HU.pdf

⁽¹⁰⁾ Meg kell jegyezni, hogy a közös rendelkezésekről szóló rendelet olyan egyszerűsített költségelszámolási lehetőségeket is előír, amelyeket az irányító hatóság anélkül alkalmazhat, hogy számítást kellene végeznie. Ezért ezekben az esetekben még akkor is alkalmazhatók, ha bizonyos művelettípusokra vonatkozóan nem állnak rendelkezésre megbízható adatok.

⁽¹¹⁾ Valamint az ESZA-rendelet 14. cikkének (4) bekezdése a salátarendelet hatálybalépése előtt.

E rendelkezés célja a tényleges költségek ellenőrzésének korlátozása, amely – figyelembe véve e műveletek alacsony értékét – nem lenne költséghatékony.

A 100 000 EUR összeg a kedvezményezettnek nyújtott támogatás feltételeit ismertető dokumentumban foglaltak szerint a közpénzből a kedvezményezettnek fizetendő legmagasabb összegű támogatás (az ERFA- és ESZA-alapokból + a megfelelő nemzeti közfinanszírozási forrásokból a kedvezményezettnek fizetendő, a támogatási megállapodásban vagy adott esetben a támogatási határozatban megnevezett legmagasabb összeg). Nem tartozik ide a kedvezményezett által közpénzből biztosított hozzájárulás, ha van ilyen, illetve harmadik felek által a valamely műveletben részt vevők javára kifizetett juttatások vagy illetmények összege. Csak a programozott, közpénzből nyújtott támogatás határozza meg, hogy alkalmazni kell-e a 67. cikk (2a) bekezdését.

Ha egy művelet mind az ERFA-ból, mind az ESZA-ból támogatásban részesül, a művelethez „közpénzből nyújtott támogatás” kiszámításakor a két alap által nyújtott támogatás összegét kell figyelembe venni. Továbbá abban az esetben, ha a közpénzből nyújtott támogatás teljes összege nem haladja meg a 100 000 EUR-t, **az egyes alapok (azaz az ERFA és az ESZA) által nyújtott támogatásra az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazásának** kötelezettsége vonatkozik.

Példa:

Egy állami szerv 105 000 EUR összes elszámolható költséget tartalmazó műveleti költségvetés-tervezete a következőképpen alakul:

	(EUR)
Nemzeti közfinanszírozás	20 000
ESZA	22 500
ERFA	22 500
Önfinanszírozás	25 000
Az állami foglalkoztatási szolgálat által a résztvevőknek fizetett juttatások	15 000
Összes tervezett finanszírozás	105 000

A 105 000 EUR összes elszámolható költség ellenére ez a művelet továbbra is a kötelező egyszerűsített költségelszámolás hatálya alá tartozik. A művelethez közpénzből nyújtott támogatás kiszámításakor mind az alapokból, mind pedig a nemzeti közfinanszírozásból származó támogatást figyelembe kell venni.

Az állami szerv önfinanszírozását (25 000 EUR) a kedvezményezettnek közpénzből nyújtott támogatás meghatározása során nem veszik figyelembe.

Az állami foglalkoztatási szolgálat által a képzésben részt vevőknek folyósított juttatásokat (15 000 EUR) szintén figyelmen kívül kell hagyni, mivel azt harmadik fél fizeti a résztvevőknek.

A közpénzből nyújtott támogatás ezért 45 000 EUR (ERFA+ ESZA)+ 20 000 EUR = 65 000 EUR, amely nem éri el az 100 000 EUR küszöbértéket.

E kötelezettség alól két kivétel létezik:

- Ha valamely művelet vagy a művelet részét képező projekt kizárólag építési beruházásra irányuló közbeszerzés, javak vagy szolgáltatások közbeszerzése útján kerül végrehajtásra. (lásd a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke (4) bekezdésének első mondatát).
- **A csekély összegű támogatásnak** ⁽¹²⁾ **nem minősülő** állami támogatás keretében támogatott műveletek (lásd a 67. cikk (2a) bekezdésének első albekezdését).

⁽¹²⁾ Az ESZA esetében ez fontos változás az ESZA-rendelet 14. cikkének (4) bekezdésében, a salátarendeletet megelőzően meghatározott szabályhoz képest.

Amennyiben az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazására vonatkozó kötelezettség alkalmazandó, a művelet összes elszámolható kiadásához kapcsolódik, a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke (2a) bekezdésének második és harmadik albekezdése szerinti két kivétellel:

(1) Azok a költségkategóriák, amelyekhez százalékos átalánymérték kapcsolódik.

Ezeket a költségkategóriákat, amelyekhez százalékos átalánymérték kapcsolódik, a tényleges költségek alapján is ki lehet számítani (pl. a közös rendelkezésekről szóló rendelet 68. cikke első albekezdésének b) pontjában a közvetett költségek kiszámítására meghatározott maximum 15 %-os átalány alkalmazásakor az elszámolható közvetlen személyzeti költségek a tényleges költségek alapján is bejelenthetők).

(2) A résztvevőknek fizetett juttatások és illetmények, amennyiben a közös rendelkezésekről szóló rendelet 68b. cikkének (1) bekezdésében meghatározott 40 %-os átalányt alkalmazzák ⁽¹³⁾.

A közös rendelkezésekről szóló rendelet 68b. cikkének (1) bekezdésében meghatározott 40 %-os átalány alkalmazása esetén a résztvevőknek kifizetett juttatások és illetmények (amelyek az átalányban nem szereplő elszámolható többletköltségek) is visszatéríthetők a tényleges költségek alapján.

Megjegyzés az ESZA-val kapcsolatban: A salátarendelet hatálybalépése előtt az ESZA által támogatott kisebb műveletek esetében már kötelező volt az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazása. Az ESZA-rendelet korábbi 14. cikkének (4) bekezdése úgy rendelkezett, hogy az olyan műveletekhez nyújtott vissza nem térítendő vagy visszatérítendő támogatások esetében, amelyeknél a közpénzből nyújtott támogatás összege nem haladta meg az 50 000 EUR-t, kötelező az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazása, az állami támogatási program keretében támogatott műveletek kivételével.

Ez a rendelkezés – bár a salátarendelet törölte – **továbbra is alkalmazandó a salátarendelet hatálybalépése előtt közzétett pályázatok alapján támogatott műveletekre** ⁽¹⁴⁾.

A 14. cikk (4) bekezdése szerinti kötelezettség a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikkének (2a) bekezdésétől a következő területeken tér el:

- (1) a csekély összegűnek minősülő támogatásban részesülő műveletek tekintetében nem kell alkalmazni az egyszerűsített költségelszámolási módszereket ⁽¹⁵⁾;
- (2) az ESZA 14. cikkének (2) bekezdésében meghatározott 40 %-os átalány alkalmazása esetén a résztvevőknek kifizetett illetmények és juttatások nem számolhatók el a tényleges költségek alapján (mivel nem jelenthetők be e költségeken felül);
- (3) az 50 000 EUR küszöbérték kiszámításakor csak az ESZA-támogatást és a kedvezményezett számára a megállapodásban meghatározott vonatkozó nemzeti finanszírozást kell figyelembe venni (mivel az ESZA 14. cikkének (4) bekezdése csak az ESZA-ra vonatkozik).

Helyzetkép: az egyszerűsített költségelszámolási módszerek kötelező használatára vonatkozó, a salátarendelet által bevezetett főbb változások:

- (1) Az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazásának **kötelezettsége kiterjed az ERFA** által nyújtott támogatásra is. Mivel a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke az ERFA-ra és az ESZA-ra egyaránt alkalmazandó új (2a) bekezdéssel egészült ki, az ESZA-rendelet 14. cikkének (4) bekezdése már nem volt szükséges, ezért törlésre került.
- (2) A **küszöbérték** összege 50 000 EUR-ról 100 000 EUR-ra emelkedett.

⁽¹³⁾ Ez a százalékos átalány – amely jelenleg valamennyi esb-alapra alkalmazandó – a korábbi ESZA-rendelet 14. cikkének (2) bekezdésén alapul, amely csak az ESZA-ra vonatkozott, és amelyet a salátarendelet törölt. Az ESZA, az ERFA és az EMVA által támogatott műveletek esetében az ESZA-rendelet 14. cikkének (2) bekezdésével ellentétben, a közös rendelkezésekről szóló rendelet 68b. cikkének (1) bekezdése szerint – jelenleg valamennyi esb-alapra alkalmazandóan – a résztvevőknek kifizetett juttatások és illetmények az átalány alapján kiszámított költségeken felül további elszámolható költségeknek minősülnek. Ezek **nem** szerepelnek a „fennmaradó elszámolható költségek” között, amelyeket a 68b. cikkben meghatározott támogatható közvetlen személyzeti költségek 40 %-ának megfelelő átalányösszeg alapján számítanak ki (lásd a 68b. cikkről szóló 3.1.2.3. szakaszt).

⁽¹⁴⁾ Lásd a 2.2.3. szakaszt, amely további útmutatást nyújt a salátarendelet által bevezetett módosítások időben történő alkalmazására vonatkozóan.

⁽¹⁵⁾ A közös rendelkezésekről szóló rendelet 2. cikkének (13) bekezdése szerint az „állami támogatás” az EUMSZ 107. cikke (1) bekezdésének hatálya alá eső támogatás, amely e rendelet értelmében magában foglalja az 1998/2006/EK bizottsági rendeletben, az 1535/2007/EK bizottsági rendeletben és a 875/2007/EK bizottsági rendeletben meghatározott csekély összegű (*de minimis*) támogatást is. Az ESZA-rendeletben az állami támogatásra való hivatkozást úgy kell értelmezni, ahogyan az közös rendelkezésekről szóló rendelet meghatározásában szerepel.

- (3) **A csekély összegűnek minősülő támogatásban részesülő műveletekre most már az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazásának kötelezettsége** vonatkozik.

2.2.3. Időbeli alkalmazás és átmeneti rendelkezések

A közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikkének (2a) bekezdése csak a salátarendelet hatálybalépésének napjától (2018. augusztus 2-től) közzétett pályázati felhívások keretében támogatott műveletekre alkalmazandó. Nem alkalmazandó az ezen időpont előtt közzétett pályázati felhívások keretében támogatott műveletekre, még akkor sem, ha a támogatási feltételeket meghatározó dokumentum (pl. a finanszírozási határozat/támogatási megállapodás) kiadására a salátarendelet hatálybalépését követően kerül sor. A pályázati felhívás hatáskörén kívüli támogatott műveleteknek (pl. közvetlen odaítélés) meg kell felelniük a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke (2a) bekezdésében foglalt követelményeknek, amennyiben a támogatási megállapodást vagy a támogatási feltételeket meghatározó dokumentumot 2018. augusztus 2-án írták alá.

A közös rendelkezésekről szóló rendelet 152. cikkének (7) bekezdésével összhangban az irányító hatóság vagy az európai területi együttműködési program monitoringbizottsága dönthet úgy, hogy 2018. augusztus 2-től kezdődően legfeljebb 12 hónapig nem alkalmazza a kötelező egyszerűsített költségelszámolási módszereket. Ez az időszak meghosszabbítható az irányító hatóság (ETE-programok monitoringbizottsága) számára megfelelő időszakra, amennyiben az egyszerűsített költségelszámolási módszerek kötelező alkalmazása aránytalan adminisztratív terhet jelentene.

A közös rendelkezésekről szóló rendelet 152. cikkének (7) bekezdésében meghatározott átmeneti rendelkezések nem alkalmazandók az ESZA által nyújtott azon támogatásokra (és visszatérítendő támogatásokra), **amelyek esetében a közpénzből nyújtott támogatás nem haladja meg az 50 000 EUR-t**. Ennek az az oka, hogy az ESZA által közpénzből 50 000 EUR-t meg nem haladó összeggel támogatott műveletekre már a salátarendelet hatálybalépése előtt is vonatkozott az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazásának kötelezettsége (ESZA-rendelet 14. cikkének (4) bekezdése).

Ezért az ESZA által támogatott, 50 000 EUR-t meg nem haladó összegű közfinanszírozásban részesülő műveletek esetében a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikkének (2a) bekezdése a salátarendelet hatálybalépésétől alkalmazandó (azaz a salátarendelet hatálybalépését követően közzétett pályázati felhívásokra).

Ez kulcsfontosságú következményekkel jár abban az esetben, ha az ESZA által nyújtott támogatás csekély összegű támogatásnak minősül.

Az ESZA-rendelet 14. cikkének (4) bekezdése értelmében a csekély összegűnek minősülő támogatásban részesülő műveletekre nem vonatkozott az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazásának kötelezettsége. A közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikkének (2a) bekezdése azonban csak azon műveletekre vonatkozóan tartalmaz kivételt, amelyek olyan állami támogatásban részesülnek, **amelyek nem minősülnek csekély összegűnek**. Ez azt jelenti, hogy azok az ESZA által támogatott műveletek, amelyek esetében a közpénzből biztosított támogatás 2018. augusztus 2. előtt nem haladta meg az 50 000 EUR-t, 2018. augusztus 2. óta pedig nem haladja meg a 100 000 EUR-t, és csekély összegű támogatásnak minősül, már nem vonhatók ki az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazásának kötelezettsége alól. Véget ért a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke (2a) bekezdése alkalmazásának elhalasztására vonatkozó lehetőség a közös rendelkezésekről szóló rendelet 152. cikke (7) bekezdésének utolsó albekezdésével összhangban nem alkalmazható olyan ESZA-műveletekre, amelyek közpénzből biztosított támogatásának összege nem haladja meg az 50 000 EUR-t.

A salátarendelet hatálybalépését megelőzően indított pályázati felhívások keretében kiválasztott műveletekre és projektekre az ESZA-rendelet 14. cikkének (4) bekezdése alkalmazandó. Az ESZA által támogatott, közpénzből (legfeljebb 50 000 EUR összegben) finanszírozott támogatásban részesülő műveletek esetében kötelező az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazása, de az állami támogatásnak minősülő támogatásban részesülő műveletek, beleértve a csekély összegű (*de minimis*) támogatásokat is, nem tartoznak e kötelezettség hatálya alá.

A salátarendelet egyéb vonatkozásai

Az ESZA és az ERFA általi közös támogatás

Amennyiben valamely műveletet mind az ESZA, mind az ERFA támogat, és a művelet kiválasztására **a salátarendelet hatálybalépését megelőzően** közzétett pályázati felhívás keretében került sor: az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazására vonatkozó kötelezettség küszöbértékének meghatározásakor csak az ESZA által nyújtott támogatást és a közpénzből történő vonatkozó nemzeti támogatást veszik figyelembe, az ERFA által nyújtott támogatást nem. Az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazásának kötelezettsége csak a művelet ESZA által támogatott részére (és a nemzeti állami támogatásra) terjed ki, mivel az ESZA-rendelet 14. cikkének (4) bekezdése csak az ESZA-ra vonatkozott, és nem volt olyan rendelkezés, amely előírta volna, hogy az ilyen művelethez nyújtott ERFA-támogatás egyszerűsített költségelszámolási módszerek formájában valósuljon meg.

A **salátarendelet hatálybalépését követően** indított pályázati felhívások keretében végrehajtott műveletek és projektek esetében az állami támogatás kiszámításakor mind az ESZA, mind az ERFA által nyújtott támogatást figyelembe veszik, kivéve, ha az irányító hatóság (vagy az európai területi együttműködés programjainak monitoringbizottsága) alkalmazza az átmeneti rendelkezéseket.

Keresztfinanszírozás

A közös rendelkezésekről szóló rendelet 98. cikkének (2) bekezdése szerinti keresztfinanszírozásnál például az ESZA által támogatott műveletek esetében – vagyis az ESZA-t az ERFA keretében támogatható kiadások támogatására is igénybe veszik – figyelembe kell venni az ESZA által nyújtott támogatás **teljes összegét**, valamint a közpénzből nyújtott vonatkozó nemzeti támogatást annak meghatározásakor, hogy az állami támogatás összegére vonatkozik-e az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazásának kötelezettsége (mivel nem az ERFA, hanem csak az ESZA által támogatott művelethez nyújtott állami támogatásról van szó).

A **salátarendelet hatálybalépése előtt** indított pályázati felhívások szerinti műveleteket és projekteket az ESZA-rendelet 14. cikkének (4) bekezdése alapján kell értékelni⁽¹⁶⁾. Bár az ESZA-ból nyújtott teljes összeget, valamint a megfelelő nemzeti közfinanszírozást figyelembe kell venni annak meghatározásakor, hogy a műveletre e rendelkezés szerint kötelező-e az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazása, **a kötelezettség csak a támogatásnak az ESZA szabályai alá tartozó részére vonatkozik**, az ERFA-ra alkalmazandó szabályok hatálya alá tartozó részére nem.

A **salátarendelet hatálybalépését követően** közzétett pályázati felhívás keretében támogatott műveletek és projektek esetében a támogatásnak az ERFA-ra alkalmazandó szabályok hatálya alá tartozó részére is kötelező az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazása, amennyiben az irányító hatóság (vagy az európai területi együttműködési programok monitoringbizottsága) nem alkalmazta a közös rendelkezésekről szóló rendelet 152. cikkének (7) bekezdésében foglalt átmeneti rendelkezéseket.

2.3. Lehetőségek kombinálása

2.3.1. Általános elvek

A közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikkének (1) bekezdése értelmében az irányító hatóságok az esb-alapok által társfinanszírozott vissza nem térítendő támogatások és visszatérítendő támogatások irányítása tekintetében öt lehetőség közül választhatnak.

A közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikkének (3) bekezdésével összhangban annak érdekében, hogy elkülöníthető legyen ugyanazon kiadások kétszeri finanszírozása, e lehetőségek kizárólag a következő esetekben kombinálhatók:

(1) Mindegyik lehetőségnek az elszámolható költségek különböző kategóriáit kell lefednie;

vagy

(2) egy műveleten belül különféle projekteket fednek le;

vagy

(3) egy műveleten belül különféle szakaszokat fednek le.

2.3.2. Példák a lehetőségek kombinálására

1. példa: Ugyanazon művelet különböző projektjeinek finanszírozása (ESZA)

Példa olyan műveletre, amely egy fiatal munkanélküliek számára tartott képzési projektet kapcsol össze az azt követő, a régió potenciális munkáltatóit célzó szemináriummal.

A képzéssel összefüggésben felmerült költségek átalányalapú egységköltség alapján fizethetők (például 1 000 EUR/képzési nap). A szeminárium esetében a kifizetés egyösszegű átalány alapján történik.

Mivel ugyanazon művelet részét képező két különböző projektről van szó, nem áll fenn a kétszeres finanszírozás kockázata, mert a két projekt költségei egyértelműen elkülönülnek.

⁽¹⁶⁾ Az (EU) 2015/779 európai parlamenti és tanácsi irányelv által módosított változatban.

2. példa: A művelet egymást követő szakaszai (ESZA) – a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikkének (3) bekezdésével összhangban

Példa egy már megkezdett és a ténylegesen felmerült költségek alapján elszámolt olyan műveletre, amelyet az irányító hatóság a továbbiakban egyszerűsített költségelszámolás alapján kíván támogatni. A két szakaszt egyértelműen meg kell határozni. Az első szakaszra vonatkozó számítás az egy adott időpontig ténylegesen felmerült költségek alapján végezhető. A **jövőbeni** kiadásokat érintő második szakaszra vonatkozó számítás történhet például átalányalapú egységköltség alapján, **ha az egységköltség nem finanszíroz korábban támogatott kiadást.**

Amennyiben ezt a lehetőséget alkalmazzák, annak valamennyi azonos helyzetű kedvezményezettre vonatkozni kell (átláthatóság és egyenlő bánásmód). Ezzel összefüggésben adminisztratív terhek merülhetnek fel, mivel szükségessé válik a támogatás feltételeit meghatározó dokumentum nem tervezett módosítása. A tagállami hatóságoknak mindkét szakasz tekintetében el kell készíteniük a művelet egyértelmű, részletes leírását. A műveletet legalább két külön, jól meghatározható – a két érintett szakaszt tükröző – pénzügyi és lehetőség szerint fizikai vagy fejlesztési szakaszra kell felosztani. Ennek célja az átlátható végrehajtás és nyomon követés biztosítása, valamint az ellenőrzések megkönnyítése.

3. példa: Az elszámolható költségek különböző kategóriái (ESZA)

Példa egy olyan képzésre, amelyben az alábbiak szerepelnek:

- átalányalapú egységköltség az oktatók bérére, például 450 EUR/nap;
- ténylegesen felmerült költségek: bérelt helyiség = 800 EUR/hónap bérleti szerződésenként 12 hónapra
- átalányalapon számított közvetett költségek, például a közvetlen költségek 10 %-a.

A képzés végén – amennyiben az oktatók 200 napig történő alkalmazása indokolt volt – a támogatás kifizetése a következők szerint történik:

közvetlen költségek (1. típus⁽¹⁷⁾):

- az oktatók bére: $200 \text{ nap} \times 450 \text{ EUR} = 90\,000 \text{ EUR}$
- oktatóterem: $12 \text{ hónap} \times 800 \text{ EUR} = 9\,600 \text{ EUR}$
- a közvetlen költségek összege: 99 600 EUR

Közvetett költségek (2. típus): a közvetlen költségek 10 %-a = $10\% \times 99\,600 \text{ EUR} = 9\,960 \text{ EUR}$

Támogatható kiadások: $(90\,000 \text{ EUR} + 9\,600 \text{ EUR}) + 9\,960 \text{ EUR} = 109\,560 \text{ EUR}$

Ebben az esetben különböző kategóriákba tartozó költségekről van szó: az oktatók bére, a terem bérleti költségei, közvetett költségek. Annak ellenőrzéséhez azonban, hogy nem áll-e fenn kétszeri finanszírozás, a hatóságoknak biztosítaniuk kell, hogy az átalányalapú egységköltség ne legyen összefüggésben semmilyen, a terem bérletével kapcsolatos, vagy egyéb közvetett költséggel (például az adminisztratív személyzet vagy a könyvelő fizetésével). Megfordítva: ugyanez vonatkozik azon közvetett költségek meghatározására, amelyek nem lehetnek összefüggésben a terem bérletének átalányalapú egységköltségei vagy ténylegesen felmerült költségei által fedezett költségekkel.

Amennyiben fennáll az átfedések kockázata, vagy nem lehet bizonyítani azok hiányát, az irányító hatóságnak a megfelelőbb lehetőséget kell kiválasztania annak érdekében, hogy elejét vegye bármilyen kétszeri finanszírozásnak (vagy annak kockázatának).

2.4. Közbeszerzés & egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazása**2.4.1. Egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazása közbeszerzés esetén**

A közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke (4) bekezdésének első mondata értelmében, amennyiben a közös rendelkezésekről szóló rendelet 2. cikkének (9) bekezdésében meghatározott műveletet vagy egy művelet részét képező projektet (amelyet önmagában vissza nem térítendő támogatás vagy visszatérítendő támogatás formájában támogatnak) a kedvezményezett kizárólag építési beruházásokra irányuló közbeszerzés, javak vagy szolgáltatások közbeszerzése útján

⁽¹⁷⁾ Az átalányfinanszírozással kapcsolatos különböző költség típusok magyarázatát lásd a 3.1.1. szakaszban.

hajtja végre, az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségek nem alkalmazhatók. A 67. cikk (4) bekezdésének második mondatával összhangban azonban, ha egy művelet vagy egy művelet részét képező projekten belüli közbeszerzés bizonyos költségkategóriákra korlátozódik, egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazhatók „a teljes műveletre vagy a művelet részét képező projekt egészére”. Ezt a mondatot a salátarendelet vezette be a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke (4) bekezdése korábbi szövegének egyértelművé tétele érdekében. Ez a mondat egyértelművé teszi, hogy azokban az esetekben, amikor egy projekten vagy műveleten belül egyes árukat vagy szolgáltatásokat közbeszerzés útján kiszervezték, az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazhatók a művelet összes költségének kiszámítására, beleértve a közbeszerzés tárgyát képező költségeket is.

A közbeszerzési szerződések hatálya alá tartozó műveletek a Bizottság meghatározása szerint azok a műveletek, amelyeket a 2004/18/EK irányelvvel (beleértve annak mellékleteit is) a 2009/81/EK irányelvvel és a 2004/18/EK irányelvet felváltó 2014/24/EU irányelvvel összhangban közbeszerzési szerződések, illetve az említett irányelvekben meghatározott küszöbértéket el nem érő közbeszerzési szerződések odaítélésén keresztül valósítanak meg.

Az, hogy egy művelet vagy projekt végrehajtása kizárólag közbeszerzés útján történik-e, a művelet vagy projekt tagállamok által meghatározott hatókörétől függ.

Ennek értékeléséhez a lehető legalacsonyabb szinten kell meghatározni a műveletet alkotó projekteket. Ha a közbeszerzés a projekt valamennyi költségkategóriájára kiterjed, az egyszerűsített költségelszámolási módszerek nem alkalmazhatók az adott projektre.

Egyes esetekben a kedvezményezett közbeszerzési eljárás keretében kiszervezheti egy művelet vagy projekt szinte egészét vagy túlnyomó többségét, és talán csak a „projektirányításhoz” vagy „kommunikációhoz” kapcsolódó tevékenységek maradnak a kedvezményezetténél. Ilyen esetekben egyértelmű, hogy a műveletet vagy projektet nem „kizárólag” közbeszerzés útján hajtják végre, és az egyszerűsített költségelszámolás a projekt vagy művelet egészére alkalmazhatók. A gyakorlatban azonban, amikor a projekt nagy részét közbeszerzés útján hajtják végre, előfordulhat, hogy a közbeszerzés által lefedett költségkategóriákra vonatkozó egyszerűsített költségelszámolási módszerek kidolgozása nem biztosítja a hatékony erőforrás-felhasználást, mivel a költségek többségét a közbeszerzés már fedezi. Bár nem ajánlott, de az irányító hatóságok mérlegelhetik, hogy alkalmazzák-e az egyszerűsített költségelszámolást a teljes projekt esetében, ha a projektet nem kizárólag közbeszerzés útján hajtják végre.

Példa (ESZA): Egy állami foglalkoztatási szolgálat („kedvezményezett”) 20 000 000 EUR támogatásban részesül, hogy két év alatt megszervezze 5 000 tartósan munkanélküli személyi újbóli integrációját („művelet”): ezt a műveletet több projekten keresztül valósítják meg: 7 000 000 EUR összegű személyre szabott támogatási projekt, amelyet közvetlenül a kedvezményezett hajt végre, valamint a kedvezményezett által közvetlenül végrehajtott 5 000 000 EUR értékű képzési projektek, és a fennmaradó rész (8 000 000 EUR) tekintetében kizárólag közbeszerzési szerződéseken keresztül kiszervezett képzési projektek. Mivel a kedvezményezett állami jogalany, a kiszervezett projektek tekintetében a képzést végző intézményeket kizárólag közbeszerzési eljárások keretében kell kiválasztani, a művelet részét képező projektekre pedig nem lehet alkalmazni az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségeket. Egyszerűsített költségelszámolási módszerek csak 12 000 000 EUR összegre alkalmazhatók. A kedvezményezett által a saját eszközeivel megvalósított képzési projektek esetében elfogadott, hogy némely kiadási tételt (külső szakértők, takarítási szolgáltatások stb.) közbeszerzés útján kiszerveznek, és azokra egyszerűsített költségelszámolási lehetőségeket alkalmaznak.

Példa (ERFA): Egy önkormányzat támogatást kap legfeljebb 1 000 000 EUR összegű elszámolható útépitési költségre. Erre az önkormányzatnak 700 000 EUR becsült értékű építési beruházásra irányuló közbeszerzési szerződést kell odaítélnie. Ezen túlmenően az önkormányzatnál 300 000 EUR összegben kapcsolódó költségek is jelentkeznek (kisajátítások, jogvitákkal ⁽¹⁸⁾ kapcsolatos költségek, a folyamat helyszíni nyomon követése, a saját személyzet által elvégzett környezetvédelmi tanulmányok, kampányok, utátvételi vizsgálatok stb.). A 300 000 EUR összegű közvetlen költségek tekintetében – amennyiben azok a nemzeti és uniós rendelkezések értelmében támogatathatók – az egyszerűsített költségek (pl. a százalékban meghatározott átalány szerint kiszámított közvetett költségek) alkalmazhatók.

Példa (ERFA): Egy kedvezményezett (önkormányzat) támogatást kap legfeljebb 1 000 000 EUR összegű elszámolható útépitési költségre.

⁽¹⁸⁾ A jogvitákkal kapcsolatos költségek a 481/2014/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 2. cikkének (2) bekezdése értelmében az európai területi együttműködési programok keretében nem számolhatók el.

E nem teljeskörűen közbeszerzés hatálya alá tartozó művelet esetében az irányító hatóság a közvetett költségeket a közös rendelkezésekről szóló rendelet 68. cikke (1) bekezdésének b) pontját alkalmazva kívánja kiszámítani. Az irányító hatóság ugyanakkor enyhíteni szeretné az alvállalkozói személyzet igénybevételének közvetett költségekre gyakorolt hatását. Úgy dönt, hogy a közvetlen alvállalkozói személyzeti költségeket kizárja azon közvetlen személyzeti költségek köréből, amelyekhez a százalékos átalánymértéket kapcsolja.

A művelet tervezett költségvetése a következő:

1. projekt: építési beruházás (közbeszerzési eljárás)	700 000 EUR
2. projekt: egyéb költségek:	298 500 EUR
Közvetlen személyzeti költségek	50 000 EUR
Ebből alvállalkozói közvetlen személyzeti költségek	10 000 EUR
Egyéb közvetlen költségek	242 500 EUR
Közvetett költségek	(Közvetlen személyzeti költségek – alvállalkozói közvetlen személyzeti költségek) × 15 % = 40 000 EUR × 15 % = 6 000 EUR
Összes bejelentett költség	998 500 EUR

Amennyiben a műveleteket közbeszerzési eljárás útján hajtják végre, az ajánlattételi felhívásban szereplő ár értelemszerűen egységköltség vagy összegszerű átalány, amely **a kedvezményezett által a szerződő fél részére teljesített kifizetések** alapját képezi. A közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikkének alkalmazásában azonban a kedvezményezett által a közbeszerzési eljárások során megállapított összegeken alapuló, megállapított és kifizetett költségek a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke (1) bekezdésének a) pontja alapján ténylegesen felmerült és kifizetett költségeknek minősülnek ⁽¹⁹⁾.

Példa (ESZA):

A kedvezményezettnek – amennyiben közbeszerzés keretében valósít meg egy képzési tanfolyamot – lehetősége van arra, hogy az ajánlattételi felhívásban az ajánlattevőktől a tanfolyam végén képesítést szerző résztvevőnkénti árra kérjen ajánlatot.

Így az alábbi szerződési feltétel érvényesülhet: egy képesített résztvevő = 1 000 EUR.

Ha a tanfolyam végén 10 résztvevő szerez képesítést, a kedvezményezett 10 000 EUR elszámolható költséget jelenthet be az irányító hatóságnak.

Ez a 10 000 EUR ténylegesen felmerült költségeken alapuló kiadásnak minősül. E kiadás kontrollja és ellenőrzése ezért a közbeszerzési eljárás vizsgálatából és a szerződési feltételek betartásának ellenőrzéséből áll majd (ebben a példában azt vizsgálják, hogy minden kifizetett egységköltség bizonyíthatóan egy-egy képesített résztvevőhöz köthető-e). A képzés alapköltségeit (létesítmények bérlete, személyzeti költségek stb.) nem ellenőrzik, mivel ezek alapján a szerződés nem tesz lehetővé visszatérítést.

2.4.2. Átalány alkalmazása a közbeszerzés útján végrehajtott műveletekben felmerülő közvetlen személyzeti költségek kiszámításához

A közös rendelkezésekről szóló rendelet 68a. cikke értelmében egy művelet közvetlen személyzeti költségeinek a személyzeti költségektől eltérő közvetlen költségek 20 %-áig terjedő átalányösszegű kiszámítása nem igényel számítást a módszertan meghatározásához, kivéve, ha a művelet olyan építési beruházásra irányuló közbeszerzési szerződéseket tartalmaz, amelyek értéke meghaladja a 2014/24/EU irányelv 4. cikkének a) pontjában meghatározott értékhatárt. Ez azt jelenti, hogy ha a művelet közvetlen költségeit még részben is fedezi egy olyan építési beruházásra irányuló közbeszerzési szerződés, amelynek értéke meghaladja a 2014/24/EU irányelv 4. cikkének a) pontjában meghatározott értékhatárt, úgy a rendeletben meghatározott 20 %-os átalány alkalmazása lehetséges, de ki kell dolgozni az alkalmazandó átalánymérték meghatározására szolgáló módszertant.

⁽¹⁹⁾ Lásd a Tanács és a Bizottság együttes nyilatkozatát a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikkéről (a 8207/12, ADD7 REV 1. sz. COREPER tanácsi dokumentumban).

2.5. Az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségek összeegyeztethetősége az állami támogatásokra vonatkozó szabályokkal

Hangsúlyozni kell, hogy az Európai Közösséget létrehozó Szerződésben foglalt állami támogatási szabályok általánosan alkalmazandók. Ezenkívül a közös rendelkezésekről szóló rendelet 6. cikkével összhangban a műveleteknek meg kell felelniük az alkalmazandó uniós jog és az annak alkalmazására vonatkozó nemzeti jog előírásainak. Ez magában foglalja az állami támogatásokra vonatkozó szabályok betartását is. Ezért, ha valamely finanszírozás az EUMSZ 107. cikke értelmében állami támogatásnak minősül, úgy az említett szabályokat be kell tartani a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke szerinti egyszerűsített költségelszámolási módszerek kiszámításakor és elszámolásakor. Az irányító hatóságoknak ezért biztosítaniuk kell, hogy azok a költségkategóriák, amelyekre egyszerűsített költségelszámolási módszereket állapítottak meg, az esb-alapokra vonatkozó szabályok és az állami támogatási szabályok alapján egyaránt támogathatók legyenek. Biztosítaniuk kell továbbá az állami támogatási szabályokban meghatározott maximális támogatási intenzitások betartását.

A csoportmentességi rendeletek, azaz a Bizottság 651/2014/EU általános csoportmentességi rendelete ⁽²⁰⁾, a 702/2014/EU mezőgazdasági csoportmentességi rendelet és az 1388/2014/EU halászati csoportmentességi rendelet mentességet biztosítanak a tagállamok azon kötelezettsége alól, hogy bejelentsek az azokban meghatározott feltételeknek megfelelő támogatási programokat és ad hoc támogatásokat.

Meg kell azonban jegyezni, hogy az állami hatóságok által nyújtott támogatások nem teljeskörűen tartoznak az állami támogatási szabályok hatálya alá. Először is meg kell vizsgálni, hogy egy adott művelethez nyújtott támogatás az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősül-e. Az állami támogatás fogalmáról további információk találhatók a bizottsági közleményben ⁽²¹⁾, amely Bíróság és a Törvényszék értelmezése alapján tisztázza az Európai Közösséget létrehozó Szerződés 107. cikke (1) bekezdéséről alkotott bizottsági értelmezést. Hasonlóképp figyelembe kell venni a „*de minimis*” támogatásokról szóló rendelet ⁽²²⁾ rendelkezéseit. A „*de minimis*” támogatásnak minősülő támogatás nem minősül az Európai Közösséget létrehozó Szerződés 107. cikke értelmében vett állami támogatásnak. Ezért amennyiben az esb-alapokból finanszírozott művelet a vonatkozó *de minimis* rendelet hatálya alá tartozik, ez azt jelenti, hogy az ESB-alapokból származó hozzájárulás nem minősül állami támogatásnak. Ezért a csekély összegű (*de minimis*) támogatások esetében nincs szükség az állami támogatási szabályoknak való megfelelés értékelésére, csak azt kell vizsgálni, hogy a támogatás összhangban van-e az esb-alapokra vonatkozó előírásokkal és teljesíti-e a csekély összegű támogatás minősítő feltételeit.

Ahhoz, hogy egy műveletre alkalmazni lehessen a vonatkozó *de minimis* rendeletet, teljesülniük kell az adott rendeletben meghatározott feltételeknek.

- (1) a nyújtott támogatás a vonatkozó „*de minimis*” rendelet 1. cikkének hatálya alá tartozik;
- (2) a nyújtott támogatás megfelel a vonatkozó „*de minimis*” rendelet 3. cikkében meghatározott felső határoknak;
- (3) a nyújtott támogatás megfelel a vonatkozó „*de minimis*” rendelet 4. cikkében a bruttó támogatási egyenérték kiszámítására vonatkozóan meghatározott követelményeknek;
- (4) a nyújtott támogatás megfelel a vonatkozó „*de minimis*” rendelet 5. cikkében meghatározott kumulációs szabályoknak;
- (5) a nyújtott támogatás megfelel a vonatkozó „*de minimis*” rendelet 6. cikkében meghatározott monitoring követelményeknek.

2.5.1. Az egyszerűsített költségelszámolási módszerek összeegyeztethetősége az általános csoportmentességi rendelettel és a mezőgazdasági csoportmentességi rendelettel

Annak ellenőrzése során, hogy az esb-alapok műveletei megfelelnek-e az általános csoportmentességi rendeletnek vagy a mezőgazdasági csoportmentességi rendeletnek, a következőket kell vizsgálni:

— A költségek elszámolhatósága az általános csoportmentességi rendelet vagy a mezőgazdasági csoportmentességi rendelet, valamint az esb-alapokra vonatkozó szabályok alapján

Először is, ha az irányító hatóság olyan támogatást kíván nyújtani, amely állami támogatásnak minősül, a támogatás nyújtásának feltételeit az általános csoportmentességi rendelet vagy a mezőgazdasági csoportmentességi rendelet vonatkozó támogatási/mentességi rendelkezésének megfelelően kell ellenőrizni.

⁽²⁰⁾ A Bizottság 651/2014/EU rendelete (2014. június 17.) a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetővé nyilvánításáról (HL L 187., 2014.6.26., 1. o.)

⁽²¹⁾ Bizottsági közlemény az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikkének (1) bekezdésében említett állami támogatás fogalmáról (HL C 262., 2016.7.19., 1. o.)

⁽²²⁾ Az 1407/2013/EU rendelet (2013. december 18.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról, Az 1408/2013/EU rendelet (2013. december 18.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a mezőgazdasági ágazatban nyújtott csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról és a 717/2014/EU rendelet (2014. június 27.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a halászati és akvakultúra-ágazatban nyújtott csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról.

Ezt követően az irányító hatóságnak ellenőriznie kell, hogy e támogatási kategória keretében **egy adott művelet tervezett költségei támogathatók-e mind az általános csoportmentességi rendelet vagy a mezőgazdasági csoportmentességi rendelet vonatkozó mentességi rendelkezései, mind pedig az esb-alapokra vonatkozó szabályok alapján.**

E tekintetben az általános csoportmentességi rendelet 7. cikkének (1) bekezdése és a 2017. június 14-i (EU) 2017/1084 rendelettel módosított mezőgazdasági csoportmentességi rendelet 7. cikkének (1) bekezdése lehetővé teszi, hogy az általános csoportmentességi rendelet és a mezőgazdasági csoportmentességi rendelet szerinti elszámolható költségeket a közös rendelkezésekről szóló rendeletben meghatározott egyszerűsített költségelszámolási módszerekkel összhangban számítsák ki, feltéve, hogy a műveletet legalább részben olyan uniós alapból finanszírozzák, amely lehetővé teszi ezen egyszerűsített költségelszámolási lehetőségek alkalmazását, és hogy a költségkategória a vonatkozó általános csoportmentességi rendelet vagy mezőgazdasági csoportmentességi rendelet szerinti mentesség alapján támogatható.

Ez azt jelenti, hogy amennyiben a közös rendelkezésekről szóló rendelettel vagy az alapspecifikus rendeletekkel összhangban **megállapították**, hogy az egyszerűsített költségelszámolásra lehetőség van, főszabályként ez az összeg szolgál az állami támogatási szabályoknak való megfelelés ellenőrzésére, **feltéve, hogy a költségkategória az állami támogatási szabályok alapján támogatható, és a támogatás megfelel az általános csoportmentességi rendelet vagy a mezőgazdasági csoportmentességi rendelet valamennyi feltételének.**

Egyszerűsített költségelszámolási módszerek **alkalmazása esetén** az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alapján kiszámított költségkategóriákat meg kell határozni az egyszerűsített költség-számításhoz használt módszertanban. A közös rendelkezésekről szóló rendeletben vagy más, az alapokra vonatkozó szabályokban meghatározott egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazása esetén az irányító hatóságnak **az állami támogatási szabályok hatálya alá tartozó műveletekre vonatkozó** pályázati felhívások kibocsátásakor meg kell határozni azokat a költségkategóriákat, amelyeket az esb-alapok az adott művelet tekintetében finanszíroznak, és amelyek megfelelnek az általános csoportmentességi rendeletnek vagy a mezőgazdasági csoportmentességi rendeletnek is. A művelet támogatásának feltételeit meghatározó dokumentumban azt is meg kell határozni, hogy az adott művelet tekintetében mely költségkategóriák minősülnek elszámolhatónak.

Annak ellenőrzése céljából, hogy a közvetett költségek (az esb-alapok összefüggésében) az általános csoportmentességi rendelet alapján támogathatók-e, meg kell jegyezni, hogy a közvetett költségek gyakran az általános csoportmentességi rendelet 2. cikkének 39. pontjában meghatározott működési költségeknek minősülnek („A működési költségek közé tartoznak az olyan költségek, mint a személyi jellegű ráfordítások, az anyagköltségek, a szerződéses szolgáltatások, a távközlés, az energia és a karbantartás költségei, a bérleti díjak, az adminisztrációs költségek”). Ezért abban az esetben, ha a működési költségek az általános csoportmentességi rendelet alapján támogathatók, ez azt jelenti, hogy az esb-alapokhoz kapcsolódó közvetett költségek is az általános csoportmentességi rendelet szerinti elszámolható költségeknek tekinthetők. A 40 %-os átalány esetében (a közös rendelkezésekről szóló rendelet 68b. cikkének (1) bekezdése) a támogatási feltételeket meghatározó dokumentumban egyértelműen meg kell határozni a 40 %-os átalány körébe tartozó költségkategóriákat.

— A maximális támogatási intenzitás ellenőrzése

Amennyiben a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67., 68., 68a. és 68b. cikkének rendelkezéseivel vagy az alapokra vonatkozó rendeletek vonatkozó rendelkezéseivel összhangban egyszerűsített költségelszámolási lehetőséget állapítottak meg, ez az összeg felhasználható az általános csoportmentességi rendeletnek vagy a mezőgazdasági csoportmentességi rendeletnek való megfelelés ellenőrzésére, beleértve a támogatási intenzitást is. Ezért az általános csoportmentességi rendelet (vagy a mezőgazdasági csoportmentességi rendelet) szerinti tényleges költségek alkalmazásakor érvényes eljárásához hasonlóan az egyszerűsített költségelszámolási módszerek szerinti költség-számításhoz alkalmazott módszer szerinti összeg alkalmazható az adott állami támogatási kategória szerinti maximális támogatási intenzitásnak való megfelelés ellenőrzésére.

Mivel az alkalmazott módszertannak összhangban kell állnia a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvével, az irányító hatóságoknak észszerű és óvatos feltételezésből kell kiindulniuk annak biztosítása érdekében, hogy az egyszerűsített költségek megbízható módon tükrözzék a tényleges költségeket. Ez lehetővé teszi, hogy az egyszerűsített költségben meghatározott összeg alkalmazható legyen az általános csoportmentességi rendelet vagy a mezőgazdasági csoportmentességi rendelet szerinti maximális támogatási intenzitás, maximális támogatási összeg vagy bejelentési küszöbérték betartásának könnyebb igazolására. A módszertant az alkalmazandó esb-alapok szabályaival és az állami támogatási szabályokkal való összhang biztosítása érdekében ellenőrizni kell.

A kapcsolódó példát lásd a II. mellékletben.

2.6. Egyszerűsített költségelszámolás alkalmazása nettó bevételt termelő műveletekben

Az egyszerűsített költségelszámolási módszerek a költségek, a műveletek „kiadási oldala” kiszámításának lehetséges módját alkotják. Ennélfogva az egyszerűsített költségelszámolás alkalmazása elméletben független attól, hogy egy művelet termel-e bevételt vagy sem. Az egyszerűsítés hatásának megőrzése érdekében azonban a közös rendelkezésekről szóló rendelet egyedi rendelkezéseket ír elő az egyösszegű átalányt vagy átalányalapú egységköltséget alkalmazó, bevételt termelő műveletekre vonatkozóan.

2.6.1. A befejezést követően nettó bevételt termelő műveletek (a közös rendelkezésekről szóló rendelet 61. cikke)

A közös rendelkezésekről szóló rendelet 61. cikke azokra a műveletekre vonatkozik, amelyek nettó bevételt termelnek:

- a) csak a befejezésük után, vagy
- b) végrehajtásuk során és a befejezésüket követően.

A közös rendelkezésekről szóló rendelet 61. cikke (7) bekezdésének f) pontjával összhangban a befejezést követően nettó bevételt termelő, egyösszegű átalányokat vagy standard egységköltségeket alkalmazó műveletekre a közös rendelkezésekről szóló rendelet 61. cikkének (1)–(6) bekezdése nem alkalmazandó. Amennyiben a műveletek a végrehajtás során és a befejezés után nettó bevételt termelnek, azaz ha a közös rendelkezésekről szóló rendelet 61. cikke (7) bekezdésének f) pontja értelmében a közös rendelkezésekről szóló rendelet 61. cikke alkalmazandó, a nettó bevételt nem kell figyelembe venni olyan műveletek esetében, amelyeknél az állami támogatás egyösszegű átalányok vagy átalányalapú egységköltségek formáját ölti. Százalékos átalány alkalmazása esetén a művelet által termelt nettó bevételt előre meg kell határozni, és le kell vonni a projekt elszámolható kiadásaiból.

2.6.2. A végrehajtás során nettó bevételt termelő műveletek, amelyekre nem kell alkalmazni a közös rendelkezésekről szóló rendelet 61. cikkének (1)–(6) bekezdését ⁽²³⁾

A végrehajtásuk során nettó bevételt termelő műveletekben alkalmazott egyösszegű átalányok vagy átalányalapú egységköltségek esetében a nettó bevételt nem kell levonni a támogatható kiadásokból addig, amíg azt előzetesen figyelembe vették az egyösszegű átalány vagy az átalányalapú egységköltség kiszámítása során (a közös rendelkezésekről szóló rendelet 65. cikke (8) bekezdésének f) pontja szerint).

Ha a nettó bevételt az egyösszegű átalány vagy az átalányalapú egységköltség kiszámításakor előzetesen nem vették figyelembe, akkor az esb-alapok által társfinanszírozott elszámolható kiadásokat legkésőbb a végleges kifizetési kérelem kedvezményezett általi benyújtásakor az elszámolható és nem elszámolható költségrészek megoszlása szerint arányosan csökkenteni kell a végrehajtás során termelt bevétellel (a közös rendelkezésekről szóló rendelet 65. Cikke (8) bekezdésének második albekezdése).

Százalékos átalány alapú finanszírozás alkalmazása esetén a művelet jóváhagyásakor figyelembe nem vett és közvetlenül a művelet végrehajtása során keletkező nettó bevételt legkésőbb a végleges kifizetési kérelem kedvezményezett általi benyújtásakor az elszámolható és nem elszámolható költségrészek megoszlása szerint le kell vonni az esb-alapok által társfinanszírozott (a százalékban meghatározott átalány alkalmazását követően kapott) elszámolható kiadásokból (a közös rendelkezésekről szóló rendelet 65. Cikke (8) bekezdésének második albekezdése).

Példa (ESZA)

A vállalkozói szemléletet népszerűsítő konferenciát szerveznek. A kedvezményezett benyújtja a költségvetés-tervezetet, amely szerint az összes elszámolható költség összege 70 000 EUR. A konferenciára 3 EUR belépődíjat kell fizetni.

A szervező 200 látogatóra számít. A tervezett bevétel $3 \text{ EUR} \times 200 = 600 \text{ EUR}$.

A konferencia nagy sikernek bizonyul, és a látogatók száma meghaladja a várakozásokat (300 fő). Mivel ezt a műveletet csak az ESZA társfinanszírozza, és a nettó bevétel nem a befejezés után keletkezik, a közös rendelkezésekről szóló rendelet 61. cikke nem alkalmazandó. Az említett rendelet 65. cikkének (8) bekezdését azonban alkalmazni kell.

— 1. lehetőség: a termelt bevételt előzetesen figyelembe veszik

A meghatározott egyösszegű átalány azt jelenti, hogy ha a konferenciát megrendezik, úgy a művelet összes elszámolható költsége $70\,000 \text{ EUR} - 600 \text{ EUR} = 69\,400 \text{ EUR}$.

A művelet állami támogatása egyösszegű átalány formájában valósul meg, és a bevételt az egyösszegű átalány meghatározásakor figyelembe vették. A látogatók tényleges száma nem befolyásolja az elszámolható összeget (átalányösszeg). Az ellenőrzési nyomvonalhoz szükség lesz a konferencia lebonyolítását és a belépőjegy árát igazoló bizonyítékokra.

— 2. lehetőség: a termelt bevételt előzetesen figyelembe veszik, de a feltételek a végrehajtás során megváltoznak

A meghatározott egyösszegű átalány azt jelenti, hogy ha a konferenciát megrendezik, úgy a művelet összes elszámolható költsége $70\,000 \text{ EUR} - 600 \text{ EUR} = 69\,400 \text{ EUR}$. A művelet állami támogatása egyösszegű átalány formájában valósul meg, és a bevételt az egyösszegű átalány meghatározásakor figyelembe vették.

A szervező azonban végül úgy dönt, hogy a belépőjegy árát 3 EUR helyett 5 EUR-ban határozza meg. Ebben az esetben a finanszírozási rést le kell vonni $((5 \text{ EUR} \times 300) - 600 \text{ EUR} = 900 \text{ EUR})$.

Az összes elszámolható költség így $69\,400 \text{ EUR} - 900 \text{ EUR} = 68\,500 \text{ EUR}$

⁽²³⁾ A közös rendelkezésekről szóló rendelet 65. cikkének (8) bekezdése.

— 3. lehetőség: a termelt bevételt előzetesen nem veszik figyelembe

A meghatározott összegű átalány azt jelenti, hogy ha a konferenciát megrendezik, a művet összes elszámolható költsége 70 000 EUR. A művet állami támogatása összegű átalány formájában valósul meg, és a bevételt az összegű átalány meghatározásakor nem vették figyelembe.

Amikor a kedvezményezett visszatérítést igényel (70 000 EUR), bizonyítania kell, hogy a konferencia valóban megrendezésre került. Ezenfelül le kell vonnia az összegből a végrehajtás során termelt tényleges bevételt ($3 \text{ EUR} \times 300 = 900 \text{ EUR}$).

Ebben az esetben az összegű átalány összege: $70\,000 \text{ EUR} - 900 \text{ EUR} = 69\,100 \text{ EUR}$.

2.7. ERFA- és ESZA-specifikus szabályok: keresztfinanszírozás

2.7.1. A közös rendelkezésekről szóló rendelet 98. cikke (2) bekezdésének hatálya alá tartozó tevékenységek bejelentése az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségekkel összefüggésben

A közös rendelkezésekről szóló rendelet 98. cikke (2) bekezdésének értelmében, ha az ERFA vagy az ESZA egy művet olyan részére nyújt támogatást, amelynek költségei a másik alap keretében elszámolhatók („keresztfinanszírozás”), a művet adott részére a másik alap szabályai⁽²⁴⁾ alkalmazandók. A keresztfinanszírozás az egyes prioritási tengelyek uniós finanszírozásának legfeljebb 10 %-áig vehető igénybe.

Az egyik vagy másik alap keretében támogatható kiadásokkal kapcsolatban egyetlen egyszerűsített költségelszámolási módszer alkalmazható, a százalékos átalány kivétel.

Az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségek alkalmazásakor a tagállamoknak továbbra is tiszteltetben kell tartaniuk a prioritási tengelyenkénti 10 %-os felső határértéket (adott esetben alapok vagy régiókatételek szerint). A „keresztfinanszírozott” összeget az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségek meghatározására használt adatok alapján műveletenként rögzíteni kell és nyomon kell követni.

Különösen a keresztfinanszírozás esetén alkalmazott százalékos átalányalapú finanszírozás tekintetében külön átalánymértéket kell alkalmazni a művet „ESZA” és „ERFA” részére. A hasonló műveletek tekintetében az ESZA és az ERFA százalékban meghatározott átalányait kell alkalmazni az ESZA-, illetve ERFA-részekre. A két mérték átlaga nem alkalmazható, mivel a kiadásoknak nyomon követhetőeknek kell lenniük a keresztfinanszírozásra vonatkozó általános 10 %-os felső határ betartása érdekében. Abban az esetben, ha a másik alap hasonló típusú műveletekre nem határoz meg átalánymértéket (például azért, mert a szabály a másik alaphoz nem alkalmazandó⁽²⁵⁾), vagy mert a másik alap nem finanszíroz hasonló műveleteket), az irányító hatóságnak a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikkének (5) bekezdésében és 68. cikkének első albekezdésében meghatározott általános jogelvek szerint kell döntenie az alkalmazandó átalány mértékéről.

2.7.2. Példák

Példa az egységköltséget vagy összegű átalányt alkalmazó ESZA–ERFA keresztfinanszírozásra

Ha valamely ESZA-művet esetében a „6 EUR/óra × képzésben részt vett személy” egységhez az ERFA keretében elszámolható 0,50 EUR/óra infrastruktúra költség is tartozik, akkor a keresztfinanszírozott összeg $0,50 \text{ EUR} \times \text{az „óra} \times \text{képzésben részt vett személy” tényleges száma lesz}$.

Ugyanez az elv alkalmazandó az összegű átalányra is: ha a részletes költségvetési tervezet tartalmaz bizonyos „keresztfinanszírozott kiadásokat,” azokat külön számolják el és követik nyomon. Például egy ESZA program keretében finanszírozott, 20 000 EUR összegű átalányból az ERFA-típusú kiadások 5 000 EUR-t tesznek ki. A művet végén a keresztfinanszírozott összeg az előzetesen meghatározott összeg (5 000 EUR a 20 000 EUR-ból) vagy „nulla”, ha a támogatást azért nem fizetik ki, mert az előre meghatározott eredményt nem érték el. Az összegű átalány bináris elvét – amennyiben az átalány mérföldkövek meghatározásával nem kerül mérséklésre – a keresztfinanszírozott kiadásokra is alkalmazni kell.

⁽²⁴⁾ A salátarendelet módosította a közös rendelkezésekről szóló rendelet 98. cikkének (2) bekezdését annak egyértelművé tétele érdekében, hogy keresztfinanszírozás esetén a másik alaphoz vonatkozó valamennyi szabály alkalmazandó az ESZA-ra vagy az ERFA-ra.

⁽²⁵⁾ Ez különösen a salátarendelet hatálybalépése előtt volt releváns, mivel az ESZA 14. cikkének (2) és (3) bekezdése olyan egyedi rendelkezéseket írt elő az egyszerűsített költségelszámolási módszerekre vonatkozóan, amelyek csak az ESZA-ra voltak alkalmazandók (és amelyek a közös rendelkezésekről szóló rendelet 98. cikkének (2) bekezdésével összhangban az ERFA által támogatott műveletek egy részére is vonatkozhattak, vagyis amikor az ERFA ESZA-típusú tevékenységekhez nyújtott támogatást). A salátarendelettel ezeket a rendelkezéseket átültették a közös rendelkezésekről szóló rendeletbe, és immár az ERFA-ra is alkalmazandók.

Példa a százalékos átalányfinanszírozást alkalmazó ESZA–ERFA keresztfinszírozásra

A közvetett költségekre vonatkozó százalékos átalány esetében a keresztfinszírozott összeg a „keresztfinszírozott közvetlen költségek” és az e „keresztfinszírozott közvetlen költségekre” alkalmazandó százalékban meghatározott átalány alapján kiszámított közvetett költségek összege lesz.

Például egy ERFA program keretében finanszírozott, 15 000 EUR-s műveletben az „ESZA-típusú” közvetlen költségek 3 000 EUR-t tesznek ki, a közvetett költségeket pedig a közvetlen költségek 10 %-ában határozzák meg (300 EUR). A keresztfinszírozott összeg így 3 300 EUR. Ha a művelet végén a közvetlen költségeket csökkentik, úgy ugyanezen képlet alapján a keresztfinszírozott összeget (a közvetett költségek miatti összeggel együtt) is csökkentik.

2.8. EMVA- és ETE-specifikus szabályok

EMVA-specifikus szabályok

Az egyszerűsített költségelszámolás hatálya alá tartozó EMVA-intézkedések listája az útmutató III. mellékletében található.

ETE-specifikus szabályok

A személyi jellegű, irodai és adminisztratív kiadások, az utazási és szállásköltségek, a külső szakértői és szolgáltatási költségek, valamint a felszerelésekre fordított kiadások tekintetében az együttműködési programok kiadásainak elszámolhatóságára vonatkozó egyedi szabályokat uniós szinten határozzák meg.

A közös rendelkezésekről szóló rendeletben, az ETE-rendeletben és az együttműködési programra vonatkozó egyedi támogathatósági szabályokban foglalt támogathatósági előírások sérelme nélkül a monitoring bizottság az együttműködési programok egészére vonatkozóan további költség-elszámolhatósági szabályokat határoz meg.

A fenti rendelkezések által nem szabályozott kérdésekben azon tagállam nemzeti szabályai az irányadók, ahol a kiadás felmerült.

3. FEJEZET

Az egyszerűsített költségelszámolási módszerek típusai

3.1. Százalékos átalányfinanszírozás

Százalékos átalányfinanszírozás esetében az elszámolható költségek egyes előzetesen és egyértelműen meghatározott kategóriáinak kiszámításakor olyan százalékarányt alkalmaznak, amelyet az elszámolható költségek egy vagy több *más* kategóriájához kapcsoltnak már előre meghatároztak.

3.1.1. A költségkategóriák meghatározása

Százalékos átalányfinanszírozási rendszerben legfeljebb három költségkategória alkalmazható:

- 1. típus: azon elszámolható költségek kategóriái, amelyek alapul vételével a százalékos arányt az elszámolható összegek kiszámítására alkalmazni kell;
- 2. típus: azon elszámolható költségek kategóriái, amelyek kiszámítása a százalékban meghatározott átalánnyal történik;
- 3. típus: adott esetben az elszámolható költségek egyéb kategóriái: ezekre az arány nem alkalmazandó, és kiszámításuk nem a százalékos átalánnyal történik.

Százalékos átalányfinanszírozás alkalmazásakor az irányító hatóságnak meg kell határoznia az egyes típusokba tartozó költségkategóriákat: minden kiadási kategóriát egyértelműen besorolnak a három típus egyikébe – és csak abba az egybe. Felhívjuk a figyelmet arra, hogy egyes esetekben egy adott típus meghatározható egy másik típussal vagy típusokkal szembeállítva (például a csak közvetlen (1. típus) és közvetett (2. típus) költségeket tartalmazó rendszerben közvetett költségként határozhatók meg mindazok az elszámolható költségek, amelyek nem elszámolható közvetlen költségek).

A közös rendelkezésekről szóló rendelet nem korlátozza az elszámolható költségek százalékos átalányfinanszírozás során alkalmazható kategóriáit. A százalékban meghatározott átalányok alkalmazásának fő célja ugyanakkor az egyszerűsítés és a hibaarány csökkentése. A százalékban meghatározott átalányok alkalmazása ezért azoknál a viszonylag alacsony költségeknél a legjobb megoldás, amelyek ellenőrzése nagyon ráfordításigényes.

Amennyiben egy művelet ⁽²⁶⁾ egyénél több projektre terjed ki, az átalány a projekt szintjén is alkalmazható, feltéve, hogy a projektek tevékenységei és költségei egyértelműen elkülönülnek egymástól.

3.1.2. **A közös rendelkezésekről szóló rendeletben és az alapspecifikus rendeletekben részletezett költségkategóriák kiszámítására szolgáló egyedi átalányfinanszírozási rendszerek**

Egyes konkrét átalányfinanszírozási rendszereket jogalkotási szinten határoznak meg. **Ezek többsége úgy alkalmazható, hogy az irányító hatóságnak nem kell az alkalmazandó arány meghatározására szolgáló számítási módszert kidolgoznia.** Ezeket az átalánymértékeket a 68. cikk (az a) pont kivételével, ahol hasonló műveletekre nem áll rendelkezésre nemzeti módszer), a 68a. és a 68b. cikk határozza meg. E rendelkezések értelmében bizonyos költségkategóriák (közvetlen költségek, a személyzeti költségektől eltérő közvetlen költségek vagy közvetlen személyzeti költségek) alapján, egy hozzájuk kapcsolt átalány alkalmazásával számítják ki a más költségkategóriákba (közvetett költségek, közvetlen személyzeti költségek, illetve a művelet fennmaradó elszámolható költségei) tartozó költségeket.

A fent említett rendszerek bármelyikének alkalmazásával az irányító hatóságnak (vagy az ETE-program monitoringbizottságának) **meg kell határoznia azokat a költségkategóriákat, amelyekre az átalány érvényes,** vagyis a közvetlen és közvetett költségeket, valamint a közvetlen személyzeti költségeket. A tagállamok kizárólagos felelőssége, hogy az általuk alkalmazott különböző költségkategóriákat következetes, egyértelmű és diszkriminációmentes módon határozzák meg. Ez különösen fontos a közvetlen személyzeti költségek meghatározására, mert ezen költségek alapján, a hozzájuk kapcsolódó átalánymérték alkalmazásával állapítanak meg más költségeket.

Ezt egyértelműen meg kell határozni az európai területi együttműködés programjaira vonatkozó nemzeti támogathatósági szabályokban vagy programszabályokban.

Az alábbi fogalom meghatározások általános iránymutatásként szolgálnak:

- **Közvetlen költségek** azok a költségek, amelyek közvetlenül kapcsolódnak a művelet vagy projekt végrehajtásához, amennyiben bizonyítható az adott művelettel vagy projekttel való közvetlen kapcsolat.
- **Közvetett költségek** ugyanakkor többnyire azok a költségek, amelyek nem kapcsolódnak vagy nem kapcsolódhatnak közvetlenül a szóban forgó művelet végrehajtásához. E költségek közé tartozhatnak az igazgatási kiadások is, amelyek esetében nehéz pontosan meghatározni az adott művelethez vagy projekthez rendelhető összeget (tipikus igazgatási/személyzeti kiadások, mint például: igazgatási költségek, munkaerő-felvételi költségek, a könyvelő vagy a takarító költségei stb.; telefon-, víz- vagy villamosenergia-költségek stb.).
- **Személyzeti költségek** ⁽²⁷⁾ a nemzeti jogszabályokban meghatározott, és rend szerint a munkáltató és a munkavállaló közötti megállapodásból vagy a külső alkalmazottak szolgáltatási szerződéseiből fakadó költségek (feltéve, hogy egyértelműen meghatározhatók). Ha például a kedvezményezett belső képzéseihez külső oktató szolgáltatásait veszi igénybe, a számlán meg kell nevezni az egyes költség típusokat. Az oktató fizetése külső személyzeti költségnek minősül. Ha az oktató személyzeti költségei nem azonosíthatók az egyéb költségkategóriáktól – például az oktatási segédanyagok költségeitől – elkülönülő kategóriaként, akkor nem használhatók átalányalapként, például a közös rendelkezésekről szóló rendelet 68b. cikkének (1) bekezdésében meghatározott 40 %-os átalány alapjaként. A személyzeti költségeket a nemzeti jogszabályok határozzák meg, és rend szerint magukban foglalják a művelethez kapcsolódó munka ellentételezéseként az érintett személyeknek fizetett díjazás teljes összegét, ideértve a kollektív szerződések szerinti természetbeni juttatásokat is. Beletartoznak továbbá az adók és a munkavállalói szociális biztonsági járulékok (első és második pillér; harmadik pillér csak akkor, ha erről kollektív szerződés vagy munkaszerződés rendelkezik), valamint a munkáltató kötelező és önkéntes szociális járulékai. A személyzeti költségek lehetnek közvetlen vagy közvetett költségek, eseti elemzéstől függően.

Ezért a közös rendelkezésekről szóló rendelet 68. cikke első albekezdésének b) pontjában és a közös rendelkezésekről szóló rendelet 68b. cikkének (1) bekezdésében meghatározott átalányok (vagy az irányító hatóság által a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikkének (5) bekezdése alapján a közvetlen személyzeti költségekre alkalmazandó más átalány) alkalmazásában a javadalmazás nemzeti jogszabályokban meghatározott teljes értéke személyzeti költségnek tekinthető, mivel az adott személy műveletben végzett munkájáért járó tényleges javadalmazásnak felel meg, és ezért figyelembe kell venni a műveletre alkalmazott egyéb költség típusok meghatározásakor (amelyeket a közvetlen személyzeti költségekhez kapcsolt átalánymérték alkalmazásával kell kiszámítani). Ez azokra az esetekre is vonatkozik, amikor a fizetést harmadik felek (részben) visszatérítik vagy finanszírozzák (pl. a közvetlen személyzetet munkaerő-felvételi támogatással toborozták; az átalánymérték a javadalmazás teljes értékéhez kapcsolódik, még akkor is, ha annak egy részét harmadik fél fizeti).

⁽²⁶⁾ A közös rendelkezésekről szóló rendelet 2. cikkének (9) bekezdése szerinti művelet az irányító hatóság által kiválasztott projektet, szerződést, fellépést vagy projektcsoportot jelenti.

⁽²⁷⁾ Ez a meghatározás az ETE-re nem vonatkozik. A személyzeti költségek ETE-vonatkozású meghatározását lásd a 481/2014/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletben.

Az utazási költségek azonban nem minősülnek személyzeti költségnek, kivéve a munkahelyre való ingázás költségeit, ha a nemzeti jogszabályok értelmében azok a bruttó foglalkoztatási költségek részét képezik. Az ESZA-műveletekben részt vevők javára kifizetett juttatások vagy illetmények szintén nem személyzeti költségek.

3.1.2.1. A közvetett költségek kiszámításának módszerei

A **közös rendelkezésekről szóló rendelet 68. cikkének** első albekezdése megállapítja, hogy amennyiben egy művelet végrehajtása közvetett költségekkel jár, azok **az a), b) és c) pontban meghatározott átalányok egyike alapján számíthatók ki**. Ezeket az átalányokat a közvetett költségek kiszámításához nem kötelező alkalmazni, vagyis az irányító hatóság dönthet arról, hogy alkalmazza-e ezeket az átalányokat, vagy a tényleges költségeket, illetve a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikkének (5) bekezdése alapján megállapított egyéb egyszerűsített költségelszámolási módszereket alkalmazza-e (például a közvetett költségek szerepelhetnek a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikkének (5) bekezdésében meghatározott módszerek valamelyike alapján megállapított egyösszegű átalányban vagy egységköltségekben).

— Az a) pont meghatározza a közvetett költségek százalékos átalányfinanszírozásának általános rendszerét, amely szerint az ilyen finanszírozás a **támogatható közvetlen költségek legfeljebb 25 %-áig** terjedhet. E rendelkezés célja a százalékos átalány alapján kiszámítható **közvetett költségek felső összeghatárának** bevezetése. A közös rendelkezésekről szóló rendelet 68. cikke első albekezdésének b) pontjától eltérően az alkalmazandó százalékos mértéknek a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke (5) bekezdésének a) vagy c) pontja szerinti számítási módszerek egyike (azaz tisztességes, ellenőrizhető és méltányos számítási módszer vagy a tagállam által teljes egészében finanszírozott, hasonló típusú műveletek esetében alkalmazott módszer) szerint indokoltnak kell lennie. Ez a rendszer rugalmas. A finanszírozás a következőkön alapulhat:

— csak két költség típuson — 1. típus: közvetlen költségek, 2. típus: közvetett költségek; vagy

— három költség típuson: 1. típus: „korlátozott” közvetlen költségek (azaz a közvetlen költségek kategóriája), 2-es típus: az 1. és a 3. típus alapján kiszámított közvetett költségek; a „korlátozott” (1. típusú) közvetlen költségektől eltérő közvetlen költségek.

Például meg lehet állapítani egy átalánymértéket az elszámolható **közvetlen személyzeti költségekre** (amely az elszámolható közvetlen költségek kategóriája). Az elszámolható közvetlen személyzeti költségekre alkalmazott átalány magasabb lehet a közös rendelkezésekről szóló rendelet 68. cikkének b) pontjában előírt 15 %-nál, azzal a feltétellel, hogy ez az átalány nem haladja meg az elszámolható **közvetlen költségek 25 %-át** (a közös rendelkezésekről szóló rendelet 68. cikkének a) pontjában meghatározott felső határ betartása érdekében). Ezért az irányító hatóságnak – függetlenül attól, hogy milyen kategória/kategóriák alapján határozza meg a közvetett költségek kiszámításához alkalmazandó százalékos mértéket – mindig ellenőriznie kell, hogy ez az összeg (vagyis az ezen átalány alapján kiszámított összeg) nem haladja-e meg az elszámolható **közvetlen költségek 25 %-át**.

— A b) pont a közvetett költségek kiszámításához a **közvetlen személyzeti költségek legfeljebb 15 %-ának** megfelelő átalánymértéket vezet be. Ezt az átalánymértéket az irányító hatóság közvetlenül, igazolási kötelezettség nélkül alkalmazhatja.

Az alábbiakban a három költségkategóriát alkalmazó rendszerre mutatunk be egy példát: (1. típus) közvetlen személyzeti költségek, (2. típus) közvetett költségek, (3. típus) a személyzeti költségektől eltérő közvetlen költségek (konkrét példáért lásd az I. mellékletet).

— A c) pont értelmében az uniós szakpolitikák közvetett költség-rendszerei esetében – például a Horizont 2020, a LIFE stb. keretében alkalmazott rendszerekhez hasonlóan – százalékos átalányfinanszírozás alkalmazható. A 2014. március 3-i 480/2014/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet⁽²⁸⁾ 20. és 21. cikke kiegészítő rendelkezéseket ír elő a más uniós szakpolitikákban alkalmazott közvetett költség-módszerekre vonatkozó átalánymértékek és azok esb-alapokra való alkalmazásának hatóköre tekintetében (lásd a 4.4. szakaszt).

3.1.2.2. Százalékos átalány a közvetlen személyzeti költségek meghatározásához

A közös rendelkezésekről szóló rendelet 68a. cikkének (1) bekezdése szerint a műveletek közvetlen személyzeti költségei **legfeljebb az adott műveletben felmerülő közvetlen, nem személyzeti költségek 20 %-át** kitevő százalékos átalánymértéként számíthatók ki. Ez azt jelenti, hogy csak a közvetlen személyzeti költségek számíthatók ki százalékos átalánymértéként (a személyzeti költségeken kívüli közvetlen költségek alapján, a hozzájuk kapcsolt átalánymértékkel számolva) úgy, hogy a tagállamnak nem kell számítást végeznie az alkalmazandó átalánymérték meghatározásához.

Ha azonban az adott művelet közvetlen költségei olyan építési beruházásra irányuló közbeszerzési szerződéseket foglalnak magukban, amelyek meghaladják a 2014/24/EU irányelv 4. cikkének a) pontjában meghatározott értékhatárt, a fenti átalánymérték alkalmazásakor számítást kell végezni az alkalmazandó átalány meghatározásához.

⁽²⁸⁾ A Bizottság 480/2014/EU felhatalmazáson alapuló rendelete (2014. március 3.) az 1303/2013/EU rendelet kiegészítéséről (HL L 138., 2014.5.13., 5. o.).

Az ily módon meghatározott közvetlen személyzeti költségek képezhetik a közös rendelkezésekről szóló rendelet 68. cikke első albekezdésének b) pontja szerinti átalánymérték alkalmazásának alapját (a közvetett költségek kiszámításához az elszámolható közvetlen személyzeti költségek 15 %-áig terjedő átalány). Ezzel szemben az ezen átalánymérték alapján kiszámított közvetlen személyzeti költségek nem szolgálhatnak a közös rendelkezésekről szóló rendelet 68b. cikkének (1) bekezdése szerinti átalány alapjául (a művelet fennmaradó elszámolható költségeinek kiszámításához az elszámolható közvetlen személyzeti költségek 40 %-áig terjedő átalány), lásd a közös rendelkezésekről szóló rendelet 68b. cikkének (2) bekezdését.

Ennek az átalánynak a közvetlen személyzeti költségek kiszámításához történő használata nem kötelező, vagyis az irányító hatóság dönthet arról, hogy alkalmazza-e ezt az átalányt, vagy a tényleges költségeket veszi-e figyelembe, illetve a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikkének (5) bekezdése alapján megállapított egyéb egyszerűsített költségelszámolási módszereket alkalmazza-e.

3.1.2.3. A műveletnek a közvetlen személyzeti költségeken kívüli összes egyéb költsége meghatározására szolgáló átalánymérték

A közös rendelkezésekről szóló rendelet 68b. cikkének (1) bekezdése lehetővé teszi, hogy a közvetlen személyzeti költségek alapján – az elszámolható közvetlen személyzeti költségek legfeljebb 40 %-áig terjedő átalányként – lehessen kiszámítani a művelet összes többi elszámolható költségét. A művelet „minden egyéb fennmaradó elszámolható költsége” tartalmazza az összes egyéb elszámolható közvetlen költséget (a közvetlen személyzeti költségek kivételével), a közvetett költségeket, valamint az ERFA, az ESZA és az EMVA esetében a közös rendelkezésekről szóló rendelet 68b. cikke (1) bekezdésének második albekezdésében említett költségeket.

— A fennmaradó elszámolható költségek, valamint a résztvevőknek kifizetett juttatások és illetmények

A salátarendelet által bevezetett 68b. cikk az ESZA-rendelet (salátarendelet általi módosítást megelőző) 14. cikkének (2) bekezdésén alapul, amely az ESZA által támogatott műveletekre már előírta ezt az átalányt. A salátarendelet kiterjeszti ezen átalány alkalmazását valamennyi esb-alapra. A két rendelkezés között azonban jelentős különbség van.

Az ESZA-rendelet 14. cikkének (2) bekezdése nem engedélyezett kivételt a résztvevőknek fizetett bérek és juttatások tekintetében. Ezért ezek a tételek a „műveletek fennmaradó elszámolható költségei” közé tartoztak. Ez azt jelenti, hogy az ESZA-rendelet 14. cikkének (2) bekezdése nem tette lehetővé, hogy a kedvezményezettek a százalékos átalány és a közvetlen személyzeti költségek alapján kiszámított költségeken felül a résztvevőknek kifizetett béreket és juttatásokat is bejelentsék. Emiatt az ESZA-rendelet 14. cikke (2) bekezdésének alkalmazása nem volt vonzó, mivel a támogatható közvetlen személyzeti költségekre alkalmazott 40 %-os átalány gyakran nem elegendő a résztvevőknek fizetett juttatások és illetmények költségeinek fedezésére.

Ezért a salátarendelet – amellett, hogy ezt az átalányt valamennyi esb-alapra kiterjeszti – az ESZA, az ERFA vagy az EMVA keretében végrehajtott műveletek esetében azt is lehetővé teszi, hogy a résztvevőknek kifizetett illetmények és juttatások az átalányban nem szereplő további elszámolható költségeknek minősüljenek (a közös rendelkezésekről szóló rendelet 68b. cikke (1) bekezdésének második albekezdése). Ez azt jelenti, hogy a salátarendelet hatálybalépését követően az ilyen fizetések (azaz a munkavállalók (havi) bruttó fizetése) és juttatások (mint például az álláskeresői járadékok; napidíj vagy útiköltség-térítés) a közvetlen személyzeti költségeken és a közös rendelkezésekről szóló rendelet 68b. cikkének (1) bekezdése értelmében a műveletekre alkalmazott átalányösszegeken felül bejelenthetők.

Meg kell jegyezni, hogy a „résztvevőknek kifizetett juttatások és illetmények” nem csak a kedvezményezett által kifizetett illetményeket és juttatásokat foglalják magukban, hanem ide tartoznak azok az esetek is, amikor ezeket az illetményeket vagy juttatásokat harmadik fél fizeti ki, amennyiben azok elszámolható költségnek minősülnek. Ez a helyzet például az ESZA esetében, ha megfelelnek az ESZA-rendelet 13. cikkének (5) bekezdésében meghatározott feltételeknek ⁽²⁹⁾.

— A 40 %-os átalány alkalmazása

Ez a rendelkezés lehetővé teszi, hogy az irányító hatóság 40 %-ig terjedő mértékben átalányt alkalmazzon úgy, hogy az alkalmazandó átalány meghatározására nem kell számítást végeznie. Ez azt jelenti, hogy az irányító hatóság – **bármilyen ígazolási kötelezettség nélkül** – **40 %-ot meg nem haladó mértékben** bármekkora átalányt alkalmazhat. Ez nem érinti a kedvezményezettek közötti egyenlő bánásmód biztosításának szükségességét. Az irányító hatóság azonban a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikkének (5) bekezdésében meghatározott módszerek egyike alapján (azaz a 68b. cikk hatályán kívül) 40 %-nál magasabb átalánymértéket is megállapíthat.

Végül, amint azt a 3.1.2.2. szakasz kifejti, a 68b. cikk (2) bekezdésével összhangban ez a legfeljebb 40 %-os átalány nem alkalmazható olyan műveletekben, amelyek teljes közvetlen személyzeti költségét átalány (például a közös rendelkezésekről szóló rendelet 68a. cikkének (1) bekezdése szerinti átalány) alapján számítják ki.

⁽²⁹⁾ Az egy műveletben részt vevők javára kifizetett juttatások vagy illetmények formájában harmadik fél által nyújtott természetbeni hozzájárulások részesülhetnek ESZA-támogatásban, amennyiben e természetbeni hozzájárulások megfelelnek a nemzeti szabályozási előírásoknak – ideértve a számviteli szabályokat is – vagyis az ilyen juttatások a nemzeti jogszabályokban előírtaknak megfelelően merültek fel, és nem haladják meg a harmadik fél által viselt költségeket.

Példa

Egy adott tanfolyam becsült költségei a következők:

Összes közvetlen költség	55 000
Közvetlen személyzeti költségek	30 000
Terembérlési költségek	4 000
Utazási költségek	5 000
Étkezések	1 000
Tájékoztatás/Népszerűsítés	5 000
Az állami foglalkoztatási szolgálat által a képzésben részt vevőknek fizetett juttatások	10 000

Összes közvetett költség	5 000
Közvetett személyzeti költségek	4 000
Áramszolgáltatás, telefon	1 000

Az irányító hatóság dönthet úgy, hogy erre a projektre alkalmazza az közös rendelkezésekről szóló rendelet 68b. cikkének (1) bekezdését. Ebben az esetben a támogatási megállapodásban a következő maximális költségvetési tételek szerepelnének:

Közvetlen személyzeti költségek: 30 000 EUR

Egyéb költségek: $30\,000 \times 40\% = 12\,000$ EUR

Mivel az állami foglalkoztatási szolgálatok által a résztvevőknek fizetett juttatások a közvetlen személyzeti költségeken és az átalányon felül elszámolhatók, az összes elszámolható költség a következő:

Összköltség: $30\,000 + 12\,000 + 10\,000 = 52\,000$ EUR

3.1.2.4. A közös rendelkezésekről szóló rendeletben meghatározott átalánymértékek indoklása

A közös rendelkezésekről szóló rendelet 68. cikke első albekezdésének b) pontjában, 68b. cikkének (1) bekezdésében és 68a. cikkének (1) bekezdésében említett átalányok lehetővé teszik, hogy a vonatkozó cikkben meghatározott mértékig terjedő átalányt úgy lehessen alkalmazni, hogy a tagállamnak nem kell számítást végeznie az említett mérték meghatározásához. Ez azt jelenti, hogy az irányító hatóság a vonatkozó cikkben említett mértékig bármilyen átalánymértéket alkalmazhat, és nem kell a választását megindokolnia még akkor sem, ha a választott átalánymérték nem éri el a rendeletben meghatározottat. Alacsonyabb átalánymérték választása esetén nincs szükség számításra.

Az alkalmazandó átalánymértékről való döntés során tiszteletben kell tartani a **kedvezményezettekkel szembeni egyenlő bánásmód** elvét.

3.1.2.5. Az alkalmazás időpontja

A salátarendelet által a közös rendelkezésekről szóló rendelet 68. cikkére, valamint a közös rendelkezésekről szóló rendelet új 68a. és 68b. cikkére vonatkozóan bevezetett módosítások a rendelet hatálybalépésétől, vagyis 2018. augusztus 2-től alkalmazandók ⁽³⁰⁾.

Ezek a rendelkezések olyan műveletek esetében alkalmazhatók, amelyeknél a potenciális kedvezményezetteket még nem választották ki (azaz a felhívás még folyamatban van, vagy új pályázati felhívást tesznek közzé). Mivel ezek a rendelkezések több előnnyel járnak a kedvezményezettek számára, alkalmazhatók olyan műveletekre is, amelyek végrehajtása már folyamatban van, ha az alábbi feltételek együttesen teljesülnek:

- A támogatás feltételeit (az új rendelkezések alapján) a jövőre, azaz a művelet jövőbeli végrehajtására vonatkozóan vezetik be.
- A kedvezményezettek közötti egyenlő bánásmód elvét tiszteletben tartják.
- A már végrehajtás alatt álló műveletek esetében a kedvezményezett egyetért azzal, hogy a feltételek megváltoznak, és hogy a visszatérítés egyszerűsített költségelszámolási módszer alapján történik.

⁽³⁰⁾ Az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 282. cikkének (1) és (2) bekezdése.

- Egyértelműen elkülönül a tényleges költségeken (vagy az egyszerűsített költségelszámolási módszerekhez kapcsolódó korábbi rendelkezéseken) alapuló visszatérítési időszak és a salátarendelettel bevezetett egyszerűsített költségelszámolási módszereken alapuló időszak. Például abban az esetben, ha a közvetett költségek esetében az elszámolható közvetlen személyzeti költségeken alapuló 15 %-os átalányt vezetnek be (a közös rendelkezésekről szóló rendelet 68. cikke első albekezdésének b) pontja), meg kell határozni, hogy egy adott időponttól („x dátum, nem 2018. augusztus 2. előtt”) a közvetett költségeket ezen átalány alapján számítják ki és térítik meg, azaz ugyanettől az időponttól („x dátum”) kezdődően a közvetett költségek esetében a felmerülő személyzeti költségekre is ezt az átalányt kell alkalmazni. Ugyanez az elv vonatkozik a közös rendelkezésekről szóló rendelet 68b. cikkének (1) bekezdésében meghatározott 40 %-os átalányra, beleértve a résztvevőknek kifizetett juttatások és illetmények bejelentésének lehetőségét is. Például azon ESZA-műveletek esetében, amelyek a salátarendelet hatálybalépése előtt az ESZA-rendelet 14. cikkének (2) bekezdése alapján támogatásban részesültek, csak a résztvevőknek „x dátum” után kifizetett juttatások és illetmények jelenthetők be elszámolható többletköltséggént.

Példa

Az irányító hatóság úgy kívánja kiszámítani a művelet összes fennmaradó elszámolható költségét, hogy átalányt alkalmaz a művelet támogatható közvetlen személyzeti költségeire, amelyek összege 150 000 EUR. A közös rendelkezésekről szóló rendelet 68b. cikkének (1) bekezdésével összhangban az irányító hatóság 35 %-os átalánymérték alkalmazása mellett dönt. Ez azt jelenti, hogy a művelet teljes elszámolható költsége $150\,000\text{ EUR} + (150\,000\text{ EUR} \times 0,35) = 202\,500\text{ EUR}$.

Példa (esb-alapok): Közösségvezérelt helyi fejlesztés

Az irányító hatóság korábbi tapasztalatok alapján felmérte, hogy egy helyi akciócsoport működési és szervezési költségei jellemzően hogyan aránylanak azokhoz a kiadásokhoz, amelyek a közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégia keretébe tartozó helyi műveletek végrehajtása, valamint a helyi akciócsoport együttműködési tevékenységeinek előkészítése és végrehajtása során merülnek fel. Noha az esb-alapokból a működési és szervezési költségekhez nyújtott támogatás a közös rendelkezésekről szóló rendelet 35. cikkének (2) bekezdése értelmében nem haladhatja meg a közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégia teljes közkiadásainak 25 %-át, a tapasztalatok szerint a tényleges arány a legtöbb esetben ennél alacsonyabb.

Az irányító hatóság a közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégia keretébe tartozó műveletek végrehajtása, valamint a helyi akciócsoport együttműködési tevékenységeinek előkészítése és végrehajtása során felmerült kiadások 17 %-ának megfelelő átalányt határoz meg (igazságos, méltányos és ellenőrizhető módszertan alapján a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke (1) bekezdésének d) pontjával és 67. cikke (5) bekezdésének a) pontjával összhangban, de nem a 68. cikkének a) pontja alapján, mivel a közös rendelkezésekről szóló rendelet 35. cikkének (2) bekezdése szerinti átalánymérték nem csak közvetett költségekre alkalmazandó) az alábbi költségek fedezésére:

- működési költségek (operatív költségek, személyi jellegű költségek, képzési költségek, a PR-költségek, pénzügyi költségek, a stratégia monitoringjához és értékeléséhez kapcsolódó költségek, lásd a közös rendelkezésekről szóló rendelet 35. cikke (1) bekezdésének d) pontját);
- a közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégia szervezéséhez kapcsolódó költségek (az érdekelttek közötti információcsera megkönnyítése, a stratégia előmozdítása, valamint a potenciális kedvezményezettek támogatása érdekében a műveletek kidolgozása és a pályázatok előkészítése céljából, lásd a közös rendelkezésekről szóló rendelet 35. cikke (1) bekezdésének e) pontját).

Ha tehát a helyi akciócsoport részére a közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégia keretébe tartozó műveletek végrehajtásához és a helyi akciócsoport együttműködési tevékenységeinek előkészítéséhez és végrehajtásához a 2014–2020 közötti időszakban elkülönített költségvetés összege 1,5 millió EUR (1. típus), a működési és szervezési költségeknek megfelelő legnagyobb költségvetés $1,5\text{ millió EUR} \times 17\% = 255\,000\text{ EUR}$ (2. típus) lenne. A helyi akciócsoport számára elkülönített költségvetés teljes összege ennél fogva 1,755 millió EUR.

A végrehajtási szakaszban ez azt jelenti, hogy amikor a kedvezményezett igényli a projekttel kapcsolatban felmerült kiadások visszatérítését, működési és szervezési költségei fedezésére a helyi akciócsoport is igényelheti ezen összeg 17 %-át.

Ha például a projekt során felmerült kiadások összege 1 000 EUR (1. típus), a helyi akciócsoport $1\,000\text{ EUR} \times 17\% = 170\text{ EUR}$ (2. típus) működési és szervezési költséget jelenthet be az irányító hatóságnak.

A százalékban meghatározott átalányalapon bejelentett működési és szervezési költségeit a helyi akciócsoportnak nem kell dokumentumokkal igazolnia, a 17 % meghatározására szolgáló módszertannak azonban ellenőrizhetőnek kell lennie.

Meg kell jegyezni, hogy a százalékban meghatározott átalány külön csak a működési, illetve csak a szervezési költségekre vonatkozóan is megállapítható.

Megjegyzés: vegye figyelembe, hogy a fenti példához hasonlóan a százalékban meghatározott átalány meghatározására szolgáló módszertannak nem kell feltétlenül megegyeznie a 25 %-os felső határérték megállapításakor alkalmazott módszerrel. A százalékban meghatározott átalány meghatározásához alkalmazott módszertantól függetlenül azonban a közös rendelkezésekről szóló rendelet 35. cikkének (2) bekezdésében a működési és szervezési költségekre vonatkozóan előírt felső határt nem szabad túllépni.

3.2. Átalányalapú egységköltség alapján meghatározott költségek

3.2.1. Általános elvek

Átalányalapú egységköltség esetén a művelet elszámolható költségeinek egészét vagy egy részét a számszerűsített tevékenységek, a bemenetek, a kimenetek vagy az eredmények és az előre megállapított átalányalapú egységköltség szorzatából **számítják ki**. Ez a lehetőség bármely művelettípus, projektípus vagy projektrész esetében alkalmazható, amennyiben meg lehet határozni a tevékenységgel kapcsolatos mennyiségeket és az átalányalapú egységköltséget. Az átalányalapú egységköltség jellemzően a könnyen azonosítható mennyiségekre alkalmazható.

Az átalányalapú egységköltség lehet **folyamatalapú**, azaz irányulhat – a legjobb közelítésen keresztül – a művelet elvégzése során ténylegesen felmerülő költségek fedezésére. Lehet **eredményalapú** is (kimenetel vagy eredmény/elvégzendő feladat alapján), vagy a folyamat és az eredmény alapján egyaránt meghatározható. Ezenkívül az adott műveleten belüli különböző tevékenységekre különböző egységköltségek határozhatók meg.

A folyamat- és eredményalapú egységköltségek közötti választás során az irányító hatóságoknak figyelembe kell venniük az ellenőrzési nyomvonalat.

Példa (ESZA)

a) Folyamatalapú: Egy 1 000 órás, 20 fő számára szervezett, haladó IT-képzés esetében az elszámolható költségek a képzés óránkénti költségének és képzésben résztvevők által teljesített képzési órák számának szorzata alapján számíthatók ki. Az óránkénti költséget az irányító hatóság előzetesen meghatározta, és rögzítette a támogatás feltételeit ismertető dokumentumban.

Például abból a feltételezésből kiindulva, hogy az irányító hatóság a képzési költséget 7 EUR/óra/résztvevőben határozza meg, a projektre odaítélhető maximális támogatás $1\,000 \text{ óra} \times 20 \text{ résztvevő} \times 7 \text{ EUR/óra résztvevőnként} = 140\,000 \text{ EUR}$.

A művelet végén a végleges elszámolható költséget a képzésben részt vevők tényleges részvételével és a megtartott tanfolyamok száma szerint az egyes résztvevőkre eső tényleges óraszám alapján fogják meghatározni (amely óraszám tartalmazhat néhány igazolt hiányzást is). **Továbbra is szükség lesz a résztvevők pontos jelenléti ívére, amely részletesen tartalmazza a képzési tevékenységeket és igazolja a résztvevők tényleges jelenlétét.**

Ha végül csupán tizennyolcan vettek részt a képzésben, közülük pedig hatan 900 órában, öten 950 órában, öten 980 órában, ketten pedig 1 000 órában, akkor az összes óraszám és a képzésben részt vevők szorzata:

$900 \times 6 + 950 \times 5 + 980 \times 5 + 1\,000 \times 2 = 17\,050$ összes képzési óra $\times$ a képzésben részt vevők száma.

Az elszámolható kiadások pedig: $17\,050 \text{ képzési óra} \times 7 \text{ EUR} = 119\,350 \text{ EUR}$.

b) Eredményalapú: Az 1 000 órás emelt szintű informatikai képzés 5 modulból és modulonként 200 órából áll. A 25 résztvevőnek nyújtott informatikai képzés teljes költségét a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke (5) bekezdésének a) pontja értelmében tisztességes, méltányos és ellenőrizhető módszertan alapján állapították meg. A 140 000 EUR összköltséget ezután a sikeres résztvevők arányában osztják fel. Figyelembe véve a múltbeli 20 %-os (azaz 5 résztvevő) hibaarányt, a résztvevőnkénti és sikeresen befejezett modulonkénti egységköltség $140\,000 \text{ EUR} / 20 \text{ résztvevő} / 5 \text{ modul} = 1\,400 \text{ EUR}$ (résztvevőnkénti és sikeres modulonkénti egységköltség).

Az ellenőrzési nyomvonal magában foglalja a résztvevő támogathatóságát igazoló dokumentumot, valamint egy modul vagy a teljes tanfolyam sikeres elvégzésének igazolását. Időnyilvántartásra nincs szükség.

Példa (ERFA, eredményalapú): A kedvezményezett egy regionális kamara, amely tanácsadási szolgáltatást szervez a régió kvv-i számára. Ezt a szolgáltatást a regionális kamara tanácsadói nyújtják. A kamara „tanácsadási” osztályának korábbi számlái alapján a tanácsadási nap költségét 350 EUR/napra becsülik. A támogatást a következő képlet alapján fogják kiszámítani: napok száma × 350 EUR. **Továbbra is szükség lesz pontos munkaidő-nyilvántartásokra, amelyek részletesen feltüntetik a tanácsadási tevékenységeket és a tanácsadók jelenlétét.**

Példa (ESZA, eredményalapú): egy hat hónapig tartó munkakeresési támogatási program (a továbbiakban: művelet) általános alapú egységköltség (például 2 000 EUR/személy) alapján finanszírozható a művelet mind a 20 olyan résztvevője tekintetében, aki elhelyezkedik, és az állását egy előre meghatározott időszakon keresztül – például hat hónapig – meg is tartja. A sikeres résztvevőnkénti 2 000 EUR egységköltséget az összes résztvevő költségeit figyelembe véve állapították meg. Az összeg ezért a nem sikeres résztvevők költségeit is fedezi.

A műveletre nyújtható maximális támogatás kiszámítása: 20 személy × 2 000 EUR/állás = 40 000 EUR.

Az elszámolható költségek végösszegét a művelet tényleges eredménye alapján számítják ki: ha csak 17 személy helyezkedik el a munkaerőpiacon és tartja meg munkáját az előírt időszakban, a kedvezményezettnek kifizetendő támogatás alapját képező végleges elszámolható költség 17 × 2 000 EUR = 34 000 EUR.

Példa (EMVA, eredményalapú): „Az erdőterületek fejlesztésére és az erdők életképességének javítására irányuló beruházások” (az 1305/2013/EU rendelet 21. cikke)

Egy erdőgazda 7 éven át kap támogatást 3 hektárnyi erdő telepítésére és fenntartására. A (telepítési és fenntartási) költségeket az irányító hatóság határozta meg előzetesen, az erdő típusától függően. Ez a módszertan szerepelni fog a vidékfejlesztési programban. Az egységköltségek a következők: erdőtelepítésre 2 000 EUR/ha, valamint az erdő fenntartására az első évben 600 EUR/ha, minden további évben pedig 500 EUR/ha.

Az összes elszámolható költség tehát:

$3 \text{ ha} \times 2\,000 \text{ EUR/ha} + 3 \text{ ha} \times 600 \text{ EUR/ha} + (3 \text{ ha} \times 500 \text{ EUR/ha}) \times 6 \text{ év} = 16\,800 \text{ EUR}.$

Példa (ETHAA, folyamatalapú): Adatgyűjtés (hajóköltségek)

A hajóhasználat napi díjtételeit múltbeli adatok (az elmúlt évek átlagai) alapján számítják ki. A projekthez rendelt napok számát ezt követően naplókkal kell igazolni.

3.2.2. Órabér alapján kiszámított személyzeti költségek (a közös rendelkezésekről szóló rendelet 68a. cikkének (2)–(4) bekezdése)

Az órabér kiszámítása

A közös rendelkezésekről szóló rendelet 68a. cikkének (2)–(4) bekezdése egyedi módszert ír elő a személyzeti költségek kiszámítására ⁽³¹⁾. E cikkel összhangban a személyzeti költségek az alábbiak szerint megállapított órabér kiszámításával határozhatók meg:

$$\text{Óránkénti személyzeti költségek} = \frac{\text{legfrissebben dokumentált éves bruttó foglalkoztatási költségek}}{1\,720}$$

A salátarendelet hatálybalépése előtt a személyzeti költségek kiszámításának ezen módszeréről a közös rendelkezésekről szóló rendelet 68. cikkének (2) bekezdése már rendelkezett. A salátarendelet azonban tovább módosította ezt a rendelkezést (átkerült a közös rendelkezésekről szóló rendelet új 68a. cikkének (2)–(4) bekezdésébe) annak érdekében, hogy pontosítsa annak alkalmazását, és lehetővé tegye a részmunkaidőben dolgozó személyek esetében történő használatát.

⁽³¹⁾ A személyzeti költségeket a közös rendelkezésekről szóló rendeletben meghatározott más módszerrel – például az 1 720 órától eltérő nevezőjű egységköltségeket a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke (1) bekezdésének b) pontja és 67. cikkének (5) bekezdése alapján – is meg lehet állapítani.

A fentiek szerint kiszámított személyzeti költségek valamely művelet végrehajtásához kapcsolódnak. A „művelet végrehajtását” úgy kell érteni, hogy az a művelet valamennyi lépését magában foglalja. Nem cél az, hogy a művelet meghatározott lépéseihez kapcsolódó bizonyos személyzeti költségek kizárásra kerüljenek.

A nevező, vagyis 1 720 óra, a rendes éves „munkaidő”, amely közvetlenül alkalmazható anélkül, hogy a tagállamnak bármilyen számítást kellene végeznie. Ez az adat a tagállamok átlagos heti munkaidejének 52 héttel megszorított értéke, csökkentve az éves fizetett szabadságra és az átlagos éves munkaszüneti napokra jutó idővel.

A számlálót azonban indokolni kell. A közös rendelkezésekről szóló rendelet a „legfrissebben dokumentált éves bruttó foglalkoztatási költségekre” hivatkozik. A közös rendelkezésekről szóló rendelet azonban **nem határozza meg a bruttó foglalkoztatási költséget**. A közös rendelkezésekről szóló rendelet 65. cikke (1) bekezdésével összhangban a nemzeti támogathatósági szabályoknak meg kell határozniuk az éves bruttó foglalkoztatási költségek körét, figyelembe véve a szokásos számviteli gyakorlatot (lásd a 4.2.2. szakaszt) ⁽³²⁾ és a nemzeti szabályokat (pl. a nemzeti szabályok előírhatják, hogy a munkahelyre való ingázás költségei a bruttó foglalkoztatási költségek részét képezik).

A rendelet a „**legfrissebben**” dokumentált éves bruttó foglalkoztatási költség alkalmazásával történő órabér számítására utal. Ez azt jelenti, hogy a felhasznált adatoknak a rendelkezésre álló legfrissebbeknek kell lenniük. Ezért a kedvezményezett múltbeli adatain alapuló számítási módszer általában nem releváns. A közös rendelkezésekről szóló rendelet 68a. cikkének (2) bekezdésében szereplő „legfrissebben” kifejezés mögött az a cél húzódik meg, hogy a felhasznált adatok elég frissek legyenek, vagyis a tényleges személyzeti költségekre utal.

Az éves bruttó foglalkoztatási költségnek **nem kell naptári vagy pénzügyi évhez kapcsolódnia** (például lehet a 2015 októbertől és 2016 szeptembere közötti időszakra vonatkozó adat). Fontos, hogy a bruttó foglalkoztatási költség egy teljes 12 hónapos időszakot öleljen fel. Ez lehet a (művelet vagy a program) jelentéstételi időszakának végét megelőző 12 hónapos időszak, a támogatási megállapodást megelőző 12 hónapos időszak vagy az előző naptári év 12 hónapja. A közös rendelkezésekről szóló rendelet 68a. cikkével összhangban, amennyiben nem állnak rendelkezésre teljes 12 hónapos időszakra vonatkozó adatok, akkor az adatok

- származtathatók a rendelkezésre álló dokumentált bruttó foglalkoztatási költségekből (például ha egy munkavállalóra vonatkozóan rendelkezésre áll 4 hónap adata, akkor az irányító hatóság azt felhasználhatja, és extrapolálhatja az éves bruttó foglalkoztatási költségre, figyelembe véve adott esetben olyan tényezőket, mint a törvényes szabadság miatti vagy az úgynevezett 13. havi kifizetések).
- extrapolálhatók a munkaszerződésből, figyelembe véve az elszámolható munkáltatói társadalombiztosítási járulékokat és minden egyéb kötelező befizetést.
- származtathatók kollektív szerződésekből.

Az éves bruttó foglalkoztatási költségek alapulhatnak e konkrét személy tényleges foglalkoztatási költségein. Olyan hónapok esetében, amelyekre vonatkozóan az adatok hiányosak, a 12 hónapos időszak tényleges költségeinek jó helyettesítőjeként extrapolált értékek is alapul vehetők.

Az éves bruttó foglalkoztatási költségek alapulhatnak a munkavállalók nagyobb csoportja – például az azonos besorolási fokozat vagy hasonló mérőszámok alapján megállapított csoport – foglalkoztatási költségeinek átlagán is, amely jól közelíti a foglalkoztatási költségek szintjét.

A legfrissebb éves bruttó foglalkoztatási költségeket **dokumentálni kell**: a dokumentálás történhet elszámolásokkal, bérszámfejtési jelentésekkel, nyilvánosan hozzáférhető megállapodásokra vagy dokumentumokra való hivatkozással stb. Ezeket nem kell előzetesen ellenőrizni, de ellenőrizhetőnek kell lenniük.

Bizonyos helyzetekben az órabér összege a projekt megkezdése után is meghatározható. Meghatározható például, hogy egy munkavállaló mikor vesz részt a projektben (a munkaszerződés aláírása vagy az alkalmazott munkakörének módosulása), illetve hogy a kedvezményezett mikor jelenti be a személyzeti költségeket az irányító hatóságnak. Ebben az esetben azonban a támogatási feltételeket meghatározó dokumentumnak e módszer alkalmazását is elő kell írnia.

3.2.3. A támogatható személyzeti költségek meghatározása a kiszámított órabér alkalmazásával

A ledolgozott munkaórák számát az adott operatív program támogathatósági szabályaival összhangban kell meghatározni. Elszámolható személyzeti költségek kiszámításakor és bejelentésekor csak a ledolgozott órák száma vehető figyelembe. Az éves szabadságot például már az egy órára jutó személyzeti költségek kiszámításánál figyelembe kell venni. A betegszabadság akkor jelenthető be személyzeti költségként, ha a kapcsolódó költségeket a kedvezményezett viseli (vagyis azok a kedvezményezetténél merülnek fel). Ha a költségeket harmadik fél fedezi (pl. hosszú ideig tartó betegszabadság

⁽³²⁾ Az európai területi együttműködéssel kapcsolatban szabályokat megállapító 1299/2013/EU rendelet 18. cikkének (1) bekezdése alapján a 481/2014/EU bizottsági végrehajtási rendelet 3. cikke különös szabályokat állapít meg a személyzeti költségek elszámolhatóságára vonatkozóan, hogy meghatározza a kedvezményezett által alkalmazott személyzet bruttó foglalkoztatási költségeinek tartalmát.

esetén, amikor a költségeket a társadalombiztosítási rendszer fedezi), illetve fizetés nélküli szabadság vagy olyan (pl. indokolatlan) távollétek esetében, amikor a kedvezményezettnek nem merülnek fel költségek, **a vonatkozó le nem dolgozott órák/napok nem vehetők figyelembe a bejelenthető elszámolható személyzeti költségek meghatározásakor.** Ennek az az oka, hogy ezekben az esetekben a kedvezményezettnek nem merülnek fel költségek. Abban az esetben azonban, ha a betegszabadságon (vagy más típusú szabadságon) lévő személyt helyettesítő további alkalmazottak miatt merül fel személyzeti költség, ezek a személyzeti költségek elszámolhatók (azaz a megfelelő ledolgozott órákat figyelembe kell venni az elszámolható személyzeti költségek kiszámításakor).

A közös rendelkezésekről szóló rendelet 68a. cikkének (3) bekezdésével összhangban a ténylegesen ledolgozott órák bejelentésekor a bejelentett óraszám nem haladhatja meg a közös rendelkezésekről szóló rendelet 68a. cikkének (2) bekezdésén alapuló számítási módszerben alkalmazott óraszámot. Ez azt jelenti, hogy amennyiben 1 720 órát vettek figyelembe nevezőként, úgy a bejelentett órák száma nem haladhatja meg az 1 720-at. Az 1 720 óra tehát az 12 hónapig tartó műveletben való munkavégzésre bejelenthető maximális óraszám. Ha az 1 720 arányos részét alkalmazzuk nevezőként, akkor ugyanez az elv alkalmazandó (pl. az 50 %-os részmunkaidős szerződéssel rendelkező alkalmazottak esetében a nevező 860 óra; így 860 óra az érintett személyzet tekintetében bejelenthető maximális óraszám. A több művelethez rendelt személyzet esetében a felső határ az egyes műveletekre arányosan alkalmazandó).

Amint azt a 68a. cikk (3) bekezdésének második albekezdése kifejezetten kimondja, ez nem vonatkozik az európai területi együttműködésre az olyan műveletre vonatkozó részidős megbízások esetében, ahol az órabér megszorozható a ténylegesen ledolgozott órák számával, és így az 1 720 óra meghaladható.

Az 1 720 órás szabály alkalmazása esetén az órabérre adódó összeget egységköltségnek kell tekinteni. Ez az egységköltség felhasználható a személyzeti költségekhez kapcsolódó kiadások visszatérítésére vagy az összes közvetett költség kiszámítására (például a 68. cikk első albekezdésének b) pontja szerinti 15 %-os átalány alkalmazásával), sőt az összes többi fennmaradó elszámolható költség kiszámítására is (a 68b. cikk (1) bekezdésének megfelelően a 40 %-os átalány alkalmazásával). Az átalányok alkalmazását követően meghatározott teljes összeget szintén egységköltségnek kell tekinteni.

Több éven át végrehajtott projekt esetén az irányító hatóság dönthet úgy, hogy amint új adatok válnak elérhetővé, **aktualizálja a személyzeti költségek alapjául szolgáló órabért,** vagy ugyanazt az értéket is alkalmazhatja a teljes végrehajtási időszak során. Ha a végrehajtási időszak különösen hosszú, jó gyakorlat lenne, ha köztes lépéseket határoznának meg arra vonatkozóan, hogy mikor és hogyan lehetne felülvizsgálni a személyzeti költségek alapjául szolgáló órabért.

3.2.4. *A műveleten részmunkaidőben, havi rögzített munkaidő alapján dolgozó személyzet*

Ha a munkavállalók valamely műveleten részmunkaidős megbízás keretében, de havi rögzített munkaidőarány alapján dolgoznak, úgy a közös rendelkezésekről szóló rendelet 68a. cikkének (5) bekezdése értelmében a ledolgozott óraszám ellenőrzéséhez nincs szükség munkaidő-nyilvántartási rendszerre. A munkáltatónak azonban külön dokumentumban kell rögzítenie a havonta a műveletre fordított munkaidő százalékos arányát, és a támogatható személyzeti költségek kiszámíthatók ennek az arálynak az alkalmazásával. Ez a százalékos arány a munkaszerződésben is rögzíthető. Ha például egy személy a munkaidejének 60 %-át dolgozza le egy adott projektben, úgy az adott személy támogatható közvetlen személyzeti költségei megállapíthatók az (akár tényleges költségeken, akár számított egységköltségen alapuló) bruttó foglalkoztatási költségek 60 %-ában.

3.2.5. *Az alkalmazás időpontja*

A salátarendelet által az 1 720 órás módszertan tekintetében bevezetett módosítások a rendelet hatálybalépésének napjától, azaz 2018. augusztus 2-től alkalmazandók. Az irányító hatóság azonban bizonyos feltételek teljesülése esetén alkalmazhatja a folyamatban lévő műveletekre is (lásd: 3.1.2.5.).

Példa (ERFA): A K+F és az innováció területén a kkv-kat megcélzó bizonyos projekt típusok esetében gyakran a személyi jellegű költségek képezik a kulcsfontosságú elemet. Az átalányalapú egységköltség – mint lehetőség – alkalmazása a kkv-k számára üdvözlendő egyszerűsítést jelent. A tevékenységek egységköltségét ez esetben a személyzet által ténylegesen ledolgozott órákra alkalmazott órabérben fejezik ki. Az óradíjat előzetesen meghatározzák a támogatás feltételeit ismertető dokumentumban, amely a pénzügyi támogatás legmagasabb összegét a maximálisan ledolgozható órák száma és az egységköltség szorzatában rögzíti (a részt vevő személyzet számított költségei).

A ténylegesen felmerült költségek legjobb közelítésére törekedve, valamint a régiók és ágazatok közötti eltérések figyelembevétele érdekében, az egységköltséget óránkénti személyzeti költségként határozzák meg a következő képlet alapján:

Óránkénti személyzeti költség = éves bruttó fizetés (beleértve a törvény szerinti levonásokat is) osztva a törvényes munkaórák átlagos számával (figyelembe véve az éves rendes szabadságot).

Például: Óránkénti személyzeti költség = 60 000 EUR / (1 980 óra – 190 óra éves rendes szabadság) = 60 000 / 1 790 = 33,52 EUR/óra.

A műveletre nyújtott pénzügyi támogatást az órabér, valamint a tényleges és igazolt, ledolgozott munkaórák számának szorzataként számítják ki. Ehhez az szükséges, hogy a kkv-k megőrizzék a személyzet által a projekttel kapcsolatban ledolgozott órákra vonatkozó igazoló dokumentumokat, továbbá az irányító hatóságnak meg kell őriznie az óránkénti személyzeti költségeket igazoló valamennyi dokumentumot. Elvben az igazolt, ledolgozott óraszám csökkentése a kifizetendő végleges összeg csökkentését eredményezi.

Alternatív példa: A fentiekkel megegyező, az óránkénti személyzeti költség megállapítása azonban a közös rendelkezésekről szóló rendelet 68a. cikkének (2) bekezdése alapján történik.

Óránkénti személyzeti költségek = a legfrissebben dokumentált éves bruttó fizetés (beleértve a törvény szerinti levonásokat is) / 1 720 órával elosztva.

Például: Órabér = 60 000 EUR / 1 720 óra = 60 000 / 1 720 = 34,88 EUR/óra.

3.3. Egyösszegű átalányok

3.3.1. Általános elvek

Egyösszegű átalányok esetében egy művelet vagy projekt valamennyi elszámolható költségét vagy az elszámolható költségek egy részét az irányító hatóság⁽³³⁾ által megfelelően megindokolt, előre meghatározott összeg alapján számítják ki, a kifizetésre pedig akkor kerül sor, ha az előre meghatározott tevékenységek és/vagy eredmények teljesültek.

Az egyösszegű átalányok olyan támogatások esetében is használhatók, amikor az átalányalapú egységköltség alapú kifizetés nem bizonyul megfelelő megoldásnak, mint például egy eszköztár kidolgozása, egy kisebb, helyi szeminárium megszervezése stb. esetében.

Egyes esetekben az irányító hatóságokat kedvezőtlennek találhatják az átalányösszegek alkalmazását, mivel az eredményt általában elértnek vagy nem elértnek tekintik, ami bináris kifizetési helyzetet vagy a teljes teljesítéstől függő kifizetés elmaradását eredményezi. Ez azonban mérsékelhető bizonyos előre meghatározott mérföldkövek eléréséhez kapcsolódó szakaszos kifizetések beillesztésével.

3.3.2. A salátarendelet által bevezetett módosítások és azok alkalmazásának ideje

A salátarendelet előtt az egyösszegű átalányok alkalmazása a 100 000 EUR-t el nem érő összegű közfinanszírozás eseteire korlátozódott. Az egyösszegű átalányok alkalmazásának megkönnyítése érdekében a salátarendelet törölte ezt a korlátozást. Ez azt jelenti, hogy a salátarendelet hatálybalépésétől kezdve az irányító hatóság a 100 000 EUR-t meghaladó állami támogatás esetében is megállapíthat egyösszegű átalányokat.

3.3.3. Példák egyösszegű átalányra

Példa (ERFA): A helyi termékek támogatása érdekében kisvállalkozások egy csoportja közösen kíván részt venni egy kereskedelmi vásáron.

A művelet alacsony költsége miatt az irányító hatóság az állami támogatás kiszámítása céljából az egyösszegű átalány alkalmazása mellett dönt. A vállalkozások csoportjának ezért elő kell terjesztenie az elárusítóhely bérletével, felállításával és működtetésével kapcsolatos költségeket tartalmazó költségvetési javaslatot. A javaslat alapján 20 000 EUR egyösszegű átalányt állapítanak meg. A kedvezményezett részére történő kifizetésre a vásáron való részvételre vonatkozó bizonyíték alapján kerül sor. A 20 000 EUR összegben megállapított költségvetést az ellenőrzések (az egyösszegű átalány előzetes kiszámításának ellenőrzése) céljából meg kell őrizni.

Példa (ESZA): Egy gyermekgondozási szolgálatot üzemeltető nem kormányzati szervezet támogatást igényel új tevékenység elindításához. A szervezet egy részletes költségvetési tervezet benyújtásával egyösszegű átalány formájában kér támogatást a tevékenység megkezdéséhez és egy éven keresztül történő folytatásához. A tevékenységet ettől függetlenül az első évet követően is fenntartaná. Az egyösszegű átalány ebben az esetben fedezné például a gyermekek gondozásáért egy éven keresztül felelős egy személy fizetéséhez kapcsolódó kiadásokat, az új felszerelések értékcsökkenését, az ezen új tevékenységhez kapcsolódó reklámköltségeket, valamint az ügyvitellel és számvittel, a víz, villamosenergia és hőszolgáltatással, illetve a helyiségbérléssel kapcsolatos közvetett költségeket.

A részletes költségvetés-tervezet alapján e költségek fedezésére az irányító hatóság 47 500 EUR átalányösszeget biztosít. A művelet végén ezt az összeget az eredmény alapján fizetnék ki a nem kormányzati szervezet számára; ha a megállapodás szerinti számú további (10) gyermeket gondoznak. Ennek következtében nem lenne szükséges az ehhez a tevékenységhez kapcsolódóan ténylegesen felmerült költségek igazolása.

⁽³³⁾ Az európai területi együttműködés esetében a monitoring bizottság.

Ez ugyanakkor azt jelenti, hogy ha csupán 9 gyermek felügyeletét látnák el, az elszámolható költség nulla lenne, és nem kerülne sor az egyösszegű átalány kifizetésére. Ennek enyhítése érdekében a támogatási feltételeket meghatározó dokumentumban meg lehetne határozni egy mérföldkövet, amely szerint 5 gyermek gondozása esetén a teljes összeg felét (23 750 EUR) kifizetik.

Példa (ESZA): Egy nem kormányzati szervezet a tagállami régióban élő roma közösség társadalmi és gazdasági helyzetéről kíván helyi szemináriumot szervezni, és eszköztárat kidolgozni. A támogatás feltételeit ismertető dokumentum tartalmaz egy részletes költségvetési tervezetet és felvázolja a támogatás célkitűzéseit, vagyis 1) a szeminárium megszervezését és 2) a sajátos roma problémákra felhívó eszköztár kidolgozását a régió munkáltatóinak számára.

A művelet nagysága és célkitűzése (átalányalapú egységköltség útján nem könnyen számszerűsíthető költségekkel járó kisebb művelet), valamint a kedvezményezett jellege (helyi nem kormányzati szervezet) miatt az irányító hatóság az egyösszegű átalány alkalmazása mellett dönt.

Az átalányösszeg kiszámítása céljából az irányító hatóság mindegyik műveletre részletes költségvetési tervezetet kér be: a részletes költségvetési tervezet megtárgyalását követően az egyösszegű átalányt a következők szerint állapítják meg: 45 000 EUR, két projektre felosztva úgy, hogy a szemináriumra 25 000 EUR, az eszköztárra pedig 20 000 EUR jut.

A támogatás feltételeit ismertető dokumentumban foglalt feltételek betartása (a szeminárium megszervezése, az eszköztár kidolgozása) esetén a művelet befejezésekor 45 000 EUR tekinthető elszámolható költségnek. A támogatás kifizetéséhez szükséges (és ezt követően megőrzendő) igazoló dokumentum bizonyítja, hogy a szeminárium megszervezése megtörtént, valamint a végleges és teljes eszköztár elkészült.

Amennyiben csupán a projektek egyikét (például a szemináriumot) valósítják meg, akkor a támogatás feltételeit ismertető dokumentumban foglaltaktól függően a támogatást erre a részre (25 000 EUR) csökkentik.

Példa (EMVA): „A mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek minőségrendszerei” (az 1305/2013/EU rendelet 16. cikke)

Egy elismert minőségi programba történő bekapcsolódáshoz támogatásban részesült mezőgazdasági termelők csoport promóciós rendezvényt kíván szervezni termékei népszerűsítéséhez. Az irányító hatóság a tevékenység költségét egyösszegű átalányként határozta meg (pl. 15 000 EUR/legább 50 résztvevős szeminárium). A mezőgazdasági termelők csoportjának bizonyítékokkal kell igazolnia az elvégzett tevékenységet és a résztvevők számát (legább 50).

Példa (ETHA): A termelői szervezetek termelési és értékesítési tervei elkészítésének támogatása.

Az egyösszegű átalány (amelyet a terv jóváhagyásakor kell kifizetni) múltbeli adatokon alapul (a termelői szervezetek által a közelmúltban benyújtott óra- és egyéb költségek). A program előkészítése különböző tevékenységekre oszlik, és az így kialakuló átlagköltséget meg kell szorozni az alkalmazandó támogatási intenzitással.

3.4. A technikai segítségnyújtás százalékos átalányfinanszírozásának konkrét esete

3.4.1. Hatály

A salátarendelet hatálybalépését követően a Bizottság a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikkének (5a) bekezdése szerinti új felhatalmazás alapján százalékos átalányfinanszírozást határozott meg arra az esetre, amikor az irányító hatóság visszatérítést biztosít a technikai segítségnyújtás prioritási tengelye keretében finanszírozott műveletek költségeinek egy vagy több kedvezményezettje számára. A vonatkozó (EU) 2019/1867 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet ⁽³⁴⁾ 2019. november 9-én lépett hatályba.

⁽³⁴⁾ A Bizottság (EU) 2019/1867 felhatalmazáson alapuló rendelete (2019. augusztus 28.) az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az átalányfinanszírozás meghatározása tekintetében történő kiegészítéséről – http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/1867/oj

Az ESZA, az ERFA, a Kohéziós Alap és az EMVA esetében a technikai segítségnyújtáshoz kapcsolódó kiadások kiszámításához alkalmazandó átalány a többi kiadástípus 4 %-ában kerül meghatározásra. Az európai területi együttműködés és az ETHA alá tartozó ERFA-programok esetében az átalány 6 %. Ezek az átalányok csak olyan, a technikai segítségnyújtástól eltérő program prioritási tengelyei körébe tartozó műveletek kiadásaira alkalmazhatók, amelyeket irányítási ellenőrzésnek vetettek alá, vagy az EMVA esetében a technikai segítségnyújtástól eltérő vidékfejlesztési intézkedések keretében végzett műveletek azon kiadásai alapján, amelyekre vonatkozóan adminisztratív ellenőrzéseket végeztek, és amelyeket a 2019. október 16-án kezdődő mezőgazdasági pénzügyi évtől kezdődően, vagy bármely azt követő mezőgazdasági pénzügyi évtől kezdődően jelentettek be. Következésképpen a kizárólag technikai segítségnyújtásból álló operatív programok nem tartoznak az említett felhatalmazáson alapuló rendelet hatálya alá.

Meg kell jegyezni, hogy az átalány kiszámításának alapjába beszámítható kiadások a támogatható kifizetési kérelmek teljes értékére vonatkoznak, még akkor is, ha az adminisztratív ellenőrzések nem terjedtek ki az összes számúra, összhangban a tagállamok számára az irányítási ellenőrzésekről szóló iránymutatás (EGESIF 14- 0012_02) 1.7. pontjával, amely lehetővé teszi a kedvezményezettek visszatérítési kérelmének a kiadási tételek mintája alapján történő ellenőrzését.

Az átalány a 2019. július 1-jén kezdődő számviteli évtől, illetve az EMVA esetében a 2019. október 16-án kezdődő mezőgazdasági pénzügyi évtől vagy bármely azt követő mezőgazdasági pénzügyi évtől alkalmazható. Az átalány alkalmazása nem teszi szükségessé a program módosítását, kivéve az EMVA esetében, ahol ezt az információt a program bármely későbbi módosításában szerepeltetni kell.

A százalékos átalányfinanszírozás igénybevétele a tagállamok mérlegelési jogkörébe tartozik. Mindazonáltal ugyanazon kiadás kettős finanszírozásának elkerülése érdekében, az alkalmazást követően a program lezárásáig kizárólag ebben a formában kerülhet sor a technikai segítségnyújtás keretébe tartozó kiadások visszatérítésére⁽³⁵⁾. A tagállamoknak ezért a visszatérítés e formájának alkalmazására irányuló döntésükről értesíteniük kell a Bizottságot, adott esetben az első olyan kifizetési kérelemmel együtt, amelyben az említett átalány alkalmazásra kerül.

3.4.2. Kifizetési kérelmek és visszatérítések

E százalékos átalányt olyan kiadásokra kell alkalmazni, amelyekre vonatkozóan az (EU) 2019/1867 felhatalmazáson alapuló rendelet hatálybalépését követően (2019. november 9. után) és a 2019. július 1-jével induló számviteli évtől kezdődően irányítási ellenőrzést végeztek. Nem tartoznak ebbe a körbe azok a kiadások, amelyek esetében az irányítási ellenőrzéseket 2019. november 9. előtt befejezték. Ez a határidő (2019. november 9.) nem a kifizetési kérelem Bizottsághoz történő benyújtásának időpontjára vonatkozik. Az EMVA esetében e százalékos átalányt olyan kiadásokra kell alkalmazni, amelyekre vonatkozóan a 2019. október 16-án induló mezőgazdasági pénzügyi évtől vagy bármely azt követő mezőgazdasági pénzügyi évtől kezdődően adminisztratív ellenőrzést végeztek, és amelyeket a Bizottságnak bejelentettek.

Amennyiben a közös rendelkezésekről szóló rendelet 137. cikkének (2) bekezdésével összhangban folyamatban lévő értékelés miatt zárnak ki összegeket az elszámolásokból, azok belefoglalhatók egy későbbi kifizetési kérelembe és az átalányszámítási alapba, ha az értékelés pozitív és (további) irányítási ellenőrzésekre 2019. november 9. után került sor.

A tagállamoknak bizonyítaniuk kell, hogy az átalányt csak az e feltételeknek megfelelő kiadásokra alkalmazzák. Ez történhet az irányító hatóság és/vagy a kifizető ügynökség informatikai rendszerében.

Előfordulhat, hogy egy kifizetési kérelem olyan kiadásokat is tartalmaz, amelyek tekintetében 2019. november 9. után végeztek irányítási ellenőrzést (a technikai segítségnyújtásra vonatkozó átalány alkalmazásának alapja), valamint olyanokat is, amelyek esetében az irányítási ellenőrzések ezen időpontig már lezárultak. Az SFC nem tesz különbséget az ilyen kiadások között. A tagállam felelőssége az átalány kizárólag a megfelelően megállapított alapra történő alkalmazásának biztosítása, a kifizetési kérelemben szereplő technikai segítségnyújtási összegek nyomon követése és a kettős finanszírozás elkerülése. Megoldás lehetne az egyértelmű ellenőrzési nyomvonal biztosítása érdekében két külön kifizetési kérelem benyújtása.

A Bizottság azon kifizetési kérelmek visszatérítésekor, amelyek összegét az irányító hatóság vagy a kifizető ügynökség a megállapított átalánymérték (4 %, illetve 6 %) alkalmazásával számította ki, ugyanúgy jár el, mint bármely más kifizetési kérelem esetében.

A teljes összeg a nemzeti szintű rendelkezéseknek megfelelően kifizethető egyetlen kedvezményezettnek vagy megosztható több kedvezményezett között is. A 4 %-os (illetve 6 %-os) küszöbérték azonban nem léphető túl. Az uniós szabályok nem írják elő a felosztás indoklását.

A visszatérítési módszer több alapról finanszírozott programok esetében is alkalmazható, még akkor is, ha a költségek alapját meghatározó prioritás vagy prioritások támogatása nem ugyanabból az alapról történik, mint amelyik a technikai segítségnyújtási prioritást támogatja.

⁽³⁵⁾ Az EMVA esetében a módszertant az adott pénzügyi év során végig alkalmazni kell.

3.4.3. *A százalékos átalány hatása a technikai segítségnyújtás operatív programon/vidékfejlesztési programon belüli allokációjára*

Az (EU) 2019/1867 felhatalmazáson alapuló rendeletben megállapított arányt a program technikai segítségnyújtási allokációjának korlátain belül kell alkalmazni. Ez azt jelenti, hogy a technikai segítségnyújtási költségek százalékos átalányalapú visszatérítésének alkalmazása nincs hatással a technikai segítségnyújtás programokban meghatározott allokációjára. E tekintetben, amikor a programhatóságok arról hoznak döntést, hogy a technikai segítségnyújtási költségek százalékos átalány alapú visszatérítése a programjukra vonatkozóan megfelelő e, kellő mértékben figyelembe kell venniük mind az átalány alkalmazásának alapját képező, a technikai segítségnyújtáshoz nem kapcsolódó prioritások allokációját, mind pedig a technikai segítségnyújtási prioritás allokációját. Így, ha:

- az allokált és a program kifizetési kérelmében még nem szereplő technikai segítségnyújtási tétel összege a program fennmaradó, nem technikai segítségnyújtáshoz kapcsolódó allokációjának kevesebb mint 4 %-át (illetve kevesebb mint 6 %-át) teszi ki:
- a technikai segítségnyújtással kapcsolatos kiadásokat addig térítik vissza, amíg el nem érik az operatív programra allokált technikai segítségnyújtási előirányzat teljes összegét. A technikai segítségnyújtásra vonatkozó visszatérítések nem haladják meg ezt az előirányzatot.
- az allokált és a program kifizetési kérelmében még nem szereplő technikai segítségnyújtási tétel összege a program fennmaradó, nem technikai segítségnyújtáshoz kapcsolódó allokációjának több mint 4 %-át (illetve több mint 6 %-át) teszi ki:
- a százalékos átalány alapú visszatérítés nem biztosítja a technikai segítségnyújtási előirányzat teljes mértékű felhasználását, mivel csak az (EU) 2019/1867 felhatalmazáson alapuló rendeletben meghatározott átalány alapján térítenek vissza a technikai segítségnyújtással kapcsolatos kiadásokat (ez az átalányalapú visszatérítés nem kombinálható a technikai segítségnyújtás miatti kiadások tényleges költségeken alapuló visszatérítésével).

3.4.4. *Ellenőrzési nyomvonal és a korrekciók hatása*

A közös rendelkezésekről szóló rendelet 125. cikke (4) bekezdésének a) pontja és a 1306/2013/EU rendelet 59. cikke alkalmazandó. Az irányító hatóság vagy (az EMVA esetében) a kifizető ügynökség feladatai a következők:

- annak biztosítása, hogy az átalány alkalmazása során figyelembe vett valamennyi, nem technikai segítségnyújtáshoz kapcsolódó kiadásra vonatkozóan 2019. november 9. után irányítási ellenőrzést végezzenek, az EMVA esetében pedig annak biztosítása, hogy a kiadások tekintetében adminisztratív ellenőrzést végezzenek, és azt megelőzőleg a kiadásokat ne jelentsék be a Bizottságnak,
- továbbá annak biztosítása, hogy az átalányt helyesen alkalmazzák.

Az EMVA esetében a technikai segítségnyújtás kedvezményezettjének jogosultságát az 1305/2013/EU rendelet 51. cikke (2) bekezdése második albekezdésének való megfelelés biztosítása érdekében mindig a 809/2014/EU rendelet 48. cikke (2) bekezdésének a) pontja alapján kell ellenőrizni.

Az irányítási ellenőrzések és audit vizsgálatok során nem ellenőrzik azokat a kiadásokat, amelyek a műveletek végrehajtása során a kedvezményezetteknek felmerültek, illetve amelyeket a kedvezményezettek kifizettek, és e módszer szerint kerültek visszatérítésre.

Annak érdekében, hogy az irányító hatóságok nyomon követhessék, hogy a technikai segítségnyújtás végrehajtása a program szabályaival és a programban szereplő mutatókkal összhangban történik-e, a technikai segítségnyújtás végrehajtására vonatkozó információk továbbra is szerepelnek az éves végrehajtási jelentésekben, és azokat a monitoringbizottságok megvitathatják.

A százalékos átalány kiszámításának alapját képező kiadásoknak a pénzügyi korrekciók alkalmazását követő csökkentése hatással lesz az átalány kiszámítására, ami a technikai segítségnyújtás támogatásának arányos csökkentését eredményezi.

4. FEJEZET

Egyszerűsített költségelszámolási módszerek megállapítása

A közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikkének (5) bekezdése több módszert is bevezet az egyszerűsített költségek kiszámítására: ezek közül néhány statisztikai adatokon vagy korábbi adatokon alapul, míg mások a kedvezményezett adatain vagy a rendeletben foglalt elemeken. A közös rendelkezésekről szóló rendeletnek a salátarendeletről történő módosítását követően az esb-alapok egyszerűsített költségelszámolási módszerei megállapításának új módszere: a költségvetési tervezet. Ez a módszer az ESZA-rendelet 14. cikkének (3) bekezdésén alapul, amely már a salátarendelet hatálybalépése előtt lehetővé tette, hogy az irányító hatóságok költségvetési tervezet alapján, eseti elbírálás szerint egyszerűsített költségelszámolási módszereket állapítsanak meg (az ESZA által támogatott egyedi műveletek esetében) ⁽³⁶⁾.

Egyszerűsített költségelszámolási lehetőségek meghatározásakor biztosítani kell, hogy az alkalmazott módszertan megfelelő módon dokumentálásra kerüljön.

⁽³⁶⁾ Ez a lehetőség az 100 000 EUR-t meg nem haladó összegű közfinanszírozásban részesülő műveletek esetében volt lehetséges.

4.1. Az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségeket előre meg kell határozni ⁽³⁷⁾

A közös rendelkezésekről szóló rendelet 125. cikke (3) bekezdésének c) pontjával összhangban az irányító hatóságnak biztosítania kell, hogy a kedvezményezett megkapja az egyes műveletek támogatásának feltételeit meghatározó dokumentumot. Ebben a dokumentumban tájékoztatni kell a kedvezményezetteket a bejelentett kiadások igazolására vonatkozó pontos követelményekről, valamint az elérendő konkrét eredményekről, illetve a műveletek kimeneteléről.

Ezért az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségeket előzetesen kell meghatározni. Amint azt a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikkének (6) bekezdése kimondja, az egyszerűsített költségek meghatározására alkalmazandó módszert **legkésőbb a támogatás feltételeit meghatározó dokumentumnak tartalmaznia kell**. A vonatkozó módszereket és feltételeket a program támogathatósági szabályainak tartalmazniuk kell.

Az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségeket előre meg kell határozni, valamint azok alkalmazásáról – az átláthatóság és az egyenlő bánásmód elvének tiszteletben tartása érdekében – a lehetséges kedvezményezetteknek címzett pályázati felhívásokban tájékoztatást kell adni. A tényleges költségek alapján már elszámolt műveletekre azonban visszamenőlegesen nem alkalmazhatók, mivel ez esetben a kedvezményezettek közötti egyenlő bánásmód nem lenne biztosítható.

Az átalányalapú egységköltségek és a százalékos átalány, illetve (egyösszegű átalányok esetében) az összeg meghatározása után a megállapított összegeket a művelet végrehajtása során vagy azt követően nem lehet módosítani a költségnövekedés vagy a rendelkezésre álló költségvetés kihasználatlanságának ellensúlyozása érdekében, kivéve, ha a pályázati felhívásban ⁽³⁸⁾ egyértelműen szerepel a későbbi kiigazítás lehetősége (pl. a többéves műveletek esetében az inflációhoz kapcsolódó későbbi kiigazítás előirányozható).

Kivételes esetben azonban, több évig tartó műveletek esetében lehetséges a számláknak és a művelet megfelelő tevékenységeinek lezárása, vagyis a művelet első részének végrehajtása után lehetőség nyílik a művelet fennmaradó részére/időtartamára a százalékban meghatározott átalányalapú finanszírozás, az átalányalapú egységköltség vagy az egyösszegű átalány bevezetése. A kettős finanszírozás elkerülése érdekében ezekben az esetekben egyértelműen el kell különíteni azt az időszakot, amelynek tekintetében ténylegesen felmerült költségeket jelentenek be, attól az időszaktól, amelyben a költségeket az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségek alapján jelentik be.

4.2. Igazságos, méltányos és ellenőrizhető számítási módszer ⁽³⁹⁾

4.2.1. Általános elvek

4.2.1.1. Igazságosnak kell lennie:

A számításnak észszerűnek kell lennie, azaz valós körülményeken kell alapulnia, nem lehet eltúlzott vagy szélsőséges. Ha egy adott átalányalapú egységköltség a korábbiakban 1 EUR és 2 EUR között alakult, akkor a Bizottság nem számít 7 EUR egységköltségre. Ebből a szempontból rendkívüli fontosságú az egységköltség, a százalékos átalány vagy egyösszegű átalány alapon meghatározott költség megállapítására alkalmazott módszer. Az irányító hatóságnak meg kell tudnia magyarázni és indokolnia kell tudni választásait. Egy „ideális” igazságos számítási módszer egyedi feltételekhez vagy igényekhez tudja igazítani az átalányokat. Egy projekt végrehajtása a magasabb szállítási költségek miatt nagyobb költségekkel járhat például egy távoli régióban, mint egy központi régióban; ezt a tényezőt figyelembe kell venni, amikor a két régióban hasonló projektekre kifizetendő, egyösszegű átalány vagy százalékos átalány alapon meghatározott költségkifizetésről döntenek.

4.2.1.2. Méltányosnak kell lennie:

A „méltányos” kifejezés elsősorban arra utal, hogy nem részesít előnyben egyes kedvezményezetteket vagy műveleteket másokkal szemben. Az átalányalapú egységköltség, egyösszegű átalány vagy százalékban meghatározott átalány alapján meghatározott költség számítása során egyenlő bánásmódot kell biztosítani a kedvezményezettek és/vagy műveletek tekintetében. Az összegek vagy átalánymértékek közötti eltéréseknek objektív indokokon, azaz a kedvezményezettek vagy a műveletek objektív jellemzőin kell alapulniuk.

4.2.1.3. Ellenőrizhetőnek kell lennie:

A százalékban meghatározott átalányok, átalányalapú egységköltség vagy egyösszegű átalány meghatározásának ellenőrizhető igazoló dokumentumokon kell alapulnia ⁽⁴⁰⁾. Az irányító hatóságnak bizonyítania kell tudni az egyszerűsített költségelszámolási lehetőség meghatározásához használt alapot. Kulcsfontosságú kérdés a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvének való megfelelés biztosítása.

Az egyszerűsített költségelszámolási lehetőség tekintetében alkalmazott módszert meghatározó szervnek dokumentálnia kell legalább az alábbiakat:

- számítási módszer leírása, beleértve a főbb számítási lépéseket;
- az elemzésekhez és számításokhoz felhasznált adatforrások, ideértve az adatok tervezett műveletek szempontjából vett relevanciájának, valamint az adatok minőségének értékelését;

⁽³⁷⁾ A közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikkének (6) bekezdése.

⁽³⁸⁾ A nem pályázati felhívás útján odaítélt támogatások esetében ezt fel kell tüntetni a támogatás módszertanát meghatározó általános dokumentumban.

⁽³⁹⁾ A közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke (5) bekezdésének a) pontja.

⁽⁴⁰⁾ A közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke (5) bekezdésének a) pontja szerinti módszernek a kiválasztása időpontjától függetlenül az alkalmazás ideje alatt végig ellenőrizhetőnek kell lennie.

— az egyszerűsített költség értékének meghatározását célzó konkrét számítást.

4.2.2. **Módszerek a gyakorlatban**

A közös rendelkezésekről szóló rendelet több olyan lehetőséget ismertet, amelyek eleget tesznek az igazságos, méltányos és ellenőrizhető kritériumnak:

4.2.2.1. „Statisztikai” adatok, szakértői vélemény vagy más objektív információk használata (67. cikk (5) bekezdés a) pont i. alpont)

- A statisztikai adatok származhatnak a nemzeti statisztikai hivataloktól, az EUROSTAT-tól vagy más megbízható forrásokból.
- A statisztikai adatok másik közös forrása a (mind az esb-alapokból, mind más forrásokból finanszírozott projektekre vagy műveletekre vonatkozó) múltbeli adatok statisztikai elemzése.
- Egyéb objektív információk például a következők lehetnek:
 - felmérések, piackutatás stb. (megfelelő dokumentáció biztosítása szükséges)
 - az utazási költségek visszatérítésének mértéke a tagállamokban
 - nemzeti/regionális szinten meghatározott díjak (pl. iskolai ebéd ára)
 - nemzeti munkaszerződésben meghatározott órabérek
 - az egyenértékű munkáért járó díjazásra vonatkozó adatok
- Szakértői vélemény: a vélemény adott szakterületen, alkalmazás- vagy termékterületen, adott tudományágban, iparágban stb. szerzett konkrét kritériumokon és/vagy szakértelemen alapul. A véleménynek jól dokumentálnak és az egyes esetek egyedi körülményeire szabottnak kell lennie. A közös rendelkezésekről szóló rendelet nem határozza meg a szakértői véleményt. Az irányító hatóságoknak kell meghatározniuk a szakértői véleményre vonatkozó követelményeket, és biztosítaniuk kell, hogy ne álljon fenn összeférhetetlenség.
- A maximális értékek – például a nemzeti szabályokban meghatározott küszöbértékek vagy felső határok – elvben nem használhatók a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke (5) bekezdésének a) pontján alapuló módszer meghatározásakor (vagy a költségvetési tervezet kidolgozásakor – lásd a 4.3. fejezetet), kivéve, ha bizonyítható, hogy valós értéket képviselnek.

E módszerek eredménye műveletek és kedvezményezettek csoportjára is alkalmazható.

4.2.2.2. Az egyes kedvezményezettekkel kapcsolatos adatok⁽⁴¹⁾ felhasználása (a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke (5) bekezdése a) pontjának ii. és iii. alpontja)

Az alább ismertetett módszereket az egyes kedvezményezettekkel kell alkalmazni. Az egyes kedvezményezettekkel kapcsolatos adatok használatához kapcsolódó követelményekre tekintettel azonban ezek a módszerek olyan kedvezményezettek számára kínálnak egyszerűsített megoldást, akik a programozási időszak során több projektet hajtanak végre.

a) Az egyes kedvezményezettek ellenőrzött múltbeli adatai:

A módszer a meghatározott egyszerűsített költségelszámolási lehetőség által érintett elszámolható költség-kategóriák tekintetében a kedvezményezettnél felmerült korábbi tényleges költségekre vonatkozó számviteli adatok összegyűjtésén alapul. Az adatoknak szükség esetén csak a kedvezményezett művelethez kapcsolódó költségközpontjára vagy vállalati részlegére kell kiterjedniük. Ez a gyakorlatban azt feltételezi, hogy a kedvezményezett szintjén analitikus számviteli rendszer működik. Feltételezi továbbá, hogy az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségeket igazoló számításból kiszűrjük a nem támogatható kiadásokat.

Amikor az irányító hatóság e módszer alkalmazása mellett dönt, ismertetnie kell az alábbiakat:

- az érintett költségkategóriák;
- az alkalmazott számítási módszer;
- a felhasználandó adatsorok hossza: **legalább három évre visszamenőleg** szükség van a számviteli adatokra, hogy meg lehessen határozni a tényleges költségeket egy adott évben befolyásoló esetleges kivételes körülményeket, valamint a költségösszegek alakulását jellemző tendenciákat. A hároméves referencia-időszak alkalmazását az éves ingadozások figyelembevétele indokolja. Ha azonban az irányító hatóság bizonyítani tudja, hogy a három évnél rövidebb időszakra vonatkozó adatok alkalmazása indokolt, úgy az elfogadható lehet. Például új program létrehozásakor, ha csak két évre vonatkozóan állnak rendelkezésre adatok, úgy ez elegendő lehet; amennyiben nem állnak rendelkezésre hároméves adatok, az eset sajátosságaitól függően kétéves adatok elfogadhatók. Azonban ezt is eseti alapon kell értékelni;

⁽⁴¹⁾ Az e szakaszban tárgyalt módszerek a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke (5) bekezdése a) pontjának ii. és iii. alpontjában szereplő módszerek. Az ESZA (a salátarendeletet megelőző) 14. cikkének (3) bekezdésében és a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke (5) bekezdésének aa) pontjában említett költségvetés-tervezet nem tartozik e követelmények hatálya alá.

- az alkalmazandó referenciaösszeg, például a referencia-időszakra vetített átlagos költség vagy az elmúlt években könyvelt költségek;
- a referenciaösszeg aktualizálásához szükséges kiigazítások, ha vannak ilyenek. Kiigazítás alkalmazható a korábbi évek költségeinek a folyó árakat figyelembe vevő frissítése tekintetében.

b) Az egyes kedvezményezettek szokásos költségelszámolási gyakorlatának alkalmazása:

A szokásos számviteli gyakorlatok olyan gyakorlatok, amelyeket a kedvezményezett a szokásos (vagyis nem csak az uniós támogatáshoz kapcsolódó) valamennyi napi tevékenységének és pénzügyeinek elszámolásához alkalmaz. Ezeknek a módszereknek összhangban kell állniuk a nemzeti számviteli szabályokkal és standardokkal. Az alkalmazás időtartama nem lényegi tényező. A számviteli módszer nem „szokásos”, ha azt egy adott művelethez vagy művelet-csoporthoz – például az EU-támogatásban részesülő műveletekhez – igazították, és eltér az egyéb esetekben alkalmazott számviteli módszer(ek)től.

Fontos, hogy különbséget tegyünk a tényleges költségek és az egyes kedvezményezettek szokásos költségelszámolási gyakorlata alapján meghatározott költségek között.

Így a tényleges költségek a művelet időtartamára a lehető legpontosabban kiszámított költségeket jelentik (a továbbiakban: a kedvezményezettnek ténylegesen felmerült költségek). Például az óránkénti személyzeti költségek esetében nevezőként elfogadható a standard óraszám alkalmazása (lásd például a 3.2.2. szakaszban szereplő 1 720 órát) de a „tényleges költségek” számításához használt számláló a tevékenységben részt vevő minden egyes személy tekintetében az összes elszámolható személyzeti költség.

A kedvezményezett költségelszámolási gyakorlatán alapuló óránkénti költség a munkavállalók egy nagyobb csoportjának átlagos díjazási költségei alapján számítható ki. Ez az átlag többnyire olyan besorolási fokozathoz vagy más hasonló mérőszámhoz kapcsolódik, amely jól közelíti a bruttó foglalkoztatási költségeket, összehasonlítható azonban (a művelethez kapcsolódó) olyan költségközponttal vagy vállalati részleggel is, ahol az összevont munkavállalói csoporton belül a bruttó foglalkoztatási költségek jelentősen eltérőek lehetnek.

Tehát a kedvezményezettek közötti egyenlő bánásmód és annak biztosítása érdekében, hogy a támogatás ne terjedjen ki nem elszámolható költségekre, a támogatás feltételeit ismertető és a kedvezményezetteket saját költségelszámolási gyakorlatuk alkalmazására felhatalmazó dokumentumban minimumfeltételeket kell meghatározni. E minimumfeltételek célja annak biztosítása, hogy a költségelszámolási gyakorlatok elméletben és gyakorlatban is igazságos és méltányos rendszert eredményezzenek. Ez azt feltételezi, hogy a kedvezményezett szintjén elfogadható analitikus számviteli rendszernek kell működnie. Feltételezi továbbá, hogy a nem támogatható kiadásokat kiszűrjük a számításból.

c) Az egyes kedvezményezettek vonatkozó adatok alkalmazásának közös követelményei:

Az irányító hatóságnak eseti alapon kell ellenőriznie az egyes kedvezményezettek vonatkozó adatokat. Ezt legkésőbb a kedvezményezettnek nyújtandó támogatás feltételeit meghatározó dokumentum összeállításakor kell megtenni. Attól függően, hogy az irányító hatóság milyen bizonyosságot szerzett a kedvezményezett belső irányítási és kontrollrendszeréről, szükség lehet a kedvezményezettre vonatkozó adatok külső könyvvizsgáló, illetve állami szervek esetén számvitelért felelős hozzáértő és független tisztviselő általi igazolására, ami szavatolja az irányító hatóság által alkalmazott referenciaadatok megbízhatóságát. A korábbi adatok igazolása a jogszabályban előírt vagy a szerződéses auditok részeként is elvégezhető. Az így végzett adatigazoláshoz a külső könyvvizsgálónak vagy a számvitelért felelős független tisztviselőnek alapos ismeretekkel kell rendelkeznie az esb-alapokról szóló rendeletekről például az ellenőrzési nyomvonal, az alapul vett költségek elszámolhatósága és az alkalmazandó jog tekintetében. Ezért az ellenőrző hatóságot fel lehet kérni e folyamat támogatására.

Abban az esetben például, ha a korábbi számviteli adatokban a hiba vagy a szabálytalanság kockázatát alacsonynak ítélik, úgy a számítási módszer auditor által előzetesen nem igazolt adatokon is alapulhat. Az irányító hatóságnak objektív módon igazolnia kell tudni, hogy a kockázat valóban alacsony, és miért véli úgy, hogy a kedvezményezett számviteli rendszere megbízható, teljes és pontos.

4.3. Költségvetési tervezet

Amint azt a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke (5) bekezdésének aa) pontja a salátarendelet hatálybalépése óta és az ESZA-rendelet 14. cikke (3) bekezdésének a salátarendelet hatálybalépéséig alkalmazandó változata előírja, az egyszerűsített költségelszámolási módszerek létrehozásának alternatív módja a költségvetési tervezet. **Az irányító hatóság vagy a európai területi együttműködési programok monitoringbizottsága költségvetési tervezet segítségével állapíthatja meg a kedvezményezettek költségértéktetését megalapozó egységköltségeket, egyösszegű átalányokat vagy százalékos átalányfinanszírozást.**

A megállapítás eseti alapon kell, hogy történjen, és az irányító hatóságnak előzetesen meg kell állapodnia azokról a műveletekről, amelyek esetében a közpénzekből nyújtott támogatás összege nem haladja meg a 100 000 EUR-t. Ezt az összeget a kedvezményezett számára a teljes műveletre fizetendő maximális köztámogatásként kell érteni, a kedvezményezettnek nyújtott támogatás feltételeit ismertető dokumentumban foglaltak szerint.

Ez a lehetőség a kisebb műveletek esetében az egyszerűsített költségelszámolási módszerek kötelező alkalmazásának megkönnyítését szolgálja (lásd még a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikkének (2a) bekezdését). A módszer akkor is lehetővé teszi egyes egyszerűsített költségek kiszámítását, ha nagyon sajátos műveletről van szó. Az e művelethez vagy projekthez kapcsolódó egyedi egyszerűsített költségeket költségvetés-tervezet alapján kell kiszámítani. A költségvetést tartalmazó dokumentumot az irányító hatóság az alkalmazott egyszerűsített költségelszámolást igazoló dokumentumként őrzi meg. A művelet vagy projekt irányítási ellenőrzése csak az alkalmazott egyszerűsített költségelszámolási típuson, nem pedig magán a költségvetésen alapul.

A költségvetést az irányító hatóságnak ugyanúgy kell előzetesen értékelnie, mint a ténylegesen felmerült költségek alkalmazásakor. E tekintetben határozottan javasolt, hogy az irányító hatóságok olyan paramétereket vagy olyan maximális költség szinteket dolgozzanak ki, amelyekkel legalább a költségvetésben szereplő legfontosabb költségek összehasonlíthatók. Ilyen paraméterek vagy maximális költség szintek hiánya megnehezítheti az irányító hatóság számára az egyenlő bánásmód biztosítását, valamint a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás folytatását. Noha javasolt, nem szükséges, hogy a költségvetés értékelésekor az irányító hatóság összehasonlítsa a lehetséges kedvezményezett által benyújtott részletes költségvetés-tervezetet a megfelelő műveletekkel.

Az irányító hatóság minimumkövetelményeket is meghatározhat a műveletek várt kimenetelének vagy eredményének minőségére vonatkozóan.

Az irányító hatóságnak be kell mutatnia és meg kell őriznie a költségvetési tervezetre vonatkozó értékelését és a kapcsolódó igazoló dokumentumokat. A költségvetési tervezet nem része az irányító hatóság és a kedvezményezett között létrejött, a támogatási feltételeket ismertető dokumentumnak (támogatási megállapodás).

Ugyanazon kedvezményezett több ízben történő támogatása esetén javasolt a részletes költségvetési tervezetet összevetni a korábbi támogatott műveletekkel.

Példa a költségvetési tervezet alkalmazására: Egy kedvezményezett új végrehajtási eszközök bemutatása céljából szemináriumot kíván szervezni 50 résztvevő számára.

A személyzet időt fordít az esemény megtervezésére és megszervezésére, helyiséget bérelnék, több előadó külföldről érkezik és az eseményről készült jegyzőkönyvet közzé kell majd tenni. Emellett közvetett személyzeti költségek (számviteli költségek, igazgató stb.), valamint az áram- és telefonszámlákkal, informatikai támogatással stb. kapcsolatos közvetett költségek is felmerülnek.

A költségvetési tervezet a következő ⁽⁴²⁾:

Összes közvetlen költség	45 000	Összes közvetett költség	7 000
Közvetlen személyzeti költségek	30 000	Közvetett személyzeti költségek	4 000
Terembérlési költségek	4 000	Áramszolgáltatás, telefon	3 000
Utazási költségek	5 000		
Étkezések	1 000		
Tájékoztatás/Népszerűsítés	5 000		

Az irányító hatóság és a kedvezményezett a költségvetési tervezetet megvitatja és elfogadja. Az egyszerűsített költségelszámolási lehetőség kiszámítása ezen adatok alapján fog történni.

Az irányító hatóság dönthet úgy, hogy a vissza nem térítendő támogatást a szemináriumi résztvevők számától függően egységköltség alapján számítja ki: egységköltség = 52 000 EUR / 50 = 1 040 EUR/résztvevő.

Az irányító hatóság és a kedvezményezett között létrejött, a támogatás feltételeit ismertető dokumentumban szerepeltetnie kell az átalányalapú egységköltség meghatározásának (mit jelent a résztvevő), a résztvevők maximális (minimális) számának, az igazolás előírt módjának és az egységköltségnek (1 040 EUR).

Ezen túlmenően a közös rendelkezésekről szóló rendelet 68., 68a. és 68b. cikkében foglalt százalékos átalányok alkalmazhatók a költségvetési tervezet vonatkozó költségkategóriáinak megállapítására.

⁽⁴²⁾ Ez a költségvetési tervezet csak szemléltetési célt szolgál. Nem tekinthető kellően részletes költségvetési tervezetnek.

A támogatás feltételeit meghatározó dokumentum hivatkozik az ESZA-rendelet 14. cikkének (3) bekezdésére (a salátarendelet hatálybalépése előtt aláírt támogatási megállapodások esetében) vagy a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke (5) bekezdésének aa) pontjára (a rendelet hatálybalépését követően aláírt támogatási megállapodások esetében).

Példa EMVA: A költségvetési tervezet felhasználása a LEADER esetében

Egy helyi akciócsoport kiválaszt egy nem kormányzati szervezet által benyújtott biogazdasági projektet, amelynek célja a fahulladék felhasználása a közösségi épületekben történő energiatermelésre.

A támogatás a következő műveletekre terjed ki: (1) szemléletformálás (például találkozók, promóciós anyagok), (2) megvalósíthatósági tanulmány, (3) biogázeszközökbe való beruházást is magában foglaló kísérleti projekt és (4) projektkoordináció.

A művelet jellege miatt (a tevékenységek széles körét magában foglaló integrált projekt, amelynek költségei átalány-alapú egységköltségek alapján nem könnyen számszerűsíthetők), a helyi akciócsoport úgy dönt, hogy egyösszegű átalányt alkalmaz. Az átalányösszeg kiszámításához a helyi akciócsoport ellenőrzi a nem kormányzati szervezet által a pályázattal együtt benyújtott részletes költségvetési tervezetet. A költségvetési tervezet tartalmazza a projekt négy műveletének végrehajtásához szükséges valamennyi költségkategória becsült költségeit. A helyi akciócsoport a rendelkezésre álló módszerek (pl. a program vagy a kedvezményezett korábbi adataival való összehasonlítás, piacfelmérés, a helyi akciócsoportok szakértői véleménye) alapján értékeli ezen összegek (vagy azok aggregátumai) észszerűségét, és szükség esetén kiigazítja azokat, mielőtt egyösszegű átalányt állapítana meg (példánkban 45 000 EUR). A helyi akciócsoport dönthet mérőföldkő meghatározásával két kifizetést teljesít: 25 000 EUR a szemléletformálást biztosító műveletekre, a tanulmányra, és 20 000 EUR a kísérleti projektre.

A támogatási feltételeket meghatározó dokumentumban egyértelműen fel kell tüntetni, hogy az egyes kifizetések teljesítéséhez mely műveleteket kell elvégezni, és milyen igazoló dokumentumokra (pl. a résztvevők listája, a tanulmány eredménye, a biogáz eszköz fényképe stb.) van szükség. Ezek teljesítése esetén a projekt lezáráskor az elszámolható költségek összege 45 000 EUR. A támogatás kifizetéséhez szükséges igazoló dokumentum (amelyet meg kell őrizni) igazolja, hogy a szemléletformálásra irányuló műveleteket, a tanulmányt és a kísérleti projektet végrehajtották.

Amennyiben csupán a projekt egyik szakaszát (például a szemléletformáló műveleteket és a tanulmányt) valósítják meg, akkor a támogatás – a feltételeket ismertető dokumentumban foglaltaktól függően – erre a részre (25 000 EUR) korlátozódik.

4.3.1. A költségvetési tervezet más alapok általi alkalmazása egységköltségek, egyösszegű átalányok és százalékos átalányok megállapítására a salátarendelet hatálybalépése előtt

A salátarendelet hatálybalépése előtt a költségvetési tervezet egyedi módszerként való alkalmazása csak az ESZA esetében volt lehetséges a 100 000 EUR-t meg nem haladó összegben közpénzből finanszírozott műveletek tekintetében (az ESZA-rendelet 14. cikkének (3) bekezdése).

Ugyanakkor költségvetési tervezet alapján más esb-alapok is indokolhatják az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségek alkalmazását, amennyiben a költségvetési tervezet a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke (5) bekezdése a) pontjának i. alpontja alkalmazásában objektív információnak minősül, és feltéve, hogy teljesülnek a vonatkozó alapspecifikus szabályok.

A salátarendelet hatálybalépésével a 67. cikk (5) bekezdésének aa) pontja a költségvetési tervezetet valamennyi esb-alap esetében alkalmazható módszernek tekinti, ha **a közpénzből finanszírozott műveletek értéke nem haladja meg a 100 000 EUR-t.**

4.4. Más területekről származó átalányalapú egységköltség, egyösszegű átalány és százalékban meghatározott átalány alkalmazása

Más uniós szakpolitikák

A közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke (5) bekezdésének b) pontja

E módszer elsődleges célja az uniós szakpolitikák szabályainak összehangolása. A módszer pontosítani kívánja, hogy amennyiben a Bizottság egy uniós szakpolitika keretében egy adott kedvezményezett- vagy művelettípusra vonatkozóan már kidolgozott egyszerűsített költségeket, a tagállam nem köteles ezt az esb-alapokkal kapcsolatos szakpolitika keretében megismételni, hanem a más uniós szakpolitikák keretében kidolgozott egyszerűsített költségelszámolási lehetőségek módszerét és eredményeit újból felhasználhatja.

A más uniós szakpolitikák keretében alkalmazandó valamennyi módszer használható hasonló műveletek és kedvezményezettek esetén. A korábban használt, de megszüntetett módszerek nem elfogadhatók. Amennyiben a más uniós szakpolitikák keretében alkalmazott módszer a programozási időszak során módosul, ugyanezt a módosítást alkalmazni kell az esb-alapokból finanszírozott, a módosítás időpontja után kiválasztott projektek esetében is.

Meglévő uniós módszer alkalmazásakor az irányító hatóságnak biztosítania és dokumentálnia kell, hogy:

- a módszer egészét (például a közvetlen/közvetett költségek, az elszámolható kiadások, a hatály meghatározása, módosítások) újra alkalmazzák, nem pedig csak annak eredményeit (X %-os átalány);
- a módszert hasonló típusú műveletekre és kedvezményezettekre alkalmazzák;
- hivatkoznak a más uniós szakpolitikákban alkalmazott módszerre.

A közös rendelkezésekről szóló rendelet 68. cikke, első albekezdésének c) pontja

A 480/2014/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet ⁽⁴³⁾ 20. és 21. cikke további szabályokat állapít meg a közvetett költségek más uniós szakpolitikákban alkalmazott módszereken alapuló kiszámításához használt százalékos átalányok tekintetében, és meghatározza az esb-alapok által a közös rendelkezésekről szóló rendelet értelmében történő alkalmazásuk körét:

- A kutatás és innováció területén végzett műveletek esetében: A felhatalmazáson alapuló rendelet meghatározza azokat a műveleteket, amelyekre a „Horizont 2020” keretprogramban a közvetett költségekre vonatkozóan lehetővé tett 25 %-os átalány alkalmazható ⁽⁴⁴⁾. Ez azt jelenti, hogy a Horizont 2020-ra vonatkozó százalékos átalány alkalmazására vonatkozó módszertan valamennyi releváns elemét alkalmazni kell. Az alvállalkozásba adás közvetlen költségeit és a harmadik fél által rendelkezésre bocsátott, nem a kedvezményezett telephelyein használt erőforrások költségeit, valamint a harmadik feleknek nyújtott pénzügyi támogatást ki kell zárni azon költségek köréből, amelyek alapján az elszámolható költségek kiszámításához a százalékos átalányt alkalmazni kell (az 1. költségtypusból való kizárás). Mivel a Horizont 2020 esetében megállapított átalány 25 %-os (és nem legfeljebb 25 %-os), az irányító hatóság a közös rendelkezésekről szóló rendelet 68. cikke első albekezdésének c) pontja alapján nem alkalmazhat 25 %-nál alacsonyabb (vagy annál magasabb) átalányt.
- A felhatalmazáson alapuló rendelet a LIFE programhoz hasonló műveleteket is felsorol, amelyek a 966/2012/EU, Euratom rendelet 124. cikkének (4) bekezdésében meghatározott, a közvetlen költségek 7 %-át kitevő átalányt alkalmazhatják ⁽⁴⁵⁾.

Mindkét esetben hivatkozni kell a felhatalmazáson alapuló rendeletre és a támogatás feltételeit ismertető dokumentum vonatkozó cikkére. Emellett a felhatalmazáson alapuló rendeletben nem említett egyéb uniós szakpolitikák is alapul szolgálhatnak a közös rendelkezésekről szóló rendelet 68. cikkének c) pontja szerinti egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazásához.

A kizárólag a tagállamok által finanszírozott támogatási rendszerek ⁽⁴⁶⁾

Az elv megegyezik az uniós szakpolitikáknál alkalmazott lehetőségekkel (lásd fentebb). Az uniós szakpolitikák módszereinek alkalmazása helyett azonban az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségek nemzeti módszereken alapulnak. A nemzeti támogatási rendszerek keretében alkalmazott egyszerűsített költségelszámolási módszerek (például ösztöndíjak, napidíjak) további számítások nélkül alkalmazhatók. Az alkalmazott nemzeti módszertant nem kell auditáltatni; az auditok során csak azt értékeli, hogy a választott módszer kellően indokolt-e, és hogyan alkalmazzák.

Valamennyi alkalmazandó nemzeti módszer használható az esb-alapokból támogatott hasonló műveletek és kedvezményezettek esetén, **feltéve, hogy ezeket a módszereket kizárólag nemzeti alapokból támogatott műveletekre vonatkozóan is alkalmazzák**. Például a kizárólag nemzeti/regionális forrásokból finanszírozott tanulószerveződéses gyakorlati képzéseket támogató művelet nemzeti rendszernek tekinthető.

Amennyiben a módszer a programozási időszak során módosul, a módosítást alkalmazni kell, de csak az esb-alapokból finanszírozott, és a módosítás után meghirdetett pályázatok alapján **kiválasztott** projektek esetében.

Ezen túlmenően a megszűnt nemzeti módszerek nem alkalmazhatók. Amennyiben a módszer a programozási időszak során módosul/megszűnik, a módosítást alkalmazni kell, de csak az esb-alapokból finanszírozott, és a módosítás/megszűnés után meghirdetett pályázatok alapján **kiválasztott** projektek esetében. Ha azonban a módszer a programozási időszak során megszűnik, akkor csak az esb-alapokból finanszírozott olyan projektek esetében alkalmazható, amelyeket a megszűnés előtt meghirdetett pályázatok alapján **választottak ki**.

Regionális vagy más helyi számítási módszerek is használhatók, de azokat általában csak a használatuk helye szerinti földrajzi terület vonatkozásában kell alkalmazni.

Meglévő nemzeti módszer újbóli alkalmazásakor az irányító hatóságnak ugyanazokat az információkat kell biztosítania és dokumentálnia, mint az uniós módszerek újbóli alkalmazásakor:

- a módszer teljes egészében újból alkalmazásra kerül (például és adott esetben elszámolható kiadások, hatály), nem pedig csak az eredménye (X összegű átalány);

⁽⁴³⁾ A Bizottság 480/2014/EU felhatalmazáson alapuló rendelete (2014. március 3.) az 1303/2013/EU rendelet kiegészítéséről (HL L 138., 2014.5.13., 5. o.).

⁽⁴⁴⁾ A „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogram (2014–2020) részvételi és terjesztési szabályainak megállapításáról szóló 1290/2013/EU rendelet 29. cikkének (1) bekezdése.

⁽⁴⁵⁾ A 966/2012/EU rendelet 124. cikke helyébe a salátarendelet 181. cikke lépett:

(6) Az illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselő – legfeljebb a tevékenység teljes elszámolható közvetlen költségének 7 %-áig – engedélyezheti vagy előírhatja a kedvezményezett közvetett költségeinek átalányfinanszírozását. Magasabb százalékos átalány a Bizottság indokolással ellátott határozatával engedélyezhető. (...)

⁽⁴⁶⁾ A közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke (5) bekezdésének c) pontja.

- általában ugyanazon vagy kisebb földrajzi területen kerül alkalmazásra (ennél fogva ha az adott módszert csak egy régióban alkalmazzák, az érintett régióban újból alkalmazható, de nem alkalmazható az adott tagállam olyan más régiójában, ahol a nemzeti módszer nem alkalmazandó);
- a módszert hasonló típusú műveletekre és kedvezményezettekre alkalmazzák;
- hivatkozás a módszerre és annak igazolása, hogy a módszert a nemzeti forrásokból támogatott műveletek esetében alkalmazzák.

A 2007–2013-as időszakra vonatkozó százalékos mértékű átalányok

A közvetett költségek kiszámítására vonatkozóan a Bizottság szolgálatai által értékelt és jóváhagyott, a 2007–2013-as időszakban megállapított százalékos átalánymértékek a 2014–2020-as időszakban továbbra is alkalmazhatók. Amennyiben a folyamatban lévő ESZA és az ERFA programok keretében azonos rendszert alkalmaznak és továbbra is azonos típusú műveleteket támogatnak ugyanazon a földrajzi területen, a bizottsági szolgálatok úgy tekintik, hogy a 2007–2013 közötti időszakra vonatkozó, az illetékes főigazgatóság által aláírt levélben megadott előzetes jóváhagyás a 2014–2020 közötti időszakra is érvényes. A jóváhagyott módszertan bármilyen módosítása a tagállam felelősségi körébe tartozik.

A műveletek és a kedvezményezettek hasonlóságának értékelése

A közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke (5) bekezdésének b) és c) pontja lehetővé teszi, hogy a tagállamok újból alkalmazzák a hasonló típusú műveletek és kedvezményezettek esetén alkalmazandó számítási módszereket és a kapcsolódó egységköltségeket, egyösszegű átalányokat és százalékban meghatározott átalányokat. A közös rendelkezésekről szóló rendelet nem határozza meg, hogy mit kell érteni a műveletek és/vagy a kedvezményezettek hasonlósága alatt. Az irányító hatóság feladata annak értékelése, hogy egy adott esetben teljesül-e a hasonlóság feltétele. Például egy művelet és annak valamely program keretében már támogatásra jogosult kedvezményezettje a szóban forgó művelethez és kedvezményezetthez hasonlóan tekinthető, továbbá az adott programban alkalmazott számítási módszert és a megfelelő egységköltségeket/százalékos átalányokat/egyösszegű átalányokat újra fel lehet használni a szóban forgó műveletben. Általános elvként a módszer minden olyan elemét figyelembe kell venni, amely hatással lehet az egységköltségre/egyösszegű átalányra/százalékban meghatározott átalányra. Eseti alapú elbírálásra van szükség.

4.5. A közös rendelkezésekről szóló rendeletben és az alapspecifikus szabályokban meghatározott ráták alkalmazása

A közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke (5) bekezdésének d) pontja

A közös rendelkezésekről szóló rendelet és az alapspecifikus rendeletek számos konkrét százalékos átalánymértéket határoznak meg. Ezzel jogbiztonságot kívánnak teremteni és csökkenteni szeretnék a kezdeti munkaterhet vagy a százalékos átalány alapú rendszer létrehozásához szükséges rendelkezésre álló adatok iránti igényt, mivel nem kell az alkalmazandó ráták meghatározását célzó számítást végezni. Ezek a rendszerek azonban nem minden művelettípushoz megfelelők.

A közös rendelkezésekről szóló rendelet 68. cikke első albekezdésének b) pontjában meghatározott, az öt esb-alapra alkalmazandó átalány a maximális átalánymérték. A tagállamok ezt a mértéket vagy az ennél alacsonyabb arányokat úgy alkalmazzák, hogy nem kell célzott számításokat végezniük. Ha azonban az irányító hatóság úgy dönt, hogy adott pályázat nem minden kedvezményezettjére alkalmazza ugyanazt a rátát, úgy bizonyítania kell tudni, hogy tiszteletben tartották az egyenlő bánásmód és a megkülönböztetés-mentesség elvét.

4.6. A százalékos átalányfinanszírozás, az egyösszegű átalányok és az átalányalapú egységköltségek időben történő kiigazítása

A közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke nem rendelkezik az egyszerűsített költségek kiigazításáról. Ezért a kiigazítás nem kötelező. Ajánlott azonban, hogy új ajánlattételi felhívás közzétételkor vagy időszakosan az irányító hatóság igazítsa ki az egyszerűsített költségelszámolási módszereket, figyelembe véve az indexálást vagy a gazdasági változásokat, pl. az energiaköltségek, fizetési szintek stb. változásait. A Bizottság javasolja, hogy a módszertanba illeszenek be automatikus (például az infláción vagy a fizetések változásán alapuló) kiigazításokat. Így az egyszerűsített költségelszámolás továbbra is a tényleges költségek megbízható helyettesítője marad.

A kiigazított összegek csak a jövőben végrehajtásra kerülő projektekre vagy projektszakaszokra vonatkozhatnak, visszamenőleges hatályuk nem lehet. A többéves műveletek esetében a támogatás feltételeit meghatározó dokumentum éves kiigazítást írhat elő.

Bármely elvégzett felülvizsgálat esetén az irányító hatóságnak megfelelő igazoló dokumentációval kell tudni alátámasztania a kiigazított átalánymértékeket vagy összegeket.

4.7. Az alapspecifikus szabályok alapján kidolgozott egyedi módszerek az összegek meghatározására

A közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke (5) bekezdésének e) pontja

Az alapspecifikus rendeletek további módszereket állapíthatnak meg. A salátarendelet hatálybalépése előtt az ESZA 14. cikkének (2) bekezdése az elszámolható közvetlen személyzeti költségek 40 %-áig terjedő átalányt határozott meg a művelet fennmaradó elszámolható költségeinek fedezésére. Ezt a cikket a salátarendelet törölte, és helyébe a közös rendelkezésekről szóló rendelet 68b. cikke lépett (lásd a 3.1.2.3. szakaszt).

5. FEJEZET

Az auditot és kontrollt érintő következmények**5.1. A közös audit- és kontrollmegközelítés szükségessége**

Az egyszerűsített költségelszámolási módszerek a **költségek előzetes közelítését** teszik szükségessé, például korábbi vagy statisztikai adatok alapján. Mivel az egyszerűsített költségelszámolási módszerek átlagértéket vagy mediánt eredményeznek, illetve más statisztikailag megbízható módszerekből származnak, korlátozott mértékben túlkompenzálhatják vagy alulkompenzálhatják a kedvezményezettek által ténylegesen felmerült és kifizetett költségeket. Ez azonban az alkalmazandó szabályok szerint elfogadhatónak tekinthető, mivel a helyes módszertan alapján létrehozott egyszerűsített költségelszámolási módszerek a tényleges költségek elszámolásának megbízható helyettesítőjének tekinthetők; az ilyen túlkompenzáció nem jelent nyereséget.

Egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazása esetén a kontrollok és auditok során nem ellenőrzik utólagosan a kedvezményezettek által kifizetett számlákat és összegeket; azt ellenőrzik, hogy az egyszerűsített költségelszámolási módszereket előzetesen létrehozó módszertan összhangban van-e az alkalmazandó szabályokkal, és helyesen alkalmazzák-e.

Ez a fejezet az egyszerűsített költségelszámolási módszerek irányítási ellenőrzésének és auditálásának megközelítési módját ismerteti. A tagállamokat arra is ösztönözzük, hogy vegyék figyelembe az Európai Számvevőszék és ESB-alapokért felelős bizottsági szolgálatok által közösen kidolgozott, az egyszerűsített költségelszámolási módszereket alkalmazó és ellenőrző szervekre vonatkozó alapvető követelményeket ⁽⁴⁷⁾.

A nemzeti hatóságokat arra ösztönözzük, hogy az egyszerűsített költségelszámolási módszerek ellenőrzése és auditálása során közös megközelítést alkalmazva biztosítsák az **egységes bánásmódot** a bejelentett kiadások jogszerűségére és szabályszerűségére vonatkozó következtetések levonásakor.

5.2. Az ellenőrző hatóság szerepe az egyszerűsített költségelszámolási módszerek kialakításában

Nyomatékosan ajánlott, hogy a **nemzeti ellenőrök előzetes értékelést végezzenek az egyszerűsített költségelszámolási módszerek kialakításáról**, és a végrehajtást megelőzően számoljanak be az értékelésük eredményéről. Az egyszerűsített költségelszámolási módszerek módszertanának és paramétereinek meghatározása az irányító hatóság kizárólagos felelőssége; a közös rendelkezésekről szóló rendelet 72. cikkének b) pontjában meghatározott, a feladatkörök szétválasztására vonatkozó elvnek való megfelelés érdekében azonban jelentősen javítja az egyszerűsített költségelszámolási módszerek minőségét, ha **az ellenőrző hatóság vagy (az EMVA esetében) a tanúsító szerv a módszertant és annak kiszámítását előzetesen értékeli és validálja**.

Az ilyen értékelés során az ellenőrök által nyújtott tanácsadási szolgáltatás a későbbi végrehajtás során nem veszélyezteti az ellenőrök pártatlanságát, amikor ellenőrzik az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alapján elszámolt költségeket. Ha az előzetes megfelelés-értékelést kellő mélységben és jól meghatározott keretben végzik el, és az ellenőrző hatóság vagy tanúsító szerv pozitív következtetésre jut (pl. az egyszerűsített költségelszámolási módszerek hivatalos validálása), az ellenőrző hatóság vagy tanúsító szerv a későbbi (bizonyosság szerzésére irányuló) ellenőrzések során felhasználhatja az ellenőrzése eredményét, amikor egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazásával érintett műveleteket mintavételi módszerrel vizsgál.

A program szempontjából ez a megközelítés azzal az előnnyel jár, hogy biztosítja a kívánt jogbiztonságot, és **segít megelőzni az olyan rendszerszintű hibákat**, amelyek – ha csak a végrehajtás során észlelik azokat – pénzügyi következményekkel járhatnak.

5.3. Általános irányítási ellenőrzések és ellenőrzési megközelítés

Egyszerűsített költségek alkalmazása esetén a kiadások jogszerűségének és szabályszerűségének meghatározása céljából mind a bizottsági, mind a nemzeti szintű ellenőrzések és kontrollok során megvizsgálják, hogy megfelelő-e a módszertan kialakítása, az arányok vagy összegek kiszámítása (adott esetben), valamint azokat helyes alkalmazzák-e.

A salátarendelet a közös rendelkezésekről szóló rendelet 125. cikke (4) bekezdése a) pontját módosító rendelkezésében egyértelművé tette az irányító hatóság által az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alapján megtérített költségek tekintetében elvégzendő ellenőrzések hatókörét. Így a közös rendelkezésekről szóló rendelet 125. cikke (4) bekezdése a) pontja kimondja, hogy **az irányító hatóságnak ellenőriznie kell, hogy a társfinanszírozott termékek és szolgáltatások megvalósultak-e, hogy a művelet megfelel-e az alkalmazandó jognak, az operatív programnak és a művelet támogatására vonatkozó feltételeknek**.

Emellett a közös rendelkezésekről szóló rendelet 125. cikke (4) bekezdése a) pontjának ii. alpontja kimondja, hogy az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alapján visszatérített költségek esetében **az irányítási ellenőrzéseknek (és következőképpen az auditvizsgálatoknak) annak ellenőrzésére kell irányulniuk, hogy teljesültek-e a kiadások kedvezményezett részére való visszatérítésére vonatkozó feltételek** (például a támogatási megállapodásban meghatározottak szerint).

Az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alapján visszatérített kiadások esetében a közös rendelkezésekről szóló rendelet 125. cikkének (4) bekezdésében megfogalmazott azon követelmény szerint, hogy a társfinanszírozott termékeket és szolgáltatásokat végrehajtották, nem jelenti azt, hogy az audit során ellenőrizni kellene vagy be kellene kérni az alapul szolgáló költségek dokumentációját.

⁽⁴⁷⁾ https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR18_11/SR_SCO_HU.pdf (II. melléklet – 1. Az egyszerűsített költségelszámolási módszerekre vonatkozó bizonyosság és 2. Az egyszerűsített költségelszámolási módszerek teljesítménye).

Az EMVA esetében a 809/2014/EU végrehajtási rendelet 48. cikke (2) bekezdésének d) pontja előírja, hogy az adminisztratív ellenőrzések során ellenőrizni kell a művelet költségeinek elszámolhatóságát, ideértve az alkalmazandó költségkategorianak vagy számítási módszernek való megfelelést is, amennyiben a művelet a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke (1) bekezdése b), c) és d) pontjának hatálya alá tartozik. Továbbá ugyanezen rendelkezés (3) bekezdésének b) pontja szerint a felmerült költségeket és a teljesített kifizetéseket nem kell ellenőrizni a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke (1) bekezdésének b), c) és d) pontjában említett nyomtatvány vagy módszer alkalmazásakor.

Ezért az egyszerűsített költségelszámolási módszeren alapuló költségtérítésekre vonatkozó irányítási ellenőrzés és audit hatóköre kiterjed az egységköltségekhez és egyösszegű átalányokhoz kapcsolódó kimenetekre/eredményekre, valamint a százalékos átalányfinanszírozáskor figyelembe vett alapköltségekre. Az irányítási ellenőrzések és auditok nem terjednek ki az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alapján visszatérített kiadások alapjául szolgáló egyedi számlákra és konkrét közbeszerzési eljárásokra. Következésképpen ezeket az alapul szolgáló pénzügyi vagy közbeszerzési dokumentumokat nem lehet a kedvezményezettnek felmerült és kifizetett összegek (kiadások) ellenőrzése céljából bekérni.

Az audit és az ellenőrzés két szinten történik:

- 1) Annak ellenőrzése, hogy megfelelő módszerrel határozták-e meg az egyszerűsített költségelszámolási lehetőség megállapítására szolgáló számítási eljárást, valamint
- 2) A megállapított ráta/ráták és összeg/összegek helyes alkalmazásának ellenőrzése.

5.3.1. Az egyszerűsített költségelszámolási lehetőség megállapítására szolgáló számítási eljárás megfelelő meghatározásának ellenőrzése

A számítási módszer ellenőrzéséért általában egy program (vagy annak részei) vagy több program esetében az irányító hatóság vagy a közreműködő szervezet a felelős. A közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke (5) bekezdése a) pontjának ii. és iii. alpontjával, valamint aa) pontjával összhangban a kedvezményezettek saját adatain alapuló egyszerűsített költségelszámolási módszerek esetében az ellenőrzést konkrét kedvezményezettekkel vonatkozóan végzik el.

A gyakorlatban az ellenőrző hatóság ellenőrzi, hogy az egyszerűsített költségelszámolási lehetőséget a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikkének (5) bekezdésében meghatározott számítási módszerekre vonatkozó követelményeknek és a programhatóságok által az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségre vonatkozóan meghatározott vonatkozó rendelkezéseknek megfelelően alakították-e ki.

Annak értékelésekor, hogy az irányító hatóság által kidolgozott módszertan egy gondosan elvégzett elemzés eredménye-e, a következőket kell ellenőrizni:

- a számítási módszerre vonatkozó információk megfelelően dokumentáltak-e, könnyen nyomon követhetők-e és azokat következetesen alkalmazzák-e,
- a számításokban szereplő költségek releváns és elszámolható költségek-e,
- az adatok megbízhatóak/pontosak-e,
- az egyszerűsített költségelszámolás körébe tartozó valamennyi költségkategória létezik-e, és
- értékelni kell az egyszerűsített költségelszámolási lehetőség meghatározásakor végrehajtott lépések részletes leírását.

A számítási módszer ellenőrzése a módszertan megállapításához szükséges feltételek teljesülésének ellenőrzésére összpontosít, és nem kérdőjelezi meg az adott módszer kiválasztásának okait. A módszer megválasztása továbbra is az irányító hatóság kizárólagos felelőssége. Az irányító hatóságnak megfelelő nyilvántartást kell vezetnie a megállapított számítási módszerről, továbbá bizonyítania kell tudni a százalékban meghatározott átalány, átalányalapú egységköltség vagy egyösszegű átalány meghatározásának alapját. A számítási módszer dokumentálása céljából vezetett nyilvántartásokra a hatályos rendeletek követelményei vonatkoznak (az EMVA esetében az 1306/2013/EU rendelet 82., 87. és 88. cikke, a többi esb-alap esetében pedig a közös rendelkezésekről szóló rendelet 140. cikke).

A százalékban meghatározott átalányok, egyösszegű átalányok és egységköltségek esetében, amelyeket a közös rendelkezésekről szóló rendelet vagy az alapspecifikus rendeletek határoznak meg, és amelyek nem írnak elő számítást az alkalmazandó átalánymérték meghatározásához, az ellenőrzések a költségkategóriák (pl. közvetlen költségek, közvetett költségek, közvetlen személyzeti költségek) meghatározására összpontosítanak. Nincs jogalap a közös rendelkezésekről szóló rendeletben meghatározott egyszerűsített költségelszámolási módszereket igazoló dokumentumok bekérésére (pl. a közös rendelkezésekről szóló rendelet 68. cikke első albekezdése b) pontjának alkalmazása esetén az ellenőrök nem kérhetik a kedvezményezettekől a tényleges költségekről szóló számlák benyújtását annak ellenőrzésére, hogy a kedvezményezettnek valóban felmerültek-e 15 %-os mértékű közvetett költségek).

5.3.2. A módszer helyes alkalmazásának ellenőrzése

- Százalékban meghatározott átalány, egységköltség vagy egyösszegű átalány alkalmazásakor **nem kell igazolni az egyszerűsített költségelszámolás hatálya alá tartozó kiadási kategóriákhoz tartozó tényleges költségeket**, ideértve adott esetben az értékcsökkenést és a természetbeni hozzájárulásokat is. A közös rendelkezésekről szóló rendelet 69 cikkének (1) bekezdése szerinti természetbeni hozzájárulások figyelembe vehetők a százalékban meghatározott átalány, az átalányalapú egységköltség vagy az egyösszegű átalány kiszámításakor. Az egyszerűsített költségelszámolási lehetőség alkalmazásakor azonban nem kell ellenőrizni a természetbeni hozzájárulások meglétét, így tehát azt sem, hogy teljesülnek-e a közös rendelkezésekről szóló rendelet 69. cikkének (1) bekezdésében előírt rendelkezések.

- A fentiek szerint tehát a számítási módszer ellenőrzésére (az alkalmazott módszertől függően) többnyire az irányító hatóság vagy a közvetítő szervezet szintjén, míg a **megállapított módszer alkalmazása helyességének ellenőrzésére a kedvezményezett szintjén kerül sor.**

5.3.2.1. A százalékosban meghatározott átalányok helyes alkalmazásának ellenőrzése

A százalékos átalányfinanszírozási rendszer helyes alkalmazásának ellenőrzése során vizsgálni kell a **művelet azon költségkategóriáit – az úgynevezett „alapköltségeket” – amelyekhez az átalánymérték kapcsolódik, illetve – a költségek más egyszerűsített költségelszámolási módszerekkel történő megállapításakor – a költségek kiszámítását.** Adott esetben az elszámolható költségek egyéb olyan kategóriáinak ellenőrzésére is sor kerül, amelyeket a százalékos átalányfinanszírozási rendszerben nem vesznek figyelembe (vagyis azokat az elszámolható költségeket, amelyekre nem alkalmazzák az átalánymértéket). A százalékos átalány alapján visszatérített összegekre vonatkozóan azonban nem ellenőrzik a kedvezményezettől felmerült tényleges költségeket vagy a kapcsolódó (pénzügyi) igazoló dokumentumokat.

A nemzeti rendszereknek biztosítaniuk kell a költségkategóriák világos és egyértelmű meghatározását vagy a százalékosban meghatározott átalány alapjául szolgáló elszámolható költségek valamennyi kategóriájának előre meghatározott listáját (és adott esetben az elszámolható költségek többi kategóriájának listáját is).

Az átalányok helyes alkalmazásának ellenőrzése során az ellenőrök feladata:

- a szóban forgó a lehetőségre vonatkozó **programszabályok** és a kedvezményezettel kötött megállapodások vizsgálata annak ellenőrzése érdekében, hogy:
 - az átalány alkalmazásakor a megfelelő költségkategóriákat vették-e figyelembe, vagyis a helyes kategóriát és az elszámolható költségek azon megfelelő kategóriáját (kategóriáit) alkalmazták-e, amelyen a százalékos átalány alapul;
 - helyesen alkalmazták-e az átalány százalékos mértékét.
- az **„alapköltségek”**, például a tényleges költségek alapján bejelentett azon kiadások ellenőrzése, amelyekhez az átalánymérték kapcsolódik, annak ellenőrzése érdekében, hogy:
 - az „alapköltségek” nem tartalmaznak el nem számolható kiadásokat;
 - ugyanazt a költségtételt nem jelentették be kétszer, vagyis az „alapköltség” vagy bármely más tényleges költség nem tartalmaz olyan költségtételt, amelyet rendes körülmények között az átalánymérték alapján állapítanak meg. Például a kettős finanszírozás kockázatának elkerülése érdekében a közvetett költségekhez kapcsolódó átalány alapján meghatározott adminisztratív költségek nem sorolhatók be más – például a külső szakértők tényleges közvetlen költsége – kategóriába, ha azok adminisztratív közvetett költségeket is tartalmaznak;
 - az átalány alkalmazásával kiszámított összeget arányosan ki kell igazítani, ha módosult az átalánymértékkel történő számítás alapjául szolgáló alapköltség(ek) értéke. Az „alapköltség” elszámolható összegének bármely olyan csökkentése, amelyet az átalányszámítás alapját jelentő támogatható költségkategóriák ellenőrzése után fogadtak el (vagyis a becsült költségvetéshez képesti vagy pénzügyi korrekciót követő csökkentés), arányosan befolyásolja az alapköltségek alapján az átalány alkalmazásával kiszámított költségkategóriák esetében elfogadott összeget.

5.3.2.2. Az átalányalapú egységköltségek helyes alkalmazásának ellenőrzése

Az átalányalapú egységköltségek helyes alkalmazásának ellenőrzése során azt kell értékelni, **hogy teljesültek-e a költségek visszatérítésére vonatkozóan a folyamatot, a kimeneteket és/vagy az eredményeket illetően meghatározott feltételek.**

Az ellenőr feladata az alábbiak ellenőrzése:

- dokumentált, így ellenőrizhető és valós-e az a teljesítmény, amelyet a projekt a számszerűsített bemenetek, kimenetek vagy eredmények szerint meghatározott azon egységek alapján nyújtott, amely egységekre az egységköltség alkalmazandó; valamint
- **a bejelentett összeg megegyezik-e a megállapított egységköltség és a projekt tényleges teljesítményét tükröző, meghatározott egységek szorzatával.**
- Ha a támogatás feltételeit meghatározó dokumentumban más feltételeket határoztak meg, úgy az ellenőrök e feltételek teljesülését is ellenőrzik.

A könyvvizsgálók és az ellenőrök a projekt vonatkozó részének előzetes végrehajtása hiányában nem fogadhatják el azt az egységköltséget, amelyet előre kifizettek és a Bizottságnak bejelentettek. A kedvezményezett csak a teljesített egységek számát köteles bejelenteni és igazolni, az alapul szolgáló tényleges költséget nem.

5.3.2.3. Az egyösszegű átalányok helyes alkalmazásának ellenőrzése

Egyösszegű átalányok esetében a művelet megvalósítása kulcsfontosságú a kifizetés elszámolásához. Ezért elengedhetetlen bizonyosságot szerezni arról, hogy a bejelentett kimenetek/eredmények valósak. Az ellenőrzés így **annak vizsgálatából áll, hogy a projekt egyeztetett lépései (mérőföldkő, ha meghatároztak ilyet) teljes mértékben megvalósultak-e, és hogy a kimenetek/eredmények a programhatóságok által meghatározott feltételekkel összhangban teljesültek-e** (a kimeneteket/eredményeket dokumentálni kell). A kedvezményezettnek a megvalósított kimenetekkel/eredményekkel kapcsolatos tényleges költségeit nem kell ellenőrizni.

5.3.2.4. Ellenőrzés ugyanazon műveleten belüli lehetőségek kombinációja esetén

Az egyszerűsített költségelszámolási módszerek kombinációja esetén a fent leírt egyszerűsített költség típusokra vonatkozó ellenőrzéseken kívül **az auditnak és az ellenőrzésnek meg kell erősítenie, hogy a művelet valamennyi költségét csak egyszer jelentették be**. Így azt is ellenőrizni kell, hogy az alkalmazott módszerek biztosítják-e, hogy egy adott művelet kiadásai nem számíthatók fel egynél több egyszerűsített költségelszámolási módszer és – adott esetben – közvetlen költségek keretében (kettős költségbejelentés, például közvetlen és közvetett költségként egyaránt).

5.3.3. Az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazásával kapcsolatos lehetséges hibák vagy szabálytalanságok

Hibának vagy szabálytalanságnak tekinthető megállapítások többek között az alábbiak:

- az egyszerűsített költségek kiszámításának módszertana nem felel meg a szabályozási feltételeknek;
- a számítási módszer eredményeit nem vették figyelembe a ráták meghatározásakor és alkalmazásakor;
- a kedvezményezett nem a meghatározott rátákat alkalmazta, vagy az elszámolható költségeknek az irányító hatóság által meghatározott kategóriáiban nem szereplő, nem elszámolható költségeket jelentett be;
- ugyanazon költség tétele kétszeri bejelentése: (a ténylegesen felmerült költség elve, egyösszegű átalány vagy egységköltség alapján kiszámított) „alapköltségként” és (a százalékban meghatározott átalány szerinti) „számított” elszámolható költségként;
- az „alapköltségeket” a „számított” (a százalékban meghatározott átalány szerinti) elszámolható költségek arányos csökkentése nélkül csökkentik;
- a teljesítmény igazolására szolgáló bizonylatok hiánya, vagy a csak részben igazolt teljesítmény teljes egészében történő kifizetése.

Ha ellenőrzés vagy irányítási ellenőrzés során szabálytalanságot tárnak fel az elszámolható költségek azon kategóriáiban, amelyekhez a százalékos átalány kapcsolódik, úgy a számított elszámolható költségeket is csökkenteni kell.

Példa (ERFA): Egy önkormányzat támogatást kap legfeljebb 1 000 000 EUR összegű elszámolható útépitési költségre.

A projekt kifizetési kérelme a következő:

1. projekt: építési beruházás (közbeszerzési eljárás)	700 000 EUR
2. projekt: egyéb költségek:	300 000 EUR
Közvetlen személyzeti költségek (1. típus)	50 000 EUR
Egyéb közvetlen költségek (3. típus)	242 500 EUR
Közvetett költségek (2. típus)	Közvetlen személyzeti költségek × 15 % = 7 500 EUR
Összes bejelentett költség	1 000 000 EUR

A kedvezményezett által bejelentett kiadásokat az irányító hatóság ellenőrzi. A bejelentett közvetlen személyzeti költségek között nem támogatható kiadást találnak.

Az elfogadott kifizetési kérelem a következő:

1. projekt: építési beruházás (közbeszerzési eljárás)	700 000 EUR
2. projekt: egyéb költségek:	300 000 288 500 EUR
Közvetlen személyzeti költségek (1. típus)	50 000 40 000 EUR
Egyéb közvetlen költségek (3. típus)	242 500 EUR
Közvetett költségek (2. típus)	Közvetlen személyzeti költségek × 15 % = 7 500 EUR 6 000 EUR
Összes elszámolható költség az arányos levonás után:	1 000 000 988 500 EUR

Példa (ESZA): A képzés résztvevői után fejenként 5 000 EUR egységköltséget fizetnek.

A képzés januárban indul, júniusig tart, és a várakozások szerint 20 személy fog részt venni benne. Az elszámolható költségek összege várhatóan $20 \times 5\,000 \text{ EUR} = 100\,000 \text{ EUR}$. A képzésszolgáltató havonta a támogatás 10 %-ának megfelelő számlát küld: 10 000 EUR-ról január végén, 10 000 EUR-ról február végén stb.

Mivel azonban június vége előtt egyik résztvevő sem teljesíti a képzést, ezek a kifizetések előlegnek minősülnek, és nem jelenthetők be a Bizottsághoz. **Az összeg Bizottság felé történő igazolására csak azt követően kerülhet sor, hogy néhányan bizonyíthatóan teljesítették a képzést:** ha például 15 ilyen személy van, akkor a Bizottság felé $15 \times 5\,000 \text{ EUR} = 75\,000 \text{ EUR}$ igazolható.

I. MELLÉKLET

Példák az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségekre

Ez a melléklet egy olyan kedvezményezettnek nyújtott támogatás példáját mutatja be, aki új végrehajtási eszközök bemutatása céljából **szemináriumot kíván szervezni 50 résztvevő számára**. A személyzet időt fordít az esemény megtervezésére és megszervezésére, helyszínt bérelnék, több előadó külföldről érkezik és az eseményről készült jegyzőkönyvet közzé kell majd tenni. Emellett közvetett személyzeti költségek (számviteli költségek, igazgató stb.), valamint az áram- és telefonszámlákkal, informatikai támogatással stb. kapcsolatos közvetett költségek is felmerülnek.

„Ténylegesen felmerült költségekben” kifejezve a költségvetés-tervezet az alábbiak szerint alakul, és annak formája – a különbségek egyszerűbb szemléltetése céljából – minden lehetőség esetében azonos:

Összes közvetlen költség	135 000	Összes közvetett költség	15 000
Közvetlen személyzeti költségek	90 000	Közvetett személyzeti költségek	12 000
Terembérlési költségek	12 000	Áramszolgáltatás, telefon stb.	3 000
Utazási költségek	15 000		
Étkezések	3 000		
Tájékoztatás/Népszerűsítés	15 000		

A projekt kezelésének a választott egyszerűsített költségelszámolási lehetőségtől függő különféle módjait az alábbiakban ismertetjük.

1. lehetőség: Átalányalapú egységköltség (a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke (1) bekezdésének b) pontja)

A módszer alapelve: az elszámolható kiadások egészét vagy egy részét a számszerűsített bemenetek, kimenetek vagy eredmények és az előre megállapított egységköltség szorzata útján számítják ki.

A szeminárium esetében 3 000 EUR/szemináriumi résztvevő egységköltség állapítható meg (a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikkének (5) bekezdésében foglalt számítási módszerek egyike alapján).

A költségvetés-tervezet így a következő lenne:

A szemináriumon részt vevő személyek maximális száma = 50

Egységköltség/szemináriumi résztvevő = 3 000 EUR

Összes elszámolható költség = 50 EUR × 3 000 EUR = 150 000 EUR.

Ha a szemináriumon 48 személy vesz részt, az elszámolható költség: 48 × 3 000 EUR = 144 000 EUR

Ellenőrzési nyomvonal:

- az egységköltség értékének meghatározásához alkalmazott módszertant dokumentálni kell, a dokumentációt pedig meg kell őrizni;
- a támogatás feltételeit ismertető dokumentumban egyértelműen meg kell határozni az átalányalapú egységköltséget és a kifizetés elindítását megalapozó tényezőket;

— a szemináriumi részvétel igazolása (jelenléti ívek).

Megjegyzés: Ebben az esetben a résztvevők támogathatóságát nem kell ellenőrizni. Amikor a célzott résztvevőknek meghatározott profilnak kell megfelelniük, akkor a támogathatóságukat ellenőrizni kell.

2. lehetőség: Egyösszegű átalány (a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke (1) bekezdésének c) pontja)

A módszer alapelve: a művellet elszámolható kiadásainak egészét vagy egy részét egyetlen előre meghatározott összeg alapján térítik meg, a tevékenységekre és/vagy kimenetekre vonatkozó megállapodás előre meghatározott feltételeinek megfelelően (ez 1 egységnek felel meg). A támogatást a tevékenységekre és/vagy kimenetekre vonatkozó megállapodás előre meghatározott feltételeinek teljesítése esetén fizetik ki.

Az új végrehajtási eszközök bemutatását célzó szeminárium szervezésére vonatkozóan – a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikkének (5) bekezdésében ismertetett számítási módszerek alapján végzett számítással – 150 000 EUR egyösszegű átalány határozható meg (a résztvevők számától függetlenül).

A költségvetés-tervezet így a következő lenne:

Az egyösszegű átalány célja = új végrehajtási eszközök bemutatását célzó szeminárium szervezése

Összes elszámolható költség = 150 000 EUR

Amennyiben a szemináriumot megszervezik és új végrehajtási eszközöket mutatnak be, úgy a 150 000 EUR egyösszegű átalány elszámolható. Ha a szemináriumot nem szervezik meg, vagy nem mutatnak be új végrehajtási eszközöket, nincs kifizetés.

Ellenőrzési nyomvonal:

- az egyösszegű átalány értékének meghatározásához alkalmazott módszertant dokumentálni kell, a dokumentációt pedig meg kell őrizni;
- a támogatás feltételeit ismertető dokumentumban egyértelműen meg kell határozni az egyösszegű átalányt és a kifizetés elindítását megalapozó tényezőket;
- a szeminárium megrendezését és tartalmát bizonyítékokkal kell igazolni (újságcikkek, meghívó és program, fényképek...).

3. lehetőség: Százalékban meghatározott átalányalapú finanszírozás (a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke (1) bekezdésének d) pontja)

Megjegyzés: a számítások eredményeként kapott összegek kerekített értékek.

A módszer alapelve: Az elszámolható költségek egyes előzetesen és egyértelműen meghatározott kategóriáit olyan százalékarány alkalmazásával számítják ki, amely százalékarányt az elszámolható költségek egy vagy több más kategóriájához kapcsoltnak előre meghatározták.

A százalékarányban meghatározott átalányalapú finanszírozási rendszerek összevetésekor mindig a módszer alább felsorolt valamennyi elemét össze kell hasonlítani, nemcsak az átalánymértékeket:

- az elszámolható költségek azon kategóriái, amelyekhez az átalánymérték kapcsolódik (a továbbiakban: alap);
- maga a százalékarányban meghatározott átalánymérték;
- a százalékarányban meghatározott átalánnyal kiszámított elszámolható költségek kategóriái;
- adott esetben azon elszámolható költségek kategóriái, amelyekre a százalékarányban meghatározott átalányt nem alkalmazzák, és amelyeket nem a százalékarányban meghatározott átalánnyal számítanak ki.

1. lehetőség: A „százalékban meghatározott átalányalapú finanszírozás” általános szabálya

A tagállam az összes (közvetlen és közvetett) személyzeti költség alapján, a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikkének (5) bekezdésében ⁽¹⁾ meghatározott módszerek egyikével meghatározott 47 %-os átalánymérték alkalmazásával számítja ki a művelet egyéb költségeit ⁽²⁾:

Az elszámolható költségek azon kategóriái, amelyek alapján a megállapított arányt alkalmazva ki kell számítani a többi elszámolható költség összegét (1. típus)	Személyzeti költségek = 90 000 EUR + 12 000 EUR = 102 000 EUR
A százalékban meghatározott átalány	47 %
Az elszámolható költségek azon kategóriái, amelyek kiszámítása a százalékban meghatározott átalánnyal történik (2. típus)	Egyéb költségek = a személyzeti költségek 47 %-a = 47 % × 102 000 EUR = 47 940 EUR
Az elszámolható költségek egyéb kategóriái, amelyekre a százalékban meghatározott átalány nem vonatkozik, azokat nem a százalékban meghatározott átalánnyal számítják ki (3. típus)	Nem releváns

=> Összes elszámolható költség = 102 000 EUR + 47 940 EUR = 149 940 EUR.

A költségvetés-tervezet a következő:

Személyzeti költségek (1. típus):	102 000	Egyéb költségek (2. típus) = a személyzeti költségek 47 %-a	47 940
Közvetlen személyzeti költségek	90 000	(számított)	
Közvetett személyzeti költségek	12 000	Összes elszámolható költség	149 940

(Általában a ténylegesen felmerült költségeken alapul)

Ellenőrzési nyomvonal:

Az elszámolható költségek azon kategóriái, amelyek alapján a megállapított arányt alkalmazva ki kell számítani a többi elszámolható költség összegét	Közvetlen költségek = — a személyzeti költségek egyértelmű meghatározása; — e költségek igazolása (fizetési jegyzékek, adott esetben munkaidő-kimutatások stb.)
A százalékban meghatározott átalány	Utalás a százalékban meghatározott átalány kiszámításához választott módszerre, valamint: — az a) esetben az irányító hatóság szintjén meg kell őrizni a számítási módszert ismertető dokumentumot; — a b) esetben a (művelet kiválasztásakor még hatályos) módszertan helyes alkalmazása és annak igazolása, hogy a kedvezményezett és a művelet típusa hasonló; — a c) esetben annak igazolása, hogy a módszertant kizárólag tagállami finanszírozásban részesülő támogatási programokra alkalmazzák, és a módszertan a művelet kiválasztásakor még hatályban van, továbbá annak igazolása, hogy a kedvezményezett és a művelet típusa hasonló; — a d) esetben az alkalmazott módszerre való hivatkozás.
Az elszámolható költségek azon egyéb kategóriái, amelyek kiszámítása a százalékban meghatározott átalánnyal történik	Nem kell igazolni.

2. lehetőség: A közvetett költségek százalékos átalányfinanszírozása (a közös rendelkezésekről szóló rendelet 68. cikke első albekezdésének a) pontja)

A közös rendelkezésekről szóló rendelet 68. cikke első bekezdésének a) pontja értelmében a tagállam olyan százalékos átalányfinanszírozási rendszert dolgoz ki, amelyben az elszámolható közvetlen költségekhez az említett rendelet 67. cikke (5) bekezdésének a) vagy c) pontja szerinti módszerek egyike szerint kiszámított 11,1 %-os átalánymértéket határozza meg. Ezt a rátát egy igazságos, méltányos és ellenőrizhető számítási módszer vagy a teljes egészében a tagállam által finanszírozott támogatási rendszerekben alkalmazott módszer alapján számítják ki hasonló típusú műveletek és kedvezményezettek esetében:

⁽¹⁾ Az a), b), c) vagy d) pont alapján.

⁽²⁾ Felhívjuk a figyelmet arra, hogy ha az elszámolható költségek százalékos átalánnyal számított kategóriái közvetett költségek lennének, akkor az átalány mértékét a közös rendelkezésekről szóló rendelet 68. cikke első albekezdésének a) pontja értelmében 25 %-ban kellene maximalizálni.

Az elszámolható költségek azon kategóriái, amelyek alapján a megállapított arányt alkalmazva ki kell számítani az elszámolható közvetett költségek összegét (1. típus)	Elszámolható közvetlen költségek = 135 000 EUR
A százalékban meghatározott átalány	11,1 % (nem lehet több mint 25 % és igazolni kell)
Az elszámolható költségek azon kategóriái, amelyek kiszámítása a százalékban meghatározott átalánnyal történik (2. típus)	Közvetett költségek (számított) = az elszámolható közvetlen költségek 11,1 %-a = $11,1 \% \times 135\,000 = 14\,500$ EUR
Az elszámolható költségek azon kategóriái, amelyekre a százalékban meghatározott átalány nem vonatkozik, azokat nem a százalékban meghatározott átalánnyal számítják ki (3. típus)	Nem alkalmazandó, mivel nincs más elszámolható költség.

=> Összes elszámolható költség = 135 000 EUR + 14 500 EUR = 149 500 EUR

A költségvetés-tervezet a következő:

Közvetlen költségek (1. típus)	135 000	Közvetett költségek (2. típus) = a közvetlen költségek 11,1 %-a	14 500
Közvetlen személyzeti költségek	90 000	(számított)	
Terembérlési költségek	12 000		
Utazási költségek	15 000	Összes elszámolható költség	149 500
Étkezések	3 000		
Tájékoztatás/Népszerűsítés	15 000		

(Általában a ténylegesen felmerült költségeken alapul)

Ellenőrzési nyomvonal:

Az elszámolható költségek azon kategóriái, amelyek alapján a megállapított százalékos arányt alkalmazva ki kell számítani az elszámolható összegeket	Közvetlen költségek = — a közvetlen költségek egyértelmű meghatározása; — e költségek igazolása (fizetési jegyzékek, adott esetben munkaidő-kimutatók, a nyilvánosságot célzó tevékenység igazolása és számla stb.)
A százalékban meghatározott átalány	Utalás a százalékban meghatározott átalány kiszámításához választott módszerre, valamint: — az a) esetben az irányító hatóság szintjén meg kell őrizni a számítási módszert ismertető dokumentumot; — a b) esetben a módszertan helyes alkalmazása és annak igazolása, hogy a kedvezményezett és a művelet típusa hasonló; — a c) esetben annak igazolása, hogy a módszertant kizárólag tagállami finanszírozásban részesülő támogatási programokra alkalmazzák, továbbá annak igazolása, hogy a kedvezményezett és a művelet típusa hasonló.
Az elszámolható költségek azon kategóriái, amelyek kiszámítása a százalékban meghatározott átalánnyal történik	Nem kell igazolni.

3. lehetőség: A közvetett költségek százalékos átalányfinanszírozása (a közös rendelkezésekről szóló rendelet 68. cikke első albekezdésének b) pontja)

A tagállam dönthet úgy, hogy a közös rendelkezésekről szóló rendelet 68. cikke első albekezdésének b) pontja szerinti százalékos átalányrendszert választja: a közvetett költséget csak az elszámolható közvetlen személyzeti költségek alapján számítják ki legfeljebb 15 %-os átalányt alkalmazva. Magát az átalánymértéket nem kell igazolni, mivel azt a rendelet határozza meg.

Az elszámolható költségek azon kategóriái, amelyek alapján a megállapított százalékos arányt alkalmazva ki kell számítani az elszámolható összegeket (1. típus)	Közvetlen személyzeti költségek = 90 000 EUR
A százalékban meghatározott átalány	15 % (nem kell igazolni)
Az elszámolható költségek azon kategóriái, amelyek kiszámítása a százalékban meghatározott átalánnyal történik (2. típus)	Közvetett költségek (számított) = a közvetlen költségek 15 %-a = 15 % × 90 000 = 13 500 EUR
Az elszámolható költségek azon kategóriái, amelyekre a százalékban meghatározott átalány nem vonatkozik, azokat nem a százalékban meghatározott átalánnyal számítják ki (3. típus)	Egyéb közvetlen költségek (terembérlési költségek, utazási költségek, étkezés, tájékoztatás, nyilvánosság) = 45 000 EUR

Összes elszámolható költség = Közvetlen személyzeti költségek + számított közvetett költségek + egyéb közvetlen költségek = 90 000 + 13 500 + 45 000 = 148 500 EUR

A költségvetés-tervezet a következő:

Közvetlen személyzeti költségek (1. típus)	90 000	=>	Közvetett költségek (2. típus) = a közvetlen személyzeti költségek 15 %-a	13 500
			(számított)	
Egyéb közvetlen költségek (3. típus):				
Terembérlési költségek	12 000			
Utazási költségek	15 000			
Étkezések	3 000			
Tájékoztatás/Népszerűsítés	15 000			
			Összes elszámolható költség	148 500

(Általában a ténylegesen felmerült költségeken alapul)

Ellenőrzési nyomvonal:

Az elszámolható költségek azon kategóriái, amelyek alapján a megállapított százalékos arányt alkalmazva ki kell számítani az elszámolható összegeket	Közvetlen személyzeti költségek = — a közvetlen személyzeti költségek egyértelmű meghatározása; — a bérköltségek igazolása (fizetési jegyzékek, adott esetben munkaidő-nyilvántartások, adott esetben a természetbeni juttatásokat igazoló kollektív szerződések, a külső szolgáltató részletes számlája)
A százalékban meghatározott átalány	A támogatás feltételeit ismertető dokumentumban hivatkozni kell a közös rendelkezésekről szóló rendelet 68. cikke első albekezdésének b) pontjára.
Az elszámolható költségek azon kategóriái, amelyek kiszámítása a százalékban meghatározott átalánnyal történik	Nem kell igazolni.
Az elszámolható költségek azon kategóriái, amelyekre a százalékban meghatározott átalány nem vonatkozik, azokat nem a százalékban meghatározott átalánnyal számítják ki	Az egyéb közvetlen költségeket (terembérlési költségek, utazási költségek, étkezés, tájékoztatás és nyilvánosság) a kapcsolódó számlákkal és adott esetben a szolgáltatásnyújtás igazolásával kell bizonyítani.

4. lehetőség: a közös rendelkezésekről szóló rendelet 68b. cikkének (1) bekezdése szerinti százalékos átalányfinanszírozás

A tagállam dönthet úgy, hogy a közös rendelkezésekről szóló rendelet 68b. cikkének (1) bekezdése szerinti százalékos átalányfinanszírozási rendszert választja: a művelet összes egyéb költségét⁽³⁾ csak a közvetlen személyzeti költségek alapján számítják ki legfeljebb 40 %-os átalányt alkalmazva. Magát az átalánymértéket nem kell igazolni, mivel azt a rendelet határozza meg⁽⁴⁾.

Az elszámolható költségek azon kategóriái, amelyek alapján a megállapított százalékos arányt alkalmazva ki kell számítani az elszámolható összegeket (1. típus)	Elszámolható közvetlen személyzeti költségek = 90 000 EUR
A százalékban meghatározott átalány	40 % (nem kell igazolni)
Az elszámolható költségek azon kategóriái, amelyek kiszámítása a százalékban meghatározott átalánnyal történik (2. típus)	Az összes egyéb költség = az elszámolható közvetlen személyzeti költségek 40 %-a = 40 % × 90 000 = 36 000 EUR
Az elszámolható költségek azon kategóriái, amelyekre a százalékban meghatározott átalány nem vonatkozik, azokat nem a százalékban meghatározott átalánnyal számítják ki (3. típus)	A salátarendelet hatálybalépése óta a résztvevők fizetése és juttatása a 40 %-os átalány- és a közvetlen személyzeti költségeken felül is bejelenthető (a közös rendelkezésekről szóló rendelet 68b. cikkének (2) bekezdése).

Összes elszámolható költség = Közvetlen személyzeti költségek + összes egyéb számított költség = 90 000 + 36 000 = 126 000 EUR

A költségvetés-tervezet a következő:

Közvetlen személyzeti költségek (1. típus)	90 000	=>	Összes egyéb költség (2. típus) = a közvetlen személyzeti költségek 40 %-a	36 000
(Általában a ténylegesen felmerült költségeken alapul)				
(számított)				
Összes elszámolható költség				126 000

Ellenőrzési nyomvonal:

Az elszámolható költségek azon kategóriái, amelyek alapján a megállapított százalékos arányt alkalmazva ki kell számítani az elszámolható összegeket	Közvetlen személyzeti költségek = — a közvetlen személyzeti költségek egyértelmű meghatározása; — a bérköltségek igazolása (fizetési jegyzékek, adott esetben munkaidő-nyilvántartások, adott esetben a természetbeni juttatásokat igazoló kollektív szerződések, a külső szolgáltató részletes számlája)
A százalékban meghatározott átalány	A támogatás feltételeit ismertető dokumentumban hivatkozni kell a közös rendelkezésekről szóló rendelet 68b. cikkére.
Az elszámolható költségek azon kategóriái, amelyek kiszámítása a százalékban meghatározott átalánnyal történik (2. típus)	Nem kell igazolni. Az állami támogatási szabályoknak való megfelelés igazolása érdekében azonban adott esetben ajánlatos meghatározni, hogy ez az átalány milyen költségkategóriákra terjed ki.
Az elszámolható költségek azon kategóriái, amelyekre a százalékban meghatározott átalány nem vonatkozik, azokat nem a százalékban meghatározott átalánnyal számítják ki (3. típus)	A résztvevőknek kifizetett illetmények és juttatások igazolása.

⁽³⁾ A résztvevők illetményén és juttatásain kívül (a közös rendelkezésekről szóló rendelet 68b. cikkének (2) bekezdése).

⁽⁴⁾ 40 %-ot meghaladó átalány esetén az átalányt igazolni kell. 40 %-nál magasabb átalány azonban csak az ESZA 14. cikkének (2) bekezdése szerintitől eltérő keretben alkalmazható.

II. MELLÉKLET

Példa az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségek állami támogatási szabályokkal való összeegyeztethetőségére

Egy vállalat állami támogatási program keretében támogatást kap az alkalmazottainak szóló képzési projekt lebonyolításához. A közpénzből nyújtott támogatás összege 387 000 EUR. Ez a támogatás nem éri el a 651/2014/EU bizottsági rendelet ⁽¹⁾ 4. cikke (1) bekezdésének n) pontjában meghatározott 2 millió EUR küszöbértéket, ezért az általános csoportmentességi rendeletet kell alkalmazni.

A kedvezményezett és az irányító hatóság megállapodik arról, hogy a tanfolyam résztvevőnkénti költségének meghatározásához átalányalapú egységköltséget alkalmaznak.

Az általános csoportmentességről szóló rendelet 31. cikke a következőképpen rendelkezik a képzési támogatásról:

1. A képzési támogatás a Szerződés 107. cikkének (3) bekezdése szerint összeegyeztethető a belső piaccal, és mentesül a Szerződés 108. cikkének (3) bekezdésében előírt bejelentési kötelezettség alól, feltéve, hogy teljesülnek az e cikkben és az I. fejezetben rögzített feltételek.
2. Nem nyújtható támogatás olyan képzéshez, amelyet a vállalkozások azért folytatnak, hogy megfeleljenek a kötelező nemzeti képzési előírásoknak.
3. Az elszámolható költségek a következők:
 - a) az oktatók személyi jellegű ráfordításai azokra az órákra vonatkozóan, amikor az oktatók részt vesznek a képzésen;
 - b) az oktatóknak és a képzés résztvevőinek a közvetlenül a képzési projekthez kapcsolódó működési költségei, például a közvetlenül a projekthez kapcsolódó útiköltség és szállásköltség, anyagok és fogyóeszközök, az eszközök és berendezések értékcsökkenése, kizárólag a képzési projekt céljaira való használatuk mértékéig;
 - c) a képzési projekthez kapcsolódó tanácsadás költségei;
 - d) a képzés résztvevőinek személyi jellegű ráfordításai és az általános közvetett költségek (adminisztrációs költségek, bérleti díj, rezsiköltségek) azokra az órákra vonatkozóan, amikor a képzés résztvevői részt vesznek a képzésen.
4. A támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 50 %-át. A támogatási intenzitás az elszámolható költségek 70 %-ának megfelelő maximális támogatási intenzitásig növelhető a következők szerint:
 - a) megváltozott munkaképességű vagy hátrányos helyzetű munkavállalóknak biztosított képzés esetében 10 százalékponttal;
 - b) közép vállalkozásoknak nyújtott támogatás esetében 10 százalékponttal, kisvállalkozásoknak nyújtott támogatás esetében pedig 20 százalékponttal;
5. A tengeri szállítási ágazatban nyújtott támogatás esetében a támogatási intenzitás az elszámolható költségek 100 %-áig növelhető, feltéve, hogy teljesülnek a következő feltételek:
 - a) a képzés résztvevői nem a legénység aktív tagjai, hanem létszám fölötti személyként tartózkodnak a fedélzeten; valamint
 - b) a képzés az uniós lajstromban szereplő hajók fedélzetén folyik.

⁽¹⁾ A 2017. június 14-i (EU) 2017/1084 bizottsági rendelettel módosítva. Az általános csoportmentességi rendeletet módosító rendelet hatálybalépése előtt a szállásköltségeket kizárták az elszámolható költségek köréből, a képzésben részt vevő, megváltozott munkaképességű munkavállalók minimálisan szükséges szállásköltségeinek kivételével.

Az irányító hatóság úgy dönt, hogy a projektek elszámolható kiadásainak kiszámításához átalányalapú egységköltséget határoz meg. Ehhez az adott földrajzi területen nyújtott hasonló típusú képzésre vonatkozó statisztikai adatokat használ fel (a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke (5) bekezdése a) pontjának i. alpontja szerint).

A statisztikai adatok megfelelő feldolgozását követően a kapott kiadástételenkénti átlagköltségek a hasonló számú résztvevővel zajló ilyen típusú tanfolyamra vonatkozóan a következők:

(EUR)		(EUR)	
Közvetlen költségek		Közvetett költségek	
Oktató – díjazás	100 000	Adminisztratív költségek	17 500
Oktató – utazási költségek	10 000	Bérleti díjak	15 000
Képzésben részt vevők – díjazás	140 000	Általános költségek	12 500
Képzésben részt vevők – szállás	55 000	Összes közvetett költség	45 000
Képzésben részt vevők – utazási költségek	25 000		
Nem leírható fogyasztási cikkek	5 000		
Népszerűsítés	2 000		
Szervezési költségek	5 000		
Összes közvetlen költség	342 000		

Az adatfeldolgozás során az irányító hatóság minden nem elszámolható költséget levon.

A felülvizsgált általános csoportmentességi rendelet ⁽²⁾ 31. cikke a következő költségkategóriát határozta meg elszámolható költségként:

— A képzésben részt vevő megváltozott munkaképességű és nem megváltozott munkaképességű munkavállalók szállásköltségei.

Az átalányalapú egységköltség ezért most már magában foglalhatja a képzés résztvevőinek szállásköltségeit. A számítás módja a következő:

A képzés összes elszámolható költsége (összes költség – nem elszámolható költségek)	387 000 EUR – 0 = 387 000 EUR
A képzést teljesítő résztvevők várható száma	300
A képzést teljesítő résztvevőnkénti költségek (átalányalapú egységköltség)	387 000 EUR / 300 résztvevő = 1 290 EUR/résztvevő

A képzési projekt előzetes finanszírozása a következő:

Közfinanszírozás (nemzeti + ESZA)	193 500 EUR
Magánfinanszírozás (önfinanszírozás)	193 500 EUR
Az állami támogatás intenzitása	50 %

⁽²⁾ A 651/2014/EU bizottsági rendelet.

A 651/2014/EU bizottsági rendelet 31. cikkének (4) bekezdése a támogatási intenzitást a projektekre nyújtott támogatás feltételeit ismertető dokumentumban meghatározott elszámolható költségek 50 %-ára korlátozza. Az ideiglenes költségvetés megfelel ennek a követelménynek.

A projekt végrehajtását követően az elszámolható költségek a képzést teljesítő résztvevők tényleges számán alapulnak majd. Ha végül csak 200 résztvevő végzi el a képzést, a támogatás a következőképpen alakul:

A Bizottságnak bejelentendő összes elszámolható költség	$1\,290\text{ EUR} \times 200 = 258\,000\text{ EUR}$
Közfinanszírozás (nemzeti + ESZA)	129 000 EUR
Magánfinanszírozás (önfinanszírozás)	129 000 EUR
Az állami támogatás intenzitása	50 %

Egyszerűsített költségelszámolás és EMVA-specifikus programok

A fenti útmutató alapján az alábbiakban olyan programokat ismertetünk, amelyek az egyszerűsített költségelszámolás hatálya alá tartozhatnak. A lista nem teljes körű, csupán tájékoztató jelleggel szemlélteti, hogyan célozhatók megfelelően a vidékfejlesztési programok. A rendeletben foglalt, már jelenleg is átalányalapú (azaz hektáronkénti vagy állatonkénti) egységköltségen alapuló kifizetési módokat kizártuk.

A program alapja Az 1305/2013/EU vagy az 1303/2013/EU rendelet		Kód	Programozási célú alprogram (ha releváns)	Egyszerűsített költségelszámolás (Igen/Nem)	Megjegyzések
14. cikk	Tudásátadás és tájékoztatási tevékenységek	1	Szakképzéshez és a készségek elsajátításához nyújtott támogatás	Igen	Nem engedélyezett, ha a programot közbeszerzés útján hajtják végre Belső szolgáltató esetén engedélyezett
			Demonstrációs és tájékoztatási tevékenységekhez nyújtott támogatás	Igen	
			Rövid időtartamra szóló mezőgazdasági üzemvezetési és erdőgazdálkodási csereprogramok, valamint mezőgazdasági üzemlátogatások és erdészeti tanulmányutak lebonyolításához nyújtott támogatás	Igen	
15. cikk	Tanácsadási szolgáltatások, üzemvezetési és helyettesítési szolgáltatások	2	Segítségnyújtás tanácsadási szolgáltatások igénybevételéhez	Nem	
			Az üzemvezetési, helyettesítési és mezőgazdálkodási tanácsadási szolgáltatások, valamint erdőgazdálkodási tanácsadási szolgáltatások létrehozásához nyújtott támogatás	Nem	
			A tanácsadók képzéséhez nyújtott támogatás	Nem	
16. cikk	A mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek minőségrendszerei	3	A minőségrendszerekhez való csatlakozáshoz nyújtott támogatás	Igen	
			A termelők csoportjai által a belső piacon végrehajtott tájékoztatási és promóciós tevékenységekhez nyújtott támogatás	Igen	
17. cikk	Beruházások tárgyi eszközökbe	4	A mezőgazdasági üzemekbe történő beruházásokhoz nyújtott támogatás	Igen	
			Mezőgazdasági termékek feldolgozásába/forgalmazásába és/vagy kifejlesztésébe történő beruházások támogatása	Igen	

A program alapja Az 1305/2013/EU vagy az 1303/2013/EU rendelet		Kód	Programozási célú alprogram (ha releváns)	Egyszerűsített költségelszámolás (Igen/Nem)	Megjegyzések
			A mezőgazdaság és az erdőgazdálkodás fejlesztéséhez, korszerűsítéséhez vagy alkalmazkodásához kapcsolódó infrastrukturális beruházásokhoz nyújtott támogatás	Igen	
			Az agrár-környezetvédelmi, illetve az éghajlatváltozással kapcsolatos célok teljesítéséhez kapcsolódó nem termelő beruházásokhoz nyújtott támogatás	Igen	
18. cikk	A természeti katasztrófák által károsított mezőgazdasági termelési potenciál helyreállítása és megfelelő megelőző intézkedések bevezetése	5	Olyan megelőző intézkedésekre irányuló beruházásokhoz nyújtott támogatás, amelyek célja a természeti katasztrófák, kedvezőtlen éghajlati események és katasztrófaesemények várható következményeinek mérséklése	Igen	
			Olyan beruházásokhoz nyújtott támogatás, amelyek a természeti katasztrófák, kedvezőtlen éghajlati események és katasztrófaesemények által esetlegesen károsított mezőgazdasági földterületek és termelés helyreállítására irányulnak	Igen	
19. cikk	A mezőgazdasági üzemek és a vállalkozások fejlesztése	6	A vállalkozás beindításhoz nyújtott támogatás fiatal mezőgazdasági termelők számára	Nem	
			A vállalkozás beindításhoz nyújtott támogatás vidéki térségekben folytatandó nem mezőgazdasági tevékenységekhez	Nem	
			A vállalkozás beindításhoz nyújtott támogatás mezőgazdasági kisüzemek fejlesztéséhez	Nem	
			Nem mezőgazdasági tevékenységek beindítására és fejlesztésére irányuló beruházásokhoz nyújtott támogatás	Igen	
			Kifizetések a mezőgazdasági kistermelői támogatási rendszer keretében támogatásra jogosult azon mezőgazdasági termelők részére, akik mezőgazdasági üzemüket véglegesen átruházzák egy másik mezőgazdasági termelőre	Nem	
20. cikk	Alapvető szolgáltatások és a falvak megújítása a vidéki térségekben	7	A vidéki térségekben található települések és falvak, valamint az általuk biztosított alapvető szolgáltatások fejlesztésére, valamint a NATURA 2000 területek és egyéb, magas természeti értéket képviselő területek védelmére és kezelésére vonatkozó tervek kidolgozásához és naprakésszé tételéhez nyújtott támogatás	Igen	
			A kis méretű infrastruktúra valamennyi típusának létrehozása, fejlesztése vagy bővítése terén – beleértve a megújuló energiával és az energia-megtakarítással kapcsolatos beruházásokat is – végrehajtott beruházásokhoz nyújtott támogatás	Igen	

A program alapja Az 1305/2013/EU vagy az 1303/2013/EU rendelet		Kód	Programozási célú alprogram (ha releváns)	Egyszerűsített költségelszámolás (Igen/Nem)	Megjegyzések
			A széles sávú infrastruktúrához, beleértve annak létrehozását, fejlesztését és kiterjesztését is, és a passzív széles sávú infrastruktúrához nyújtott támogatás, valamint a széles sávú szolgáltatások és nyilvános e-kormányzati megoldások elérésének biztosítása	Igen	
			A vidéki népesség számára nyújtott helyi alapvető – többek között szabadidős és kulturális tevékenységekkel kapcsolatos – szolgáltatások és a kapcsolódó infrastruktúra létrehozására, fejlesztésére, illetve bővítésére irányuló beruházásokhoz nyújtott támogatás	Igen	
			A rekreációs infrastruktúra, a turisták tájékoztatása és a kis méretű turisztikai infrastruktúrák tekintetében megvalósított közhasznú beruházásokhoz nyújtott támogatás	Igen	
			A falvak kulturális és természeti örökségének, a vidéki tájaknak és a nagy természeti értékű területeknek a megőrzésével, helyreállításával és korszerűsítésével – az ezekhez kapcsolódó társadalmi-gazdasági szempontokat, valamint a környezettudatosságot célzó intézkedéseket is beleértve – kapcsolatos tanulmányokhoz/beruházásokhoz nyújtott támogatás	Igen	
			Olyan beruházásokhoz nyújtott támogatás, amelyek tevékenységek áthelyezésére és a vidéki településeken vagy azok közelében található épületek vagy más létesítmények átalakítására irányulnak az életminőség javítása vagy a település környezeti teljesítményének fokozása céljából	Igen	
			Egyéb	Igen	
21. cikk	Az erdőterületek fejlesztésére és az erdők életképességének javítására irányuló beruházások	8	Erdőtelepítés/fásítás telepítési és fenntartási költségeinek támogatása	Igen	A fenntartás kivételével
			Agrár-erdészeti rendszerek létrehozásához és fenntartásához nyújtott támogatás	Igen	
			Az erdőtüzek, természeti katasztrófák és katasztrófaesemények által okozott erdőkárok megelőzéséhez nyújtott támogatás	Igen	
			Az erdőtüzek, természeti katasztrófák és katasztrófaesemények által okozott erdőkárok helyreállításához nyújtott támogatás	Igen	
			Az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének növelését célzó beruházásokhoz nyújtott támogatás	Igen	
			Az erdőgazdálkodási technológiákra, valamint erdei termékek feldolgozására, mobilizálására és értékesítésére irányuló beruházásokhoz nyújtott támogatás	Igen	

A program alapja Az 1305/2013/EU vagy az 1303/2013/EU rendelet		Kód	Programozási célú alprogram (ha releváns)	Egyszerűsített költségelszámolás (Igen/Nem)	Megjegyzések
27. cikk	Termelői csoportok és szervezetek létrehozása	9	Termelői csoportok és szervezetek létrehozása a mezőgazdasági és az erdészeti ágazatban	Nem	
28. cikk	Agrár-környezetvédelmi és éghajlattal kapcsolatos műveletek	10	Az agrár-környezetvédelmi és az éghajlattal kapcsolatos kötelezettségvállalások teljesítéséhez biztosított kifizetések	Nem	
			A mezőgazdasági genetikai erőforrások megőrzéséhez, valamint fenntartható használatához és fejlesztéséhez nyújtott támogatások	Igen	
29. cikk	Ökológiai gazdálkodás	11	Az ökológiai gazdálkodási gyakorlatokra és módszerekre való áttéréshez biztosított kifizetések	Nem	
			Az ökológiai gazdálkodási gyakorlatok és módszerek fenntartásához biztosított kifizetések	Nem	
30. cikk	Natura 2000 kifizetések és a víz-keretirányelvhez kapcsolódó kifizetések	12	A Natura 2000 mezőgazdasági területek tekintetében biztosított kompenzációs kifizetések	Nem	
			A Natura 2000 erdőterületek tekintetében biztosított kompenzációs kifizetések	Nem	
			A vízgyűjtő-gazdálkodási tervekbe felvett mezőgazdasági területek tekintetében biztosított kompenzációs kifizetések	Nem	
31. cikk	A hátrányos természeti adottságokkal vagy egyéb sajátos hátrányokkal rendelkező területek számára teljesített kifizetések	13	Hegyvidéki területek tekintetében biztosított kompenzációs kifizetések	Nem	
			Egyéb, jelentős természeti hátrányokkal küzdő területek tekintetében biztosított kompenzációs kifizetések	Nem	
			Egyéb, sajátos hátrányokkal rendelkező területek tekintetében biztosított kompenzációs kifizetések	Nem	
33. cikk	Állatjólét	14	Az állatjóléttel kapcsolatban biztosított kifizetések	Nem	
34. cikk	Erdő-környezetvédelmi és éghajlattal kapcsolatos szolgáltatások és természetmegőrzés	15	Az erdő-környezetvédelmi kötelezettségvállalások teljesítéséhez biztosított kifizetések	Nem	
			Az erdők genetikai erőforrásainak megőrzésére és támogatására nyújtott támogatás	Igen	

A program alapja Az 1305/2013/EU vagy az 1303/2013/EU rendelet		Kód	Programozási célú alprogram (ha releváns)	Egyszerűsített költségelszámolás (Igen/Nem)	Megjegyzések
35. cikk	Együttműködés	16	A mezőgazdasági termelékenységgel és fenntarthatósággal kapcsolatos európai innovációs partnerség operatív csoportjainak létrehozásához nyújtott támogatás	Igen	
			Kísérleti projektek részére, valamint új termékek, gyakorlatok, folyamatok és technológiák kifejlesztéséhez nyújtott támogatás	Igen	
			Kis gazdasági szereplők között a közös munkafolyamatok megszervezése és az eszközök és források megosztása terén, valamint a vidéki turizmus fejlesztése és marketingje tekintetében folytatott együttműködés	Igen	
			Az ellátási lánc szereplői horizontális és vertikális együttműködésének támogatása a rövid ellátási láncok és a helyi piacok létrehozása és fejlesztése, valamint a rövid ellátási láncok és helyi piacok fejlesztésével kapcsolatos, helyi kontextusban végrehajtott promóciós tevékenységek céljából	Igen	
			Az éghajlatváltozás mérséklése vagy az ahhoz való alkalmazkodás céljából végrehajtott közös fellépésekhez, illetve a környezetvédelmi projektekre és alkalmazásban lévő környezetvédelmi gyakorlatokra irányuló közös megközelítésekhez nyújtott támogatás	Igen	
			Az ellátási lánc szereplőinek együttműködéséhez nyújtott támogatás az élelmiszer- és az energiatermelésben, valamint az ipari folyamatokban való felhasználásra szánt biomassza fenntartható biztosítása terén	Igen	
			A közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiáktól eltérő stratégiákhoz nyújtott támogatás	Igen	
			Erdőgazdálkodási üzemtervek vagy azokkal egyenértékű eszközök kidolgozásához nyújtott támogatás	Igen	
			A mezőgazdasági termelői tevékenységeknek az egészségügyi ellátással, a szociális integrációval, a közösség által támogatott mezőgazdasággal és a környezeti és élelmiszerügyi oktatással kapcsolatos tevékenységekre bontás formájában végzett diverzifikálásához nyújtott támogatás	Igen	
			Egyéb	Igen	

A program alapja Az 1305/2013/EU vagy az 1303/2013/EU rendelet		Kód	Programozási célú alprogram (ha releváns)	Egyszerűsített költségelszámolás (Igen/Nem)	Megjegyzések
36. cikk	Kockázatkezelés	17	Termény-, állat- és növénybiztosítási díjak	Nem	Nincs egyszerűsítés (csak a kölcsönös kockázatkezelési alapok létrehozásának adminisztratív költségei esetében)
			Kedvezőtlen éghajlati jelenségek, állat- és növénybetegségek, kártevő-fertőzések, valamint környezeti események esetére létrehozott kölcsönös kockázatkezelési alapok	Nem	
			Jövedelemstabilizáló eszköz	Nem	
40. cikk	A kiegészítő nemzeti közvetlen kifizetések finanszírozása Horvátország esetében	18	A kiegészítő nemzeti közvetlen kifizetések finanszírozása Horvátország esetében	Nem	
35. cikk	A LEADER keretében megvalósuló helyi fejlesztéshez (közösségvezérelt helyi fejlesztés) nyújtott támogatás	19	Előkészítő támogatás	Igen	
			A közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégia műveleteinek végrehajtásához nyújtott támogatás	Igen	
			A hely akciócsoport együttműködési tevékenységeinek előkészítése és végrehajtása	Igen	
			A működési költségekhez és a szervezéshez nyújtott támogatás	Igen	
51–54. cikk	Technikai segítségnyújtás	20	Technikai segítségnyújtási célú támogatás (a nemzeti vidékfejlesztési hálózat kivételével)	Igen	
			A nemzeti vidékfejlesztési hálózat létrehozásához és működtetéséhez nyújtott támogatás	Igen	

Egyszerűsített költségelszámolás és ETHA-specifikus programok

Az alábbiakban azokat az ETHA-ellentételezési intézkedéseket soroljuk fel, amelyek a jellemzőik alapján hasonlóak az egyszerűsített költségelszámolási módszerekhez, és így e módszerek esetükben potenciálisan alkalmazhatók. A felsorolás nem teljes körű. A felsorolt cikkek a (módosított) 508/2014/EU rendelet cikkei.

Cikk	Ellentételezési rendszer	Lehetséges egyszerűsített költségelszámolási módszer(ek)
33. cikk és 34. cikk (3) bekezdés	Halászati tevékenységek ideiglenes szüneteltetése és végleges beszüntetése	Egyösszegű átalány/átalányalapú egységköltség
40. cikk (1) bekezdés h) pont	A védett emlősök és madarak által a fogásokban okozott károkért	Átalányalapú egységköltség
53. cikk (3) bekezdés	Az ökológiai akvakultúrára való áttérés (többletköltségek/bevételekiesés ellentételezése)	Átalányalapú egységköltség
54. cikk (2) bekezdés	Az akvakultúrára vonatkozó különleges követelmények a NATURA 2000 tekintetében (többletköltségek/bevételekiesés ellentételezése)	Átalányalapú egységköltség
55	Közegészségügy – tenyésztett puhatestűek lehalászásának ideiglenes felfüggesztése	Százalékos átalány (az 55. cikk (2) bekezdésének b) pontja szerinti forgalom %-ában)
70–72	A többletköltségek ellentételezése a legkülső régiókban	A Bizottság által jóváhagyott ellentételezési tervben meghatározva (72. cikk)

Az ETHA ellentételezési intézkedései mellett az adatgyűjtés ETHA-támogatásával kapcsolatban (77. cikk) az irányító hatóságok lehetőleg alkalmazzanak egyszerűsített költségelszámolási módszereket.

ISSN 1977-0979 (elektronikus kiadás)
ISSN 1725-518X (nyomtatott kiadás)



Az Európai Unió Kiadóhivatala
L-2985 Luxembourg
LUXEMBURG

HU